

Iacob Burghiu

RUP SPICE DUMINICA

Versuri

Firma editorial-poligrafică
"Tipografia Centrală"
Chişinău 2001

CZU 821.135.1(478)-1
B 94

RUPEȘTE
DUMINICĂ

Coperta, prezentare grafică: **Oleg Panfil**
Desingn: **Veaceslav Popovschi**
Fotografii: **Nicolae Răileanu**

Lector: **Igor Crețu**
Redactor: **Eugenia David**
Tehnoredactare computerizată:
Maria Strungaru

© Text: **Iacob Burghiu**, 2001
© Prezentare grafică: **Oleg Panfil**, 2001

ISBN 9975-78-112-8

POETICA BUNĂȚĂȚII

În creația lui vibrează o forță ce nu poate fi explicată exclusiv prin poezie. Prospețimea de izvor a versurilor, prezența lui în spațiul culturii distonează flagrant cu bilanțul prea puțin optimist al căutărilor efectuate în domeniul creației de-a lungul secolului XX: "Noi am studiat în profunzime răul, în loc să facem bine".

Bunățatea este astăzi o categorie scoasă din uzul teoriei și criticii literare, fiind substituită, în cel mai bun caz, cu conceptul "umanism" și "bine". De fapt bunățatea nu este pur și simplu un termen, ci și un mod de viață, care stimulează energia vitală a ființei umane.

Versurile lui Iacob Burghiu sunt pătrunse de o sinceritate puțin întâlnită în zilele noastre, cu scăpărări de lumină orientate spre sublimale și neexplorate orizonturi ale bunățătii umane.

– Domnule Burghiu, tema discuției noastre de astăzi este poezia. Dar inițial aș vrea să știu cum reușiți să împăcați într-o singură persoană regizorul, prozatorul, poetul și omul politic acum, când activați în calitate de consilier prezidențial în problemele culturii?

– Cel mai puțin mă consider om politic. Însă și politica îmi oferă posibilitatea să fac ce mă îndeamnă inima. Susțin tot ce conține omenie. Atunci însă când în spatele intențiilor, hotărârilor și acțiunilor cuiva intuiesc ceva dubios și inuman, mă pronunț categoric împotriva lor.

Astăzi, experiența mea de regizor, de scriitor și de om mă ajută să depistez cu ușurință gradul de sinceritate al omului, precum și diferența dintre declarațiile sterile și faptele reale. Dintre proiecția de pe ecran și ceea ce rămâne în afara cadrului. Când omul ascunde ceva, surprind imediat acest lucru.

– Și ce încearcă omul să ascundă?

– De obicei omul ascunde răutatea, lăcomia. La suprafață totul pare foarte decent. O examinare mai atentă, însă, evidențiază lipsa acelui minimum de bunățate, indispensabil atât pentru viața

normală a individului, cât și a poporului, pentru o evoluție spre mai bine, inclusiv a culturii.

Relațiile dintre oameni se bazează fie pe afaceri, a căror esență rămâne neschimbată, fie pe sentimente curate, de exemplu, pe o amiciție veritabilă. Prietenia oamenilor de afaceri se întemeiază pe interes și de aceea este de obicei fragilă, vizând acea persoană, a cărei prietenie îți oferă unele avantaje. În timp ce adevărata prietenie se bazează pe valori universale, pe acele calități, datorită cărora umanitatea se menține de-a lungul mileniilor.

Mă asociez cu cei care cultivă sentimentul omeniei, precum și valorile necesare pentru edificarea unui viitor mai bun. Și acest lucru îmi permite să mă simt cu adevărat liber.

– Aveți faima de a fi, în multe privințe, o "cioară albă"...

– Nu știu, nu știu... Nu cred că anume eu aș fi cel mai indicat să mă pronunț în această privință. Știu numai că am, ca punct de reper, un principiu simplu: să-ți ascuți inima, și nu vei da greș. Vei putea munci liniștit, vei putea parcurge liniștit strada, vei putea dormi liniștit. Nu-ți va fi teamă de nimeni, mă înțelegeți? Și atunci vei putea trăi împăcat cu tine însuși.

Cu ajutorul puținului pe care mi l-a dat Dumnezeu, eu caut și fac ceea ce este frumos. Caut acea relație cu oamenii și între oameni, în care se manifestă frumosul și omenia.

– Din punctul de vedere al regizorului, actuala Dumneavoastră activitate este interesantă? Este un spectacol de talent?

– Se spune pe bună dreptate că viața, în genere, este un spectacol. Oamenii interpretează anumite roluri. Le interpretează chiar și cei care nu doresc să se evidențieze. Precum în viața noastră cotidiană, în politică măsura tuturor lucrurilor este responsabilitatea. În politică însă povara responsabilității este mult mai mare. Am conștientizat acest lucru pentru prima oară, lucrând cu actualul Președinte: câtă subtilitate, câtă răbdare și câtă cumpătare trebuie să ai, pentru a purta pe umeri o asemenea povară! Iscusița de a-ți asuma sau de a încredința altora acea doză de responsabilitate, care să corespundă întru totul posibilităților fiecăruia, este un adevărat talent.

Societatea noastră este foarte bolnavă. Nimeni nu bănuia că revenirea la relațiile bazate pe proprietatea privată va declanșa în om, într-o măsură atât de mare, sentimente care timp îndelungat s-au aflat sub imperiul fricii. S-au dezlănțuit din plin diferite porniri josnice, animalice.

Vechii daci cunoșteau secretul unui medicament preparat din semințele unor ierburi sălbatice. Le aruncau în lacurile tulburi, murdare și apa se purifica și devenea bună de băut.

Un asemenea eficace remediu cunoaște și Președintele țării – el limpezește, armonizează lucrurile. Un politician autentic după mine, trebuie nu atât să repare lumea, cât s-o asaneze.

– Nu cumva considerați că lumea în care trăim este iremediabil bolnavă și că răul este o trăsătură înăscută a acestei lumi și a omului?

– Sunt absolut convins că omul se naște, având în el și binele, și răul. Opțiunea lui depinde de mai mulți factori, dar în special de geneza sa, de ceea ce-i lasă moștenire generațiile anterioare. Dar depinde și de lumina ce pogoară peste el din ceruri în acel moment, precum și de felul în care societatea înțelege să profite de această șansă divină.

– Dar cum credeți, în prezent țara noastră se află sub semnul luminii sau sub semnul întunericului?

– Noi trecem printr-o perioadă de grele încercări. Există forțe negre și nesățioase, care nu se gândesc decât la sine și la animalul din ele.

Uneori ajungi să crezi că ceva nu este în regulă pe acest Pământ. S-ar părea că ceva nu e în regulă în privința codului genetic al omului, ceva nefiind programat inițial.

– Și cine ar fi regizorul acestui spectacol?

– Nu cred să fie Dumnezeu... Deși, totul de la Dumnezeu vine, totul se face întru binele omului. Dar probabil mai sunt și alte forțe.

– Acum cucerește tot mai mult teren ideea cum că omenirea este victima unor extraterestri energofagi din genurile Universului.

– Uneori parcă intuiesc ceva de genul acesta. Te întreb: cum se face că îndată ce omenirea e pe cale să atingă un nivel real de prosperitate, imediat o forță devastatoare se abate asupra ei. Când fructul încă n-a dat în pârg, sau abia începe să se pârguiască, ajungând la o anumită treaptă a înțelepciunii. Poate că, într-adevăr, cineva are nevoie de energia noastră. Simți mușcătura... Aceasta nu poate veni de la Dumnezeu, căci Dumnezeu dă.

– Ce forță ar fi în stare, în opinia Dumneavoastră, să stabilească un echilibru în destinul omului în societate, în lume?

– Numai cultura poate asigura acest echilibru, dar nu una de suprafață, nu simpla cărturărie, ci cultura moralei și a credinței.

Frica de Dumnezeu. Mă refer la o frică anume, care ne face mai buni. Care ne învață, că pentru toate va trebui să răspundem. Care ne face mai responsabili în toate acțiunile noastre.

Pe de altă parte, cred că există forțe care, tot așa, precum se întâmplă în natură, când după o secetă devastatoare, în mod inexplicabil, vine ploaia și totul începe să înverzească, și ele, aceste forțe, vor conduce la renașterea societății.

– Și care anume sunt aceste forțe?

– Nu știu ... Progresul lumii îl asigură personalitățile.

– De unde să apară aceste personalități, dacă toți sunt educați după același calapod?

– Ele deja există. Au apărut tot așa, precum după o secetă se înfiripă noile plantule.

În istoria Romei a existat un moment când, după nesfârșitele războaie ale lui Romulus, s-a ivit un om care a declarat: "Eu vreau pace". Regele Numa Pompilius a stabilit obiceiuri și reguli noi. În întreaga țară s-a instaurat pacea. Cu ce, însă, s-au încheiat toate acestea? Când Numa Pompilius s-a petrecut din viață, cărțile lui, căci el era și scriitor, au fost depuse împreună cu el în sarcofag. Nimeni nu avea nevoie de cărțile lui înțelepte. Interesant e că, după un timp, când romanii au deschis mormântul, în el nu se mai aflau nici rămășițele pământești ale lui Numa Pompilius, nici cărțile lui, iar lumea a luat-o pe vechea cale a războaielor, a distrugerilor.

– În acest caz, la ce aspiră omenirea? De ce are o memorie atât de scurtă?

– Noi studiem prost și asimilăm inadecvat experiența istoriei universale, istoria religiilor. Am fi alții dacă, înainte de toate, am studia oricât de sumar specificul spiritului uman.

Oamenilor, adesea, le convine să trișeze, să aleagă din istorie doar ceea ce le convine în situația dată. De aceea istoria se repetă mereu: aceleași păcate, aceleași rățâcin, totul se repetă... Același animal de pradă se trezește în noi ...

– Poate s-ar cere niște semințe noi?

– Posibil... De fapt ar trebui să facem bine celor din preajma noastră, și atunci toate se vor aranja. Și în vremuri de restriște, când ne este dat să trecem prin cele mai grele încercări, trebuie să făurim binele, fără să așteptăm vreo recompensă. Trebuie să trăiești cu sentimentul că de fiecare dată crezi ceva. Biserica trebuie mai întâi construită în lăuntrul nostru. Și atunci poți face față tuturor încercărilor.

– Să luăm totul de la început? Oare e chiar atât de mare, de fapt, deosebirea dintre modul în care trăim acum și cel în care trăiam sub regimul sovietic, cum se trăia cu o sută, două sute, o mie de ani în urmă?

– Dacă vom compara perioada sovietică și perioada ulterioară perestroikăi și proclamării suveranității noastre, nu s-a schimbat nimic. Au apărut multe țări noi, dar, în esență, nu s-a schimbat nimic. De ce? E clar ca bună ziua: era un singur pahar cu apă poluată. Apa a fost împărțită și turnată în mai multe pături. Apa însă a rămas aceeași – băhilită.

Se simte nevoia unor semințe noi, care să ne trezească. Unor semințe ale bunătății. S-ar putea să ne aflăm în pragul apariției unei noi religii. Deocamdată, în filozofie constatăm o eclipsă. Suntem într-atât de captivați de Socrate, Buddha, Confucius, Hristos, încât trăim ca personajele lui Kafka.

Trebuie să apară ceva: un entuziasm nou, un nou punct de sprijin. Poate omul va descoperi Marele Univers și în sinea lui? În constelațiile creierului nostru sunt stocate cunoștințe despre toate minunile descoperite de către umanitate pe tot parcursul istoriei sale. Noi însă, deocamdată, nu știm a le folosi.

– Poate că poeții au o memorie mai bună decât ceilalți oameni?

– Poeții întotdeauna s-au aflat în frunte. Uneori ei sunt mai exacti decât oamenii de știință.

– De unde această prospețime inexplicabilă pe care o emană versurile Dumneavoastră?

– Nu știu. Dumneata simți prospețimea lor, pe când eu știu că mă trezesc noaptea, parcă la îndemnul cuiva, parcă cineva mi-ar dicta Mă întreb: ce-i asta? Ca om evlavios, înțeleg că e de la Dumnezeu, în sensul că Dumnezeu ne ajută, aibă-mă Domnul în paza Sa. Dar cine îmi dictează versurile? Nu știu...

Interlocutor: Oleg PANFIL,

scriitor, Președintele Centrului de Cultură "Chișinău"

iunie 2000, revista "Sovremennaia kniga", nr. 1

**Verde, firul verde
A străpuns asfaltul...
Nimenea nu-l vede,
Verde, vine altul!**

**Lângă firul verde
S-a asprit țărâna.
Șipotul îl pierde,
Codrii îl îngână...**

**Peste firul verde
Cade geana veacului...
Cine îl mai crede
Că-i din osul dacului.**

LADĂ CU NUNȚI

(1981 – 1982)

*În amintirea străbunicului meu
Dănilă Burghiu – meșter de
biserici, poduri și fântâni*

POETUL

Pana
 în lespede sapă
să năboiască,
buece, ierbile.
Ca focul în vatră,
 ca apa,
verde, curge
 sângele verbului.

Fruntea,
 cuib de ecouri,
pâine
 dospită în datini.

Inima
 ninge și plouă
cu semințe
 și patimi.

Aripile –
 albe minuni,
neîncepute caiete
cu care
 copiii zboară
spre alte
 planete,
milenii
 trezind din argile,

marmure
din genuni.

Sub osânda
unor barbare
domnii,
noaptea,
cu lună și fără,
coboară
în el insomnia
Să-l adune-n
lumina dintâi.

Suflarea lui –
apă moartă și vie
între trudă și somn,
între boltă și glie.
Copil
la prima lui scaldă,
bătrân la sfat
cu moartea-n ogradă.

PATRIA

Țărâna mea, cu grai de pasăre-împărat,
Ce pentru noi din cuibul tău tresari,
Sădind credințe veșnice și mari
Să intre-n toamnă-o primăvară albă.

De ziua ta ne știm din moarte-ntorși
Și-i primenită de tăceri aripa...
Încât și spicul pare un strămoș
Ce a-nviat și-ți omenește clipa...

Nălțare-ți este râvna zi de zi
Și respirăm din pacea ta deplină...
Cetate ni-i cel grai ce înverzi
Cu ramuri năzuind înspre lumină...

Cu ramuri, inimi, cuiburi, doruri,
Priveliști ce îmbărbătează fruntea,
Săpăm fântâni departe, hăt, în ceruri,
Și pare de țărână dintre stele puntea...

BAȘTINA

La Zeicani și pe vreme urâtă,
și pe vreme mai bună
zilele-s munți în cunună.
Și omul,
când iese din casă spre poartă,
de pe-un vârful de munte coboară...
Iar de-apucă drumul la muncă,
spre alt vârful de munte urcă...

La Zeicani copiii
descoperă mereu în ochii părinților
păsări fără cuibare
și deseori uită
să-și facă lecțiile.

La Zeicani învățătorii
mai pun încă note
foștilor elevi care de multă vreme
au ieșit din sat puhoi
și-au uitat drumu-napoi...

La Zeicani mamele noastre
răzmoaie soarele cu versul
și trag brâie la case...
La Zeicani,
ca și în alte sate
din olatul Râșcani.

PRAGULE, DRAGULE...

Te-au ciugulit păsările,
ploile...
Te-au cioplit arșițele,
gerurile...
Te-au măcinat pașii,
nuntașii,
vecinii,
străinii...
Ți-au rămas numai dinții –
orfanii,
sfinții-părinții –
și mă-nspini
și-mi amintești
că sunt
dintr-un lut
de pe aici,
de demult,
din voinici
care-au îmbrăcat rânduri
de grâuri și crânguri,
haină-cuibare
și latină suflare...
Că pe obrazul tău,
învrednicit de riduri
și zâmbet,
turnam apă cu suflet
și făceam, ca și Dumnezeu,

râuri, poduri și punți
spre mare, spre munți,
izvoare-popoare;
creșteam pomi de nuci
și oameni-haiduci...
Că luni, marți și joi,
ca de la un bun strămoș,
am deprins povestea
cum să ieșim din război
cu împăratul roș...
Că tot aici,
între licurici,
pe-un așternut de rogoz,
într-o noapte-am aflat
printre șoapte de spini
că lumea din sat
e-n pohod la Sibir...
Și că tot ce e verb
la timpuri trecute,
e și azi,
sub lună,
sub stea,
o pădure cu ramuri durute...

CU ALBA PRIN SAT

O noapte întreagă
a bătut vântul pe-afară...
În casă n-a intrat,
dar simt
că mi-a răsturnat
versurile
pe-o aripă de pasăre
și, iată-mă, nevoit
să alerg, să le prind...
Primul vers e un ied
ce paște lama unui cuțit...
Al doilea vers e un copil
îndrăgostit
de-o călcătură de ied...
Al treilea e un ochi de poveste
din care ploaia se-adapă...
Celelalte-s ierburi de leac
care aleargă în urma iedului
pe-aripa de pasăre
cu alba prin sat.

COPILĂRIA MEA

Un deal gârbovit
pe creștetul căruia
colindă-un gorun,
de la stânga la dreapta,
de la o tâmplă la alta...
Iar când, uneori,
pe la sfârșitul zilei
se odihnește pe fundul ochilor mei –
mă înțepă cu povara spicelor
de pe turlele sfintei mănăstiri.

ÎNCEPUT DE LUNĂ

Se zice, amice,
că era în seara de sâmbătă
înspre duminică,
și casa noastră,
din când în când,
sub șoaptă de vânt,
cobora în pământ...

Luna, străbuna,
cu buze uscate
și crăpate de febră,
desculță umbla prin ogradă
și se frământa
să deschidă ușa,
să pășească pragul...

Bunica și moașa satului
au urcat
din casă-n ogradă,
și ascultau luna ce le vorbea
despre nașterea mea
fără noroc!..

Că din asfințit, din noapte,
spre iarmaroc
se aud venind tancuri.
Tancuri... Tancuri...

Și toate din jurul meu
se grăbeau
să trăiască!..
"Iată, floarea asta de casă,
îmi povesteau bunica și hrisoava
satului,
trebuia să-nflorească
peste trei primăveri,
dar s-a aprins pe muchia zorilor!.."

INIMĂ DE SEMĂNAT

din mărturisirile bunicăi Anghel

Vatra noastră era o gară,
iar trenul – lumea de-afară.
Tată-tău la tren se grăbea,
mamă-ta inima-i țintuia...

Și amândoi din miezul nopții
își scriau scrisori cu ochii...

El de-un vis...

Și ea de-un vis...

El de nuci, că nu fac nuci...

Ea de-o mică rândunea
ce-i tot sparge inima...

El de cloșca cea cu pui,
prada buliharului...

Dar ea lăcrima
și tot îl ruga
să se-ntoarcă, să nu moară!..
Că are de dus la moară...
Și are de arat,
și are de semănat...

El răvașu-i citea,
de parcă pâine gusta...
Fruntea de ușor lipea
și cu ochiu-i răspundea:
– Odochie, dragă Odochie!
Nu-s floare de pădădie,
să mă sting în vijelie...

Și cum trenul l-a luat
departe de sat,
noi – bunele satului,
noi – nuiielele gardului,
cu temei,
după obicei,
numele lui ți l-am dat –
să trăiți,
să vă-ntâlniți –
inimă de arat,
inimă de semănat...

PASĂRE ÎMPĂRAT

*cântec vechi șoptit de bunicul
pe când bunica îi pregătea traista cu merinde
pentru grănicerii răniți din pădure...*

– Foaie verde matostat,
Fii tu, Pasăre, împărat!..
Fii în anul care vine,
Să ne-aduci în casă bine!..
Mută-ți cuibul lângă soare,
Să ne dai pâine și sare,
Și un pui de sărbătoare!..

– Nu pot, lume, nu pot, lume,
Să-mi las codrul de pe culme,
Că de-l las fără cântare,
Vin păgânii să-l omoare...

– Foaie verde matostat,
Fii tu, Pasăre, împărat!..
Fii, că n-are cine fi,
Codrul noi ți-l vom păzi!..
Fii, că numai tu ne-ai crede
De dureri și soartă verde!..

– Nu pot, lume, nu pot, lume,
Să-mi las codrul de pe culme,
Că de-l las fără cântare,
Vin păgânii să-l omoare!..

**CLIPA
CU PREA MULTĂ MILĂ**

Iarna, întinsă pe tot pământul,
se topește de dorul și păcatul
gerului.

Soarele cu degetul
a străpuns fruntea cerului
și lăcrimează
de prea multe războaie.
Sub omături coltele verde
doarme
și din când în când tresare
cu visul copt la picioare.

Războiul
urcă vârful veacului,
să se dea de-a șuiul
pe schiuri
cioplite din osul
sătenilor.

Pasărea-mamă
și-a muiat ciocul
în propriul ochi
și își înseamnă zborul,
ca la primăvară
s-o găsească puișorul.

ORA DURERII

Dangățul din aer
îi este mirele,
iar unda ceasului
din perete
îi este buna
care toarce
lâna din lacrimi,
să-i țese zestre
de mireasă.
Eu sunt calul
înhămat pe-o vecie
ca să-i duc la cununie.
Eu sunt calul,
noaptea-i dealul...

FRUNZĂ DE SOMN

*îngânată de bunica, să nu aud
și să nu văd ce-i războiul*

Frunză, aer și izvor,
Dormi, adormi, o, puișor,
Nani-nani, nani-na...

Dormi, adormi, o, puișor,
Lângă steaua cea de dor,
Nani-nani, nani-na...

Lângă steaua cea de dor,
Lângă frunza cea de somn,
Nani-nani, nani-na...

Lângă frunza cea de somn,
Lângă pasărea din pom,
Nani-nani, nani-na...

Lângă pasărea din pom,
Lângă inima de om,
Nani-nani, nani-na...

Lângă inima de om,
Care-i plină ochi de dor,
Nani-nani, nani-na...

Și de-atâta dor i-i dor,
Că deschide ochi în somn,
Nani-nani, nani-na...

Că deschide ochi în somn,
Vedea-te-ar vrednic fecior,
Nani-nani, nani-na...

Vedea-te-ar vrednic fecior,
Tatei bun de ajutor,
Nani-nani, nani-na...

Dormi, adormi, o, puișor,
Ca și ploaia în ogor,
Nani-nani, nani-na...

PE ACEEAȘI PARALELĂ

de dragoste

Pământul, scuturat de iarnă,
e o peliculă de film,
veche, documentară,
unde până și umbrele
scot la iveală
omorul săvârșit încă-n toamnă...

Și pâraiele-l spală,
să poată fi dus la groapă
cu laudă...

Dar din hainele putrede
scot glas verde
semințele – zânele,
s-audă și stelele,
că groapa-i săpată
în inima bună...

O vreme văzduhul arde –
floare galbenă de lumânare
pe frunte de lună,
de soare,
ca semn de despărțire
și semn de iubire,
de se zvântă în vânt
ierbile,
rănilor,
urmele...

Apoi, într-un târziu,
în acest film fără sfârșit,
în acest răsărit și asfințit,
se întorc păsările
și bat clopotele
de tăcere
și de uimire,
cum că de frica unui mânz
ce-a ieșit șchiopătând din război
s-a îngropat moartea pe sine
într-o crâșmă verde
cu multe aripi de rod.

BALADĂ

Deschideți porțile –
mormintele!..
Deschideți ușile –
sicriile!..
Deschideți ferestrele –
pleoapele!..
Deschideți zilele –
inimile!..
A venit surioara!..
A venit primăvara!..
Cât cerul de mare!..
Ca marea albastră!..
Ca floarea ce face
pe gură de pușcă
sămânță de pace!..
Ca pâinea cea bună
crescută pe brumă
din lacrima mamei,
din rănile tatei!.. –
strigau Sufletele,
Pietrele, Păsările,
Ruinele, Bocetele...
S-au terminat războaiele!!!
Și a scos
din nori
o mulțime de sori!..

În ogrăzi,
în livezi,
în oglinzile verzi!..
Pe mal de pârâu,
umbrit de dudău!..
Pârâu de sat,
bun de scăldat!..
Pârâu de câmpie,
dor de ciocârlie!! –
strigau Copiii,
Aripile, Nucile,
Clipele,
și toate Joacele,
Mijatcele...
Și eu am strigat,
dar nu m-am bucurat,
c-am venit din câmpie
fără ciocârlie,
fără luminică,
fără Ionică,
fără Ionaș,
fără făuraș,
cu care pășteam oile
și-i ascultam doinele...
Ionică Haidău,
prietenui meu,
cu mulți sori din ogrăzi,
din livezi,
din oglinzile verzi,
pe mal de pârâu,
umbrit de dudău,
prin floare de nalbă
prindea gers de iarbă

și alerga spre mine,
să mi-l îngâne...
Dă să treacă pârăul,
pârăul se face cât hăul!!!...
O mină –
buruiană străină
l-a tăiat din rădăcină!..
Și tace... Tace în mine.

Deschideți porțile –
mormintele!..
Deschideți ușile –
sicriile!..
Deschideți ferestrele –
pleoapele!..
Deschideți zilele –
inimile!..
să ne vină doinele –
tinerele.

CĂRĂRUȘĂ DE DOINAR

cântecul ta

Toate dorurile mele –
Numai flori și rămurele,
Numai inimă și suflet,
Numai dragoste și cântec...

Numai dragoste și cântec
Pân-la lună, pân-la soare,
Ochi de ciute și izvoare,
Cărărușe, lăcrămioare...

Cărărușe de doinar –
Visul meu de pădurar, –
Cărărușe de doiniță –
Aripioară-n frunzuliță...

Frunzuliță – piatră-amară,
Aripioară care ară! –
Întru cuibul dărâmat
Poartă-și pașii un soldat...

Poartă-și pașii un soldat
Peste lemnul cel uscat,
Că-n războaie l-au purtat
Și pădurea l-a schimbat...

Și pădurea l-a schimbat
Pe un mire din alt sat,
Și acu e frunză-n vânt,
Și nu intră în pământ...

PE DRUM BĂTUT DE OCHI

Pe drum bătut de ochi
umbla Țiganca cu-n ghioc,
ghicea la lume de noroc...
I-a vorovit și lui,
Bătrânului,
de multe ori...
A lăcrimat,
a văruiț,
i-a descântat cu zori
pe-o cană plină de izvor,
pe-un ban, când l-a avut,
pe-o cușmă veche de cârlan,
pe niște ațe de suman...
Dar într-o zi Bătrânul,
fript de-un foc
fără de soroc,
a întrebat:
– Da fiul meu,
care-i plecat soldat,
are drum spre sat?...
– Apoi... Norocul lui
s-a scuturat
la marginea potopului,
ca frunzișoara plopului,
undeva la Stalingrad,
undeva la Balaton,

undeva ntre pini sau brazi,
undeva... și ieri, și azi.
– Norocul lui?... Noroc?!... –
Bătrânul a icnit,
s-a repezit
și-a smuls din mâna ei acel ghioc,
L-a încălzit,
l-a mângâiat...
A răscolit cu inima,
cu ochiul
lumea ghiocului
pân' a văzut Pământul...
Tot.
Cu pajuri de foc.
De undeva de sus,
parcă din apus...
Și l-a rotit după vânturi
pe osia-i ruginită de războaie
și gânduri.
L-a rotit, până ce o umbră de om,
ca o frunză de pom,
s-a desprins din loc
și călca,
și pășea
de sub pajuri de foc, –
apoi, neclintit,
a șoptit:
– Iată-l, dragă fată!...
Vine, vine-n sat
al tău plop,
al meu soldat!...

Pe drumul lung bătut de ochi
Țiganca 'nmărmuri
cu sufletul, cu ochii 'n ghioc...
Și îl zări... pășind
prin noapte și prin vânt...
pe lileș,
floare de cireș!...
Era drăguțul ei,
era pe urma unor zmei...
Era acel care cândva la iarmaroc
i-a dat acest ghioc
și a 'mbrăcat haină de foc...

...și alergă Țiganca
într-un suflet
după tata,
banul, cușma... și ghiocul
să-i întoarcă!..

LADĂ CU NUNȚI

E atât de veche,
că lemnu-i curge plete,
dar mai păstrează
sub geană de amiază
haine și prosoape,
miresme și imagini
pictate de plugari
cu propriile lor suflete...

Și grâu prin buzunare
bătrâna noastră are,
și busuioc într-un batic,
și nucă, și covrig...

Și pentru moarte-o lumânare,
și documente, și-o cântare
despre o turmă de mioare
în stele păscătoare...

E o carte de familie
cu pagini de memorie,
ce a ajuns aici
de la străbunici,
de la un mândru fiu –
meșterul Dănilă Burghiu,
care prin opt sute șaiszeci și cinci
scotea zariște din ea,
ticluia și zidea
poduri, fântâni și biserici...

Azi, ca nicicând,
o văd de războaie trecând
cu moarte pre moarte călcând
spre câduri de stele ajuns
cu mine ascuns
în cele câteva sute de nunți,
de basme, de punți
spre mare, spre munți,
spre buni și părinți.

DEPĂRTARE

Tata după lucru
se așeza pe prag,
se uita la lună
și cădea pe gânduri...
Mama după lucru
se așeza și ea
alături de tata,
se uita la lună
și cădea pe gânduri...
...Când am crescut mare,
într-o zi pe aripi de vis
am zburat spre lună,
să aduc gândul cel mare
al mamei și-al tatei.
Am răscolit luna toată,
pe-o parte și pe alta,
dar nu l-am găsit...
Am întors ochii, lăcrimând
și râzând,
spre pământ
și... Și l-am zărit!..
Gândul era o casă
cu acoperișul
de flăcări.
Ardea pe ea o lună veche
roasă de șoareci –
luna copilăriei,
luna secetei și a foamei...

O AUZEAM, O AUD...

În fiecare zi,
ziua noastră, a copiilor,
era tânără,
ca toate zilele de atunci,
și pășea prin satul bătrân,
ca și azi,
de sub pâlcul acesta de nuci.
Ușor ca o flacăra
slabă,
ca o lacrimă
oarbă,
ardea
din amiezi, din salcâmi,
și plângea,
și râdea
de bătrâni,
de nepoți,
de noi toți,
c-am ajuns în cuiabar
de codalbă
și ne plac,
ca și ieri,
colăcei de nalbă...

Și noaptea
era tânără,
ca ziua de atunci,
dar cu pană
din strigăt de cuci...

Și eu,
copil fiind,
mă țineam de coama ei
și călăream
pe sub focul gândului,
pe deasupra satului,
cu aripă și sabie,
să întâlnesc,
să stârpesc
gaia
care ne-a răpit tihna,
pâinea,
laia!..
Călăream
până auzeam
iarăși, afară,
în ogradă,
în păscătoarea de nalbă,
iarăși pe vecină
scuturând în stele
și-n lună,
de pe umerii goi,
patru ani de război
care i-au ascuns bărbatul
într-un lan de ploi
ce se aude foșnind
pe drum înapoi...

O auzeam...
O aud...
Și-s cu ziua sub geană
spre aceleași izvoare
de nalbă.

ȘI PĂSĂRI ERAM

Și ne uitam la frunze,
și vroiam să fim frunze...
Și ne uitam la ierburi,
și vroiam să fim ierburi...
Și ne uitam la păsări,
și vroiam să fim păsări...

Apoi ne cățaram în copaci,
și eram numai frunze...
Apoi ne culcam în ierburi,
și eram numai ierburi...
Apoi... și păsări eram,
atunci când păsările
coborau în arătură,
alături de noi, copiii...

Apoi... noi, păsările –
din război și din foamete,
ascultam cum semănăturile,
în adâncimi buiestre,
culeg din ploi și din stele
o horă de ierburi și oameni...

PE SUB DEAL, PE SUB VÎLCEA

*bocet în ornamentul unei cămăși vechi, purtată
de tatăl Mariei, care prin anii '50, pe vremea
colectivizării, a dispărut din sat fără urmă...*

I

Pe sub deal, pe sub vâlcea
Răsăritu mândra lună,
Pe sub deal, pe sub vâlcea
Tata dorul își adună.

Îl adună, să-l împartă
Stea la fiecare poartă...

II

Pe sub deal, pe sub vâlcea
Răsărit-a steaua lumii,
Pe sub deal, pe sub vâlcea
Mult se mai asmuță câinii,

Că l-au prins pe tata răii
Și l-au dat în gheara găii...

III

Pe sub deal, pe sub vâlcea
Iarba tatei-ntinerea...
Pe sub deal, pe sub vâlcea
O mioară-l căuta...

O mioară albă toată...
Umblă mama pe la poartă.

FLOAREA ZILEI DE IERI

...e o scuză luată între ghilimele,
care aleargă cu zilele, cu nopțile mele,
și-mi oprește drumurile, cărările...

...apoi e o pată roșie de cerneală
din care sufletul vrea să se aleagă,
și-mi dezmoțeste durerile, amintirile...

... apoi e un amurg într-o coajă de nucă
în care zilele se încurcă
cu pletele albe pieptănate de ducă...

...apoi e o fotografie cu imaginea ștearsă
din care visez și tot spun:
nici gloanțe de pușcă, nici ghiulele de tun!...

... apoi e un câmp arat
cu brazde la timpul viitor, prezent și trecut
în care mă simt semănat...

IARBA DE CARE MĂ FRIG

...cum se lumina de zi
cu dorulean de-a-nverzi,
cu bourean de-a-nflori,
bunicul Petrea
răsărea din ogradă, la poartă
și, așezându-se pe-o piatră,
apuca drumul în mână
și-ncepea să-l depene
înapoi și-nainte,
ca pe-un fir de lână.

Din când în când se oprea
și se văicăra,
și se sfădea
cu careva dintre drumeți,
nătărăi și deștepți,
care îi călcau firul
și-i rupeau drumul.

Pe unii – săteni, feciori –
îi îndruma,
îi cetăra,
să pună la loc
stâlpul de poartă
răsturnat de-un neghiob,
sau să curățe iazul
botezat pe la chindie
de vreo mașină candrie.

Pe alții, care scuipau
în fântână
cu ștampila
din vârful condeiului
tocmai de la raion,
îi gonea,
să-i învețe minte,
să nu mai scuipe
în fântânile de aduceri aminte.

Dar pân-la raion
satul pe-atunci
pentru picioarele lui
n-avea nici camion,
nici telefon,
numai crânguri
de vise și gânduri
și bunicul Petrea,
tresărind dintre cuiburi,
o chema pe bunica
Anica
și-i zicea:
– la vezi, fa...
C-a intrat
șușaua-n sat
și iarăși ne-a tăiat
drumeagul
pe care noi doi
ne duceam în codru...
Bunica, ascultătoare
ca o cărare,
își proptea c-o mână
junghiul din șale
și cobora-n vale...

ba spre un nuc de la cuib retezat,
ba spre un bătrân lăcaș cu grai
strâmtorat,
ba spre un obicei bun ce pleacă din
sat!...

Găsea pe acolo unde-i drumul rupt,
apuca vița lui

și-o depăna spre bunic,
ca pe-o poveste cu lei,
lei-paralei... –

iarbă
prin care azi calc
și mă frig
și din care-l strig
pe bunic.

SUB OACHEȘA LUNĂ

(1983 – 1984)

ginerilor mei, Sergiu și Ion

SE SCURG AMURGURILE

Se scurg amurgurile
ca apele,
ca dorurile,
ca șoaptele iubitei.

Se scurg amurgurile...
Cerul tace,
pământul tace.
Eu între ele –
ochiul păsării
la toate durerile.

Ca ieri,
ca azi,
ca mâine,
neostenit se scurg amurgurile.
Și adorm drumurile
și frunzarele...
Numai izvoarele
murmură începuturile
lor și ale mele,
ca pe-o doină,
ca pe-o taină.

MI-AM GĂSIT INIMA

Mi-am găsit inima într-o brazdă
și m-am ridicat copac în amiază...

Mi-am găsit inima într-o piatră
și m-am aprins foc în vatră...

Mi-am găsit inima în patima ciocârliei
și-s ploaie cu aripi peste a Patriei glie...

Mi-am găsit inima într-o foaie albă –
mă traduc în cuvinte, mă apropii de
mamă...

Mi-am găsit inima într-un blestem –
de cine mă tem, de cine mă tem?...

Numai de umbra
din fundul grădinii –
ar putea să-mi spună
că mai ieri
am umbrat lumină!...

SUB OACHEȘA LUNĂ

*Întru pomenirea lui moș Petrea Bâlici, nuntul părinților mei
și omul care mi-a deschis, pentru mulți ani înainte, cărările pădurii*

Pădurea scade,
rămâne
în cântec,
pădurea
din marginea
satului...
...Dar dealul
tot crește,
se avântă,
dealul
din marginea
satului...
Crește prin toamnă,
prin ierni
și prin vânt,
din frunze,
din ierburi
și cuiburi
ce țipă...
se zbat
în pământ...
El crește,
la stele
să ajungă,
gândește
că-n stele
pădurea-i trecută...

Până și satul
din urma lui
urcă...

Calcă
pe frunte
de munte,
dar tot pădure
ii spune
și-l cântă.

DE VEGHE LÂNGĂ CUIBURI

*lacrima țaranului de la balcon,
înaripată spre baștină*

Aici, în sat, pe-nalte culmi
Un pui de om mă tot așteaptă –
Copilăria mea cu vechi salcâmi
Cărările și anii își deșteaptă.

Aici, în sat, e un durut senin
Spre care sufletu-mi se-apeacă
Și ceruri cu țărâne pure-mi vin
În zile bune să mă treacă.

Aici, în sat, e-un mândru mare stat
De vânturi ce grăiesc sub iarbă,
De păsări-stele care ard și cad,
Și fac povești din orice nalbă.

Aici, pe-o gură de pământ,
Sămânța-n ploi mi-i Mamă-mare,
Iar ochiul soarelui e-un plug
Ce mă răstoarnă-n sărbătoare.

Aici un basm îmi pare tot,
Și frunza verde, și izvorul, –
Un pui de om în cuibul lui
Încearcă pe-o aripă dorul.

DIN NOAPTE, DE LA FRIG

Din noapte, de la frig,
spre foc și lumină,
am intrat în casa lui Creangă
cu bunica de mână.
Am intrat
ca în casa noastră –
aceeași ușă,
aceeași fereastră,
aceleași lucruri,
timpuri
și patimi,
ce întrețin o casă
țărănească.
Și, ridicându-ne pe același scăunel,
tot el
și el,
cu ochii la focul din vatră,
la graiul și plaiul
cu trebile lumii
destul de-ncurcate,
seară de seară,
din rădăcină de țară,
l-am tot așteptat
cu duh curat,
cu spaimă,
cu credință,
că la o lună, la o săptămână

o să vină
să ne înfloare,
să ne bucure,
să ne spună:
cum se ridică satul
la rang de constelație?...
Cum cresc stelele
pe fruntea lui pământească?...
Și pe când Eminescu
o să-i bată la poartă?...

Îl aștept...
Cu ochii la focul din vatră...
Alături de mine,
feciorul
îl cheamă din carte,
citindu-i
amintirile,
poveștile
și toate comorile,
care i-au împovărat
cu vânturi cosmice
zilele.

UN FEL DE AXIOMĂ

Femeile de azi –
cândva copile –
s-au tot jucat cu păpuși,
împletindu-le rochii, papuci...
din iarbă cu nalbă,
din pelin și din spini,
din frunză de nuc
și pană de cuc...

Și maicile lor au fost copile...

Și bunicile lor...

Și străbunicile...

Și totuși?... de unde știu ele,
femeile,
a împleti pe deget
grumazul bărbatului
și stelele...

PÂNĂ AZI, DINSPRE ZIUĂ

Până azi, dinspre ziuă,
Lumea, pământul și cerul,
Au fost împărțite de tine
În noapte cu pasăre-ziuă,
În ziuă cu pasăre-noapte...
Și eu un flutur
Pe albul tău umăr.

Dar azi dimineață,
Noaptea s-a spart între ceruri!...
Dar azi dimineață,
Soarele venit-a la vreme!...

Până azi, dinspre ziuă,
Căutam o lumină spre tine,
Căutam un îndemn de la lună și stele,
Un surâs de-al tău printre ele,
Dar eram doar un flutur
Pe albul tău umăr,
Iar lumea era împărțită de tine...
Și noaptea, și ziua
Erau tot o noapte în mine,
Și tu între noapte
Și ziuă...

Dar azi dimineață
Noaptea s-a spart între ceruri!...
Dar azi dimineață
Soarele venit-a la vreme!...
Și pe albul tău umăr
Nu mai știu de e noapte
Sau ziua...

DEȘI-N SURÂSUL TĂU

...Noaptea e-a seară între ceruri...
Dar ești dimineață
Soarele veni-a la vremea...
Și pe albul tău umăr
Nu mai știu de e noapte

O albină a crescut în casa noastră,
și aripile ei au supt toate lucrurile
în timp ce noi ne jucam cu ursul
ce uitase să moară înaintea căsătoriei noastre

O albină, un urs ne-au rămas
și multe imagini de dans
cu care călătorim de la zile reci
spre cele fierbinți...
Și suntem fericiți, fericiți!...
deși-n surâsul tău de primăvară moldavă
mai dăinuie frigul și vijelia siberiană.

Soarele vine și se răsare...
Până azi, dintr-o zi, azi,
Căutăm o lumină spre tine,
Căutăm un înțeles de la lună și stele
- Un surâs de-ai tău printre ele,
Dar eram doar un flutur
Pe albul tău umăr,
Iar lumea era împărțită de tine...
Și noaptea, și ziua
Erau tot o noapte în mine,
Și tu între noapte
Și ziua...

INTOARȘI LA FEMEIA

Bărbatul înota alături de femeie,
iar femeia înota alături de vecin.

A dispărut sub apă bărbatul
și femeia a zâmbit spre vecin.

A dispărut sub apă vecinul
și femeia a zâmbit spre bărbat.

A dispărut sub apă femeia!...

Bărbatul și vecinul s-au pornit
s-o caute prin mare...

Dar în jur era numai marea
caldă, blândă și surzătoare.

ÎNTOARCEREA TA

Întoarcerea ta
pe câmpul de iubire
e o retragere
de armată flămândă...

Obiectele-descânțelele
dragostei noastre,
din grădină, din casă,
în tăcere adâncă
te ascultă...
mă întreabă –
întoarcerea ta
e o biruință
sau o înfrângere a noastră?...

Poate nici una,
nici alta...
Că-i umbră, lumină...
Că-i scară
din casă-n grădină,
pe unde urcă spre toamnă
o primăvară
din aprigă iarnă.

IARĂȘI

Iarăși mâna ta umblă
prin casă
și răscolește timpurile
trezite de molii, de arii
și voce de mezzo-soprană
cu altoiuri de aur.
Iarăși o melodie de-a ta
se-ngroapă
într-o lacrimă,
zuruie gânduri de ducă
și eu,
ca să te opresc,
rup măduvă din visurile mele
și te-nfășor,
și te-ngrădesc
cu jocuri de-a zborul,
de-a apa și malul,
de-a frunza și floarea,
de-a pâinea și sarea...
de-a tot ce-i bine
la iubire –
însă tu rămâi la ale tale,
între treburi,
între lecții de canto,
între casă și ceruri...
Iarăși te grăbești,
și piciorul tău

nu-și găsește pantoful
și se încalță cu inima mea...
Oare chiar așa ai de gând
să treci
prin arăturile acelea tomnatice
și să mă uiți în brazdă?...
la seama,
am să răsar iarăși,
același!...

CINEVA LA ETAJUL DE SUS

Cineva la etajul de sus
bate cuie în perete
și cuiele-s doldora de timp
și au dreptul de-a intra
până și în făptura mea.

Unul mi-a prins palma
de frunte...
și privirea de-un dinte.

Altul îmi prinde cuvintele
de alte cuvinte...

Ultimul
îmi va prinde sufletul
de-o singură inimă...

lată-le pe toate
bătute-n perete,
chiar și cel care mi-a prins sufletul,
dar unde-i acea unică inimă,
inima iubirii dintâi?...

Așa, țintuit de întrebări,
privesc prin fereastră, afară,
dincolo de niște încurcate cărări
pe care pleacă iară

bătrâna iarnă,
să-mi aducă o primăvară.

Și-n cele din urmă îmi simt
inima
și toată făptura;
simt că pot ajunge floare,
dacă aş porni-n fugă
pe trotuare...

Și iată că fug până îmi înmuguresc
măinile și picioarele...

Alerg printre mașini,
printre oameni
care numără și nu numără
stelele...
alerg pân' aud că iarăși cineva
de la etajul de sus
bate cuie în perete,
și cuiele-s pline de timp,
iar cel care le bate sunt eu,
cu inima primei iubiri.

ÎN CASA DE PE MALUL MĂRII

ecoul unor amintiri

În casa de pe malul mării
s-au adunat urmele tale
cu urmele mele
și vorbesc,
și tot cresc
spre cerul spălăcit de valurile înserării.

Dacă n-ar lătra câinii în ogradă,
am crede că suntem niște urme...
Dar câinii latră toată noaptea,
și noi ne trezim – opaițe
sub clopotul tainic al nopții...
Ne luminăm unul altuia fețele
și ne citim unul altuia amintirile.

Eu îți vorbesc cu tâmplele,
tu mă ascuți cu pletele...
Și numai urmele noastre,
pline de sarea mării,
zgârie fața pustie a nopții.
Și când picură sângele zilei,
beau din el păsările,
frunzele
stelele,
urmele...

Se satură și câinii,
apoi adorm ca oamenii,
pe prag,
cu labele sub cap,
și visează, împreună cu noi, cum delfinii
au salvat de pe fundul mării
un sat
plin de dragoste.

URC SCĂRILE

Urc scările la etajul nouă,
unde de vreo câțiva ani mă plouă.
Urc încet
cu patruzeci și ceva de ani în cârcă,
cu multe vrute și nevrute –
tăceri fără noimă,
cărări fără urmă,
fapte reale fără canon,
singurătăți tănuite
sub ultima mea șansă de-a călători,
piatră și floare risipite din turnuri,
nouri ce pregătesc alte lumini,
continente ce cad fără glas în afunduri,
miresme de ierburi și de birouri
cu plăceri de ghete lustruite...–
iar pe lângă toate
mai am și o oglindă în spate,
ce mă-ndeamnă a dezgropa
din apropierea furtunii
glasul și inima mamei,
care crede că eu sunt tânăr.

La primul etaj, ca urzicile
împletite cu hărnicie,
copiii copiilor mei
mă apucă de mână
și mă trag după ei,

înapoi la imnuri,
înapoi la joacă –

de-a orbul, de-a podul,
de-a pânza, de-a cununa,
de-a richi-richi-raia,
de-a țara, de-a puia-gaia!... –
dar nu pot să mă scoată
nici cu cea mai isteată joacă
din această fântână săpată
în glie de nor și de dor
spre care eu, ca țăran,
urcând, cobor...

La al doilea etaj permanența respirației
îmi permite să aud de afară
pe careva dintre copii plângând
între umbrele mele luminate de
amintiri.

Și iată că strig!...

Și iată că alerg înapoi către ei...

Alerg – tot mai mic și mai mic...

Spre marea mea rușine, chiar plâng...

Dar cum ajung

cineva dintre cei mari

îmi șterge lacrimile

și mă pune portar

la un meci de fotbal...

Joc o lună...

Joc un an...

Joc un veac...

până iarăși cresc,

până iarăși mă pomenesc

de-acum la etajul trei

față-n față cu făptura ei,
pe coapsele căreia
mai anțărt, la mare,
au meditat ochii mei.

– Poate urcăm cu ascensorul?...

– Urcăm, îi răspund
și un fior de lumină
îi încolățește gâtul
cu inima-mi...

Și tot acest fior,
de vrei, de nu vrei,
îi pune în urechi cercei,
iar în ochi floare de tei,
care mă înfierbântă
până la osândă...

– Unde ești, Marie? –
prin întuneric o caut...

Și cu lumină o caut...

De la etaj la etaj,
până ajung sub acoperiș,
la etajul nouă
unde mă plouă
și acolo pe masa mea de scris
însemn despre ea câteva silabe –
s-o apere!...

Nu de mine, dar de frumusețea ei
pe care n-o pot cuprinde într-o vorbă...

Însemn pașii ei
care au ecou în timp...

Însemn surâsul ei
și mă gândesc cum arată oare?...

Însemn... chiar de-am să joc iarăși
o lună, un an, un veac
portar la un nou meci de fotbal.

LA MOARTEA TATEI

Nu eu calc în lumină,
lumina calcă în mine.

Nu eu mă uit în fântână,
fântâna se uită în mine.

Nu eu pășesc în morminte,
mormintele pășesc în mine.

Nu eu mă poticnesc în blesteme,
blestemele se poticnesc în mine.

Țărână și trudă, otravă și pâine,
un plug ruginit, o coasă, o boroană,
o ladă plină de nunți și petreceri,
o cușmă roasă de molii, chitanțe, ștampile
ce adevăresc aceeași familie,
o grădină îngrijită, viță de vie,
o poartă deschisă prin inima mamei,
un cuvânt alb la streășina casei,
priviri fără ouă în cuibare,
o glumă-cetate la patimi,
un câine, două războaie, o mătă pe prispă, –
le am moștenire, le am moștenire,
de la un om care n-a știut mai multe...

Și fruntea mea pășește spre fruntea lui,
și apoi aleargă pe marginea gropii,
și greieri prind fulgere-n noapte!...

AM ADUS DE LA BAȘTINĂ

prelung ecou către Mihai Prepeleț

Am adus de la baștină,
de la părinți –
de la munții cărunți,
chiar de la rădăcină,
câțiva bulgări-grăunți
de țărână,
să-mi cresc munte-doinaș
în casa de la oraș...
Să mi-l cresc și să urc
bursuc-vălătuc,
în fiecare clipă,
fără aripă,
spre floarea de colț –
poate mă apăr de ochiul dușmanului,
de clipa amară,
poate-l culeg de frunze, de poame,
precum pasărea,
precum căprioara...

Dar iată că muntele,
înfruntând vremile, vrerile,
a rămas același bulgăr
de țărână, de rădăcină,
și-n fiecare zi se urcă
pe fruntea inimii mele
și o sapă,
și-o apasă,
chemându-mă la baștină,
la floarea de colț
de la munte,
de acasă,
de parcă i-aș fi frate –
același bulgăr-grăunte.

PĂNUȘ DE PLUMB

lege nescrisă, lui Ion Gheorghiu

După cele două războaie –
unul de foc,
altul de foamete –
după pierderea tatei
o pasăre călătoare
și-a făcut cuib
în inima mamei...

Mama îi dă mâncare
în fiecare zi
din toate câte le are –
din pruncia ei,
din tinerețea ei,
din răbdarea ei...
Și cu cerul rezemat
de șoaptă
ne spune nouă,
feciorilor
și nepoților,
că acuși
din vale-n urcuș,
de sub pănuș de plumb,
o să răsară tata
ca noi –
tânăr și scump –
să ne dezvețe

de-a mai face
din aripi de pasăre
rachete...

Zi cu zi
pe-o cărare rece
mama se trece...
Iar pasărea călătoare,
purtând din suflarea tatei
și a mamei
aripă și voce măiastră
– lege nescrisă –
își mută cuibul
în inima noastră.

LUMÂNĂRICĂ DE PLAI

poetului Ion Vieru

Lângă pragul casei noastre
A căzut din cer o stea,
Lângă pragul casei noastre
S-au văzut ziua cu noaptea,
S-au văzut în palma tatei,
S-au făcut o piatră grea...

S-au făcut o piatră grea
De n-o mișcă nimenea,
Chiar și pasărea din cer
Ce-a zburat din pieptul meu
Și tot ară pe sub lună,
Și tot strigă a furtună...

A furtună, a pădure,
A pădure, a secure
Ce-a tăiat din cer o stea,
Și n-o mișcă nimenea,
S-o înalțe iar albastră
Pe deasupra casei noastre...

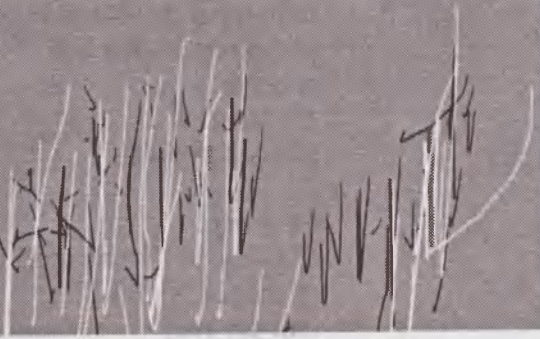
Și deasupra casei noastre
Urc să urc lumina pietrei,
Urc din ploaie, din țărână,
Din pădure, din cetate
Urc un crez și urc o limbă,
Urc precum urca și tata.

IARBĂ CU NALBĂ

(1985 – 1986)

lui Ștefan și Marianeî Burghiu

VIN ANI PESTE NOI

Vin ani peste noi,
vin rotoale, coroane,
ani inelați în copacul din noi,
vin sute, mii, milioane...
cu spice de vânturi și toiege de
ploi,

În turme de miei,
în cușme de zei,
și creanga lor verde
ne cheamă,
ne îndeamnă,
ne urcă copiii, nepoții
spre alte coroane,
spre alte inele-semințe,
iar noi, buneii, părinții,
rămânem jos în tulpină,
cu suflarea-n rădăcină,
între țânci de război
ce trăiesc printre noi
și latră
din lacrimă,
să ajungă dulăi.

Și ajung...
Cu dinți de fier, de oțel...
Și mușcă, și rup
inel din inel,

atom din atom,
că globul
se usucă,
se stinge ca omul,
și stelele, bătrânele,
îi numără zilele...

Dar vin ani peste noi,
vin rotocoale, coroane,
ani inelați în copacul din noi,
vin sute, mii, milioane...
și-n creanga lor verde
se prinde,
se zbate
o pasăre,
săltând spre holdele albastre
muzica inelelor noastre.

LA ZIUA MEA DE NAȘTERE

*din autobiografia unui regizor de film,
copilăria căruia e și azi la timpul prezent*

La ziua mea de naștere
a înnebunit firul verde al ierbii
în așteptarea eroului
și iată că nu vrea să dea în spic,
și iată că mușcă și rumegă soarele
care, intrând până-n rădăcini
în trupul firav al ierbii,
explodează atât de puternic,
că se trezesc din somn viermii
și încep a fugi –
care spre răsărit,
care spre asfințit –
trăgând după ei pământul...

Eroul e nourul care încă mai ieri
a trecut peste sat
și era cât pe ce să coboare,
dar a fost speriat
de niște soldați străini care, văzându-l,
au început să zvârle cu pietre în el,
pentru că vroiau numaidecât
să joace până-n seară un fel de fotbal
pe fața bătrânului pământ...

ACCIDENT

La casa de copii,
plină de chindii,
un făt, un băiat
de ani cucuiat,
cu ochi care a zariște ard,
a găsit o spărtură în gard
și, fără cuvânt,
trei zile la rând
s-a ținut de năzbătii –
alerga pe stradă
și tot da
“Bună ziua!”
la mame...

Mamele,
ca mamele,
rând pe rând
răspundeau la binețe –
unele strângând din umeri,
altele rătăcind printre gânduri
glumețe...
că așa-s orășenii,
n-au rădăcini ca sătenii...

La a patra zi, ca dinadins,
s-a dat prins.
Și când l-au întrebat:

ce l-a apucat
de se tot închină la oameni,
acest băiat
de ani cucuiat
a surâs
spre spărtura din gard

și, cu aceiași ochi
care a zariște ard,
a răspuns, ca prin vis:
– O caut pe mama...
Și undeva aici,
pe asfaltul părăsit de furnici,
la o nuntă
creștea cucută,
iar soarele bătea toba,
vestind că și-n vreme de pace
neadormită lumea se tot îndoiaie
în alte războaie...

LĂCRIMIOARĂ

Lăcrimioară, frunză coaptă,
Maica la poartă așteaptă...

Așteaptă drumuri, cărări,
Așteaptă păsări pe cer...

Păsări de la nepoți și fecior,
Care s-au pierdut în flori...

În florile de la oraș,
Pe scările de la etaj...

Trei nepoți și un fecior,
Urlă pădurea de dor...

Pădurea din casă, din ogradă,
C-o cărare arsă de nalbă.

ÎN ACEST VEAC CU PECINGINI

De la o vreme,
din tătăni spre poimăni,
în acest veac cu pecingini
copiii se nasc
cu ochi de bătrâni,
de parcă cândva s-au jucat
de-a aerul și codrul curat,
de-a cerul cu nori lămurit în fântăni,
dar azi gândesc
și pășesc
dintre albe chindii
spre gara luminii dintăi...

Gara luminii dintăi are o rotire medie,
ca orișice gară de pe planeta Pământ,
iar ora copilului,
o dată cu bunul cuvânt
și buna purtare,
culege o insomnie
din lumea de azi și de aseară.
Un soi de timiditate,
străină aparențelor noastre,
încătușează gesturile,
vocile
și simțirile proaspete...
Și totuși cântă.

Cântă un vers
ici, lângă inimă,
că de acasă, din vară,
aștept o grădină,
un ochi de lumină,
unde mama aer
și mere de acasă-mi îngână,
să vadă cum sunt,
să-și vadă nepoții
cum zgâlțâie pomii
cu șoapte de gând...

Dar iată că locomotiva
îmi luminează fața
cu liniște albastră,
și aflu de la o geantă plină cu mere,
de la o verișoară,
că maica mea,
tânără ca cetera,
de la o vreme poartă-n sânge
o pecingine... albă,
de ninsoare și frig,
care-i coace osul covrig.

Dintre mașini,
dintre asfalt
devotat,
printre ionizați spini
și grădine-ciulini
ridic spre viața ei treptele...
Și, când ridic,
îi aud glasul și pașii

vorbind cu plantele
din amiază...
Aud și văd cum globul pământesc
în ochii ei
e ca un ceas ciudat care nu stă,
dar merge împotriva vremii...

Lumina de om
trece-n lumină de pom
plină de mere care mă dor
și dintre care maica mea
cu gură de nea
îmi murmură noi pagini de soare,
iar prin văzduhul
străveziu și amar de răcoare
cucoșii-atomi cu aripile
bat clopotele
unei boli incurabile
spre care copiii cu ochi de bătrâni
privesc, sapă și adună fântâni.

VÂNTUL VÂNTURĂ, VÂNTURĂ

Făr de cai, făr de trăsură,
pe aripi de urătură,
făr de vlagă, făr de umbră,
numai foc, numai arsură,
vântul vântură, vântură –
ba râde și urlă, ba rămă
prin oase, genunchi-mi dărâcă...

Cu căldarea deșartă în mână
alerg... răzbat spre fântână:
– Dar buna mea, bună
fântână străbună,
unde ți-i ciutura,
unde ți-i ciutura?..

– Vântul mi-o smulge, mi-o butură...
Fii tu, dragule, dragule,
fii tu, ciutură, ciutură,
că mă-neacă apele, apele...
Mai tot sălașul
mi-a uitat făgașul! –

Din adânc scump de fântână
aud cuvânt din țărână,
și mă cuprinde o frică,
și mă apucă o mână

ba rece, ba caldă,
ba neagră, ba albă:

– ...Că buna mea, bună
fântână străbună,
am eu oare tărie,
am eu sfințenie oare,
să-ți fiu ciutură, ciutură?!
Vezi, vântul scutură, scutură,
dărâmă din ceruri stele-mioare!..

LA CEAS TÂRZIU DE NOAPTE

un alt strigăt al insomniei

La ceas târziu de noapte
cu luna – piatră-n spate
mă port prin casă, pe afară,
prin fum de țigară amară...
Ridic praguri și scări
spre cheagul zilei de ieri,
caut lumina de sus
ce-a coborât, s-a ascuns...
Bâjbâi lucruri și fapte,
că-i noapte
și nu-i suflet pe-aproape,
nici zariște, nici umbră de frate –
numai cuvântul,
adevărul, mazilitul,
lăsat peste noapte
poate din nepăsare,
poate din teama mea
de-a ferici cu ziuă pe altul,
și mă arde
în gât
bunul cuvânt,
și mă roade
până-n oase,
ca un viermăt folomoc
și se deschide
ca o prăpastie
cu talpa de foc!

IARBĂ CU NALBĂ

Azi,
trădarea
e ca un sunet
de telefon
la miez de noapte,
la miez de zi –
n-are importanță când,
din care bloc, oraș, avion...
P i e t e n u l m ă s u n ă !..
și cu gura-i plină
de același aer și lumină
de ieri, de-alaltăieri,
sincer ca un copil
care se joacă
în grădină
îmi
pro-
pu-
ne,
ca între prieteni,
o vânătoare
de p r i e t e n i !!!

Mă aflu la o vânătoare de prieteni.
Vânătorii sunt dușmanii mei,
iar prietenii sunt eu
și imaginea prietenului meu
care mai stăruie printre vânători.

PRIVEGHI

Iacăt de aer la poarta bisericii din Căușeni

Alice am în ochi și-n inimă,
alice și zgură de împușcătură.
Trupul mi-e o veche armă,
iar gândul nou mi-e trăgaci...
Și cu fiecare pasăre vânată
simt că rămân singur,
pușcă părăsită,
spânzurată-n copac,
alături de-un cuib
plin cu ceruri
limpezi, dar buimace
de trăsnetul ultimei împușcături
în care s-a aciuat
moartea mea și a unei păduri.

PACOSTEA E ȘI EA O APĂ

*imunitate după discuția scenariului
"Sânzeana și Pepelea"
de Igor Crețu și Dumitru Fusu*

Pacostea e și ea o apă,
unde multe neamuri
de pește înoată.

De-o săptămână de zile
plouă...
Și au crescut apele...

Azi, de pe malul
unde cândva
creștea iarbă,
s-a întors calul
cu pieptul învăscut
în solzi de pește.

Mâine poate
vor scădea apele
și vor ieși urmele.

CERU-I ÎNSPICAT

...și despre faptul poetic

Odăi antice,
coridoare antice,
scări antice
și multe, multe păsări de pace, –
am visat ieri,
alaltăieri,
am visat mai adineauri...

Prietenul a răs
și a zis:
"Vino mâine, amice,
și-am să-ți tălmăcesc visul".

Am venit. Dormea.
Și visa
odăi antice,
coridoare antice,
scări antice
și multe, multe păsări de pace.

Nu l-am trezit. Mă temeam să nu-i răstorn
odăile,
coridoarele, scările
și să nu-i sperii păsările...

Când s-a trezit, a căutat cu ochii odăile,
coridoarele, scările
ce au vorbit mai adineauri cu păsările...

Mult le-a căutat...
Pe câmpiile de sub masă,
de sub pat...
În gura unor proverbe...
În desişurile unor substantive,
pe frunza unui predicat...

Apoi a ieşit dintr-o fântână
c-un proaspăt oftat:
"Păcat... Păcat că-n vis
n-am avut armă...
Dar nu-i nimic... am fripturică
din păsări de duminică!..."
Şi deschizându-şi sufletul
precum o uşă de casă,
mi-a arătat scaunul,
m-a pus la masă!...

Numai că de atunci ceru-i înspicat...
Ştiţi de ce?...
Da, da... de odăi, coridoare, scări –
toate antice –
şi de multe focuri de armă
ale păsărilor care împuşcă în noi
cu alice de dragoste.

**MIRACOL
ÎN DOUĂ CAPRICII**

leri seara,
la o zi onomastică,
am stat la aceeași masă
cu omul
care pe-ascuns, ani la rând,
a crescut
un taur în casă.
Și iată că la un pahar de vorbă,
ca vânătorul
cu snoavele-n tolbă,
omul a căzut inimii pradă
și, ca unui frate,
mi-a șoptit printre șoapte:
– În primăvară
scot taurul afară,
să pască...
să zburde prin iarbă...
să-l scald în ploaia cea mare,
să-l zvânt în vânturi,
în fulgere, în crânguri,
să-l pun și la treabă,
brazdă să are!...
– Păii?
– L-aș scoate,
dar pe ușă nu-ncapel... –
se căina el,
firicel, motocel...
– Poate-l mai crești
ca-n povești
ca pe-un taur ceresc

pe care l-a nfrânt Ghilgameș,
până dărâma cu cornul,
cu șoldul,
până dezbracă-un perete
și pășește sub stele?!..
– Să mă spargă,
să mă calce-n copite?!
– Sau nu-i da de mâncare...
Și ai să vezi –
prin hogeac o să zboare!...
– Cum?... să se-audă-n măhală,
că țin taur în casă?...
– Atunci taie-l
și bucură lumea cu carne!...
– Știu eu cine mi l-a lăsat pricopseală!...
Și dacă vine și-mi cere socoteală?!...
– Atunci rămâi cu el pe-o laită.
– Cum?! Să-l îndur o viață?!...

Azi, trezit de cutremur,
am ieșit afară...
Și printre cele câteva trilioane
de mașini, greidere și tractoare,
întrezăresc și câteva mii de tauri
care au scăpat afară
și ară,
ducând blocuri de case-n spinare,
în coarne,
iar alături de mine,
lângă-o lamă de plug,
sub clopotul verde-al țărâniei,
pe-o umoristică filă de fabulă
doarme omul cel de aseară
și-ntr-însul sforăie taurul
de parcă ar bate din palme.

**IAR EU TAC,
LUMINAT DE O IARNĂ**

Un dumnezeu pășește în ziua,
altul în noapte...

De ce?...

Un dumnezeu răscolește morminte,
altul semințe, ape, cuvinte...

De ce?...

Un dumnezeu îmi spune frate,
altul îmi sapă groapă în poartă...

De ce?...

Un dumnezeu a uitat că-i dumnezeu,
altul și-a amintit că-i bun vânător...

De ce?...

Un dumnezeu paște eternitate de iarbă,
altul de câteva veacuri mă întreabă:

– Când ai să fii pasăre, dragă?...

Iar eu tac, luminat de o iarnă
care mi-a pus pe foc toate icoanele.

MIEII DE TOAMNĂ

ornament interior pe cavatul lui Liubomir Iorga

Cling... cling!...
Sunt în preajma unei stâni de la sud,
și tare-mi este dor
de mieii care i-am mâncat în primăvară...

Cling... cling!...
Calc pe jarul unei arături de la sud,
și țin în mână îngândurat o stână
unde mi-am zugrăvit mieii alături de
străbuni...

Cling... Cling!...
Străbat vâlvătaia unor fulgere de la sud,
și mă frig ochii
mieilor care circulă pe linii de troleibuz...

Cling... cling!...
Sunt între mine cel de azi și cel de ieri,
și tare-mi este dor
să zburd sub picioarele mieilor de toamnă,
tăcute bocete
între balade și doine...
Ați auzit?!... Acum, pe la stânilor de la sud
se nasc legitim mieii de toamnă...
Iar lupul sunt eu.
Cu dreptul baciului de odinioară
îi apăr de mine...
Dar numai până-n primăvară.

SOMNABULISM BIROCRATIC

Pe purtătorul acestui soi de boală
îl țin minte din școală
ca pe-un boț de slănină
ce-n fiecă zi
era adus de-o mașină,
ca pe-un ghiozdan plin de cadouri
care se deșerta uneori
prin buzunarele învățătorilor,
ca pe-o oală goală
când era scos să răspundă la tablă,
dar azi... mi-e șef din greșeală.
Șef cu cabinet,
cu șampilă, stilouri, bufet,
cu mașină la scară,
și de dimineață până-n seară
redactează lumina de-afară!
ca nu cumva să-i atingă somnul,
somnul șefiei – domnul...

Redactează cu frică-n amiază
și visează...
Visează imagini, cuvinte și toate
se cer redactate!...
Le savurează,
le cântărește pe-o foaie albă,
le joacă în palme
până greutatea lor,

a imaginilor și a cuvintelor
pe care nu le poate nici pronunța
și nici redacta,
încăpe deplin în palme...
până simte aieva, viu,
cum îl mușcă de inimă
colții unui burghiu...
Și trezit din coșmar, năuc,
își permite un chef de haiduc!...

Iar inima lui scapă din piept
și, ca un om ce-a stat la-nchisoare
pe nedrept,
o ia pe cărare
din ce în ce mai repede,
de parcă ar vrea să-l lepede...
Și pe urma ei
înverzesc imaginile,
cuvintele...
Iar el, de teamă
că prea o ia razna,
aleargă...
o prinde,
o dezmiardă,
meditează puțin
și-o vâcă la loc, în sân.
Apoi își amintește că nimic n-a tăiat,
că nimic n-a redactat,
și intră în somnul lui...
Doarme ani la rând,
secole la rând,
milenii...

în trupul feciorului,
în trupul nepotului...
Din generație în generație
doarme –
până visează aievea, viu,
cum îl mușcă de inimă
colții unui burghiu.

PALMA MORȚII

din cronică artelor terestre

În teatrul național din Maurodacia,
țară de pe râul Tirassacia,
s-au strâns inimile,
s-au aprins focurile,
s-au țesut sufletele
fir cu fir
și-au sărbătorit
ziua mare – Shakespeare!...

Nu s-a vorbit mult...
A vorbit Shakespeare.
Nu s-a dansat...
A dansat Shakespeare.
Nu s-a cântat...
A cântat și a oftat Shakespeare.
Cu Ofelia, cu Dezdemonă...
Cu Romeo și Julieta...
Cu Hamlet și cu regele Lear.

Ce-atâta ... tot el
și el? –
și s-au supărat
actorii,
regizorii,
sufleurii,
până și ușierii

de la minister,
și l-au alungat
din teatru
pe Shakespeare,
în cămașa lui de rege
și de copil.
Și iată că,
mângâiați de palma morții,

ne fumăm țigările
pân-dincolo de unghii,
plimbându-ne pe culoare
cu glume și toasturi minore.

COLIND ALB

al pietrelor din Hiroshima

la, auzi!?...
...cum se paște iarba,
și iarba ne paște pe noi
cu verdele ei alb, alb...
cu albul orbilor albatroși.

la, auzi!?...
...cum o umbră de om trage-o ricșă,
și ricșa-l calcă, îl calcă
cu roțile ei
de toamnă sălbatică.

la, auzi!?...
... cum ninsoarea ninge în nea,
și neaua curge în umbră de om...
iar umbra se prelinge în roată...
iar roata trece în iarbă...
iar iarba se paște iar
într-un verde de alb, alb...
alb de-a pururi
de care râde o șopârlă de fier,
privind cu ochiul ei de om
de după sticla cerului
spre acest glob
albastru și muzical.

la, auzi!?...
...

... cum lângă țărnul mării

aceiași albatroși învață

să zboare

peste aceleași așezări

cu silabe de neutroni,

deși în aerul tânăr

se mai colindă alb

umbrele

și glasurile

acelora

ce au rămas pietre,

pietre în pietrele din noi.

NEVINOVAȚI SUNT BRUSTURII

glas de izvor la finele veacului

Nevinovați sunt brusturii
și nourii
ce tot umbresc cu poalele,
cu verdele,
cărățile...
Cărarea mea e o apă curgătoare
ce-a încălzit mai ieri în palmă
un bob de grâu
venit din iarnă
să-mi spună la ureche,
că are multe veri
în germene
și-un brâu
în care ar încinge-o mare,
și albăstrimea,
și adâncul,
și furtuna unei stele.

Nevinovați sunt brusturii...
și nourii,
și orășenii
care-n ascuns prin bătăturei coboară
cu vise de copii bătrâni,
cu limba-mi de mioară,
iar vremea-n calea lor durează
asfalt, beton, amiază,
și-un robot

care le-ar tot spune " bună seara!",
și ei, nevinovații, se plimbă,
trecând din când în când cărarea-mi,
spre-a fi mai lângă garduri,
lângă poartă...
măcar cu umbra,
măcar cu umbra!...

Nevinovați sunt brusturii...
și norii,
și țărani
care-și încalță toamna
pe la nunți
pâslarii,
și-ntreabă de cojoace...
și se șoptesc...
și simt cu oasele,
că iama o să aștearnă multe punți
și ace multe, multe...
și-n preajmă nici un cuib,
și nici un loc,
și nici un neutron de pace!...

Nevinovați sunt brusturii...
Și norii...
Și țărani...
Dar împărații?...

**PE GEANA
NEPLÂNSĂ**

vânt prin cetatea cântecului popular

Rădăcină de istorie
lângă rădăcină de azi...
Rădăcină de azi
lângă rădăcină de mâine...
Și așa de la hotar
la hotar –
rădăcini,
rădăcini –
mărăciniș amar,
de s-a pierdut dracul,
ca acul
în paie,
și tot cearcă
potecă
să-și taie...
Ascute dinte
spre-o rădăcină
de minte,
dar vede
pe creangă
cireasă coaptă
și uită de toate –
aleargă...

Apoi, când dă să taie
alte rădăcini,
vede alte poame
în lumini...
Și cum se satură
adoarme
pe geana neplânsă.

**E NORMAL
SĂ FIU ANORMAL**

E normal
să fiu...
anormal,
și absurditatea
faptului
e-n faptul
că azi umblam
de la un capăt
la altul
prin marele
târg
de la oraș
și întrebam
de unul,
de altul –
unde aş putea
să-mi cumpăr
un cal ?...

E normal
să fiu...
anormal,
și absurditatea
faptului e-n faptul
că totuși, azi, umblând
de la un capăt
la altul

prin marele
târg
de la oraș,
cu chiu, cu vai,
am cumpărat
un cal.

E normal
să fiu...
anormal,
și absurditatea
faptului
e-n faptul
că mi-a fost
rușine
să-ncalec calul
și m-am pomenit
că-l duc eu
în spate!...

E normal
să fiu...
anormal,
și absurditatea
faptului
e-n faptul
că-n tot orașul
nu-s eu unicul
cu povara-n
spate...
Mai sunt încă.

Vecinul –
portar
la uzină,
e-ncălecat
de-o mașină.
Altul,
de la etajul de mai sus,
de dimineață
și până-n seară
duce-n spate
un troleibuz...
Șeful meu,
din familia Meaun,
locatar
la aceeași
scară,
poartă
la ceafă
un scaun...
Un subaltern,
un prieten,
mare amator
de concerte,
de fete
și de fotbal,
prinde muște
la minister
cu televizorul pe umăr...
Femeia,
care mi-i femeie,
nu poate ieși-n oraș

până nu-mbracă
pe cap sau pe nas
plita de gaz.

Iată de ce
am cumpărat un cal !...
Poate-l învăț
pe feciorul meu
să-ncalece calul
și-n iureș,
călare
pe cal,
să străbată
acest secol
anormal !...

ZICI CĂ VREI SĂ-MI FII PRIETEN

așa-zisului prieten al meu

Zici că vrei să-mi fii prieten,
tu, cel care cântărești mereu
d u h u l
din sufletul meu,
ca să mă vezi pasăre
în care țintește
râvna ta de vânător?!..

Fie, de azi îmi ești prieten!...
Numai cu o condiție!...
Amândoi să fim aceeași pasăre,
și același vânător,
și să vezi cât e de greu
să zbori numai cu o singură aripă,
cu aripa ta,
pentru că pe a mea
a împușcat-o partea mea de vânător.

ANOTIMP DUPĂ CUTREMUR

Simt că și scaunele,
și paturile
sunt ocupate,
deși încă de sâmbătă
au fost eliberate.

O civilizație necunoscută
a pătruns ieri prin acoperiș,
și împreună cu ploaia
se odihnesc în odaie.

Intrarea e blocată
de energii nucleare
declanșate de strigătele
de aseară.

Desenele copiilor
încă mai râd,
încă mai plâng
cu focul stins
de vântul unui clopot.

Cineva de afară,–
un necunoscut
care seamănă mult
cu Vergiliu,
își clatină capul enorm

din Paradis
în Infern.

Tencuiala care cade
din perete
e substantivul
care adevărește
proverbele, adverbele, verbele
și cimentul care lipsește.

Eu, ceasul de perete,
stau uitat pe-o coastă,
într-o țintă,
și nu pot trece
de ora unu și jumătate...

În locul meu
nemurește liniștea
și frica de un alt cutremur.
Dar și dragostea!...
a bobului de grâu
care a spart asfaltul,
piatra
și se înalță verde râu.

EXPLOZIE DE PACE

Nu știi dacă lanurile au fost cândva
atât de bogate-n cuvinte.
Destinele noastre sunt niște păsări
lăsate de capul lor printre rugurile sfinte.
Suntem liberi, și cerul se adâncește către
amiază,
către chindii.

Atât de liberi și tineri suntem,
că descoperim în orașele de sub cuvinte
atâtea civilizații, atâtea omenie...
Tu, draga mea, ai desprins de pe buzele tale
un sărut
și judecătorul din evul mediu,
alergând pe urma lui
pentru a-și aminti o noapte de dragoste,
s-a prăbușit într-o piatră...
piatra iat-o!... tace,
aburind cu obrazul spre-o explozie de pace.

Nu știu dacă lanurile au mai fost cândva
atât de bogate-n cuvinte.
Nu știi, și noi pășim pe cărări dogorite,
ca și păsările
unei cutii de chibrituri.
"Nu aprinde focul!" – îți strig.
"Nu aprinde focul!" – îmi strigi.
Dar focul ne sărută cu spiritul unei toamne
ce curge și curge înalt
și satură cuvintele cu bucurie și rod.

Cântăm.

Iar neștiutorii de melodie,
îmbrăcând masca adaptării la mediu,
topesc zgura de pe cuvintele uitate
și fac arme, arme nucleare.
Oare chiar să ia urâtul de mână
micul nostru pământ?...
Oare într-adevăr noi vom fi ultimii?...

Întrebările au îmbrăcat haine negre,
la modă...

Întrebările poartă ochelari
când n-au dezlegare...

Întrebările se desprind de la sine
și zboară spre alte planete.

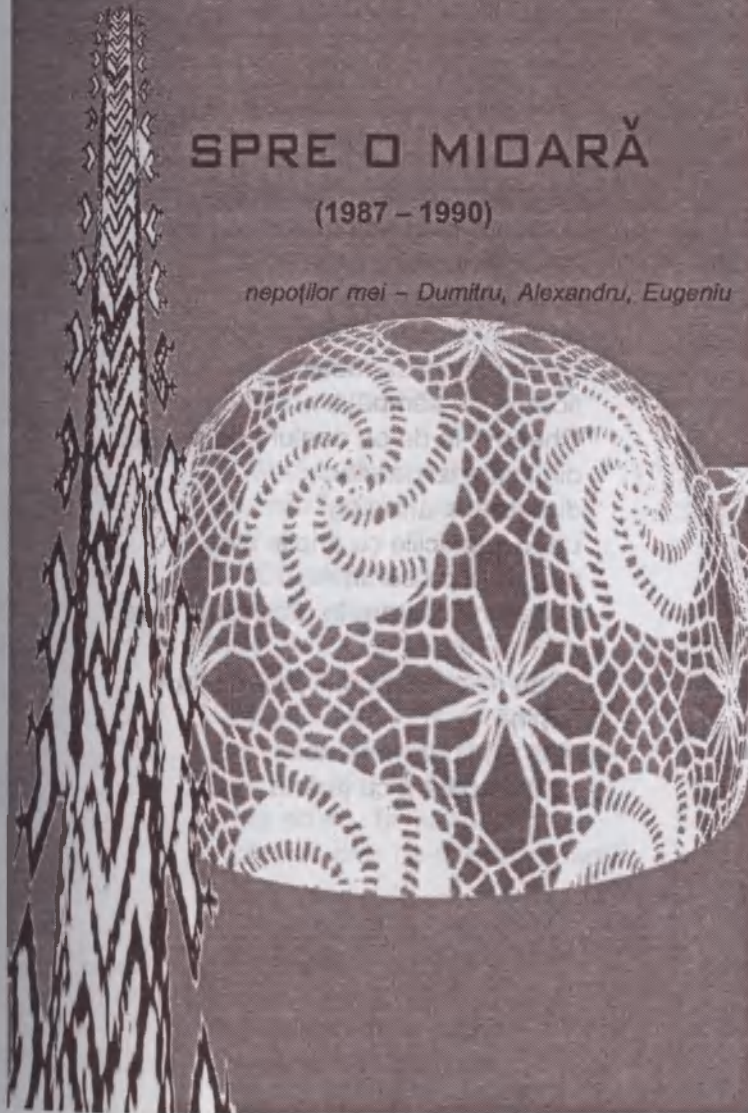
O-o-o-o-m! – pe-o stea îndepărtată
abia-abia silabisesc oamenii dintâi...

SPRE O MIDARĂ

(1987 – 1990)

nepoșilor mei – Dumitru, Alexandru, Eugeniu

TU, FLOARE DE DUMINICĂ

Tu, floarea mea de duminică,
cu soare-n cheutoare
la capăt de vară,
ce te joci cu mine
de-a unica duminică?...
Cheamă la ziua mea
floarea de sâmbătă...
Cheamă-le de pe dealuri, de pe văi,
din inima izvoarelor,
din gurarul armelor,
unde veșniciile cu aripile albe
pun rouă pe ceruri
și deschid lăstare în dragostea mea.

Și de mi-a arde ochii preamulta
lumină,
vino tu, floare-turturică,
să ni-i spălăm cu țărână.

ȘOAPTĂ DE NUC

– Ce mă-ngâni, vecine cuc?...
Ce mă cucui sus, din nuc?...
Să nu sparg în cer ferestre,
să pun capăt la poveste,
când atâtea mai sunt
aici pe pământ,
blânde și tari!?...

Cântă cucul într-un nuc,
să mă fac și eu un cuc.

– Cucuie, cucuie!...
Hoțule, dragule!...
Eu din crâng mă tot încrâng,
toată neamura să-mi strâng,
să mi-o strâng și să mi-o cânt...
Să mi-o plâng că nu-i pe creste,
să mi-o dor că-i o poveste,
dar nu știu un lucru sfânt:
cât mai calc pe-acest pământ?...

Cucul nourii sărută,
vede banu-mi de cucută,
soarbe roua din lăută...
Și de sub pană de nuc...
aud numărătoare de cuc...
Dar pe loc, ca din ghioc,

frica-n mine prinde cioc,
ciocănește și mă-ncruntă:
unu, doi!... Atât îmi cântă?...

Apoi, ca bănuții-n pungă,
cucu-mi bate viață lungă!...
Și mă las în voia lui,
la bătaia cucului...
Ani-s brazi până-n țării,
neamura-i de cumătrii...
Și mi-o văd ca-ntr-o poveste
însorită printre creste...

– Dar cucuie, cucule!...
Hoțule, dragule!...
Mi-ai dat ani și de-nflorit,
de arat și de clăit,
nu cumva te-ai întrecut?
Sau cândva am mai trăit?

– Ești o frunte de țărână,
ce-a pornit din rădăcină,
dar când dă în frunzișoară,
înflorește lăcrimioară,
lăcrimioară din poveste
că-nainte drum mai este!... –
pe o frunză de nuc
cade-o șoaptă de cuc.

UN FRIG MĂ FRIGE-N INIMĂ

ca testament de la Petru Zadnipro

Un frig mă frige-n inimă,
băieții mei, poeți!...

Un frig
că v-am iăsat drumeți
prin albe străzi, cu griji-nămeți,
și nu știu dacă mai aveți
o casă, o masă,
un foc senin, cuminte,
unde să vă strângeți iar grămadă,
că iarna-i tot mai aspră
între cuvinte...

Și nu mai sunt acasă,
să vă poftesc la masă...
Sunt o duminică
a nordului-prăsadului,
a vântului,
unde cărările-mi adorm în cumpeni
sub dealurile Moldovei...

Și așa clădit în hume
îmi văd trudind cuvântul
ce l-am lăsat acolo,
sus, cu dorul,
să-mi caute izvorul
printre plugari, la țară,
iar cartea mea, cea scrisă
și nescrisă,
sămânță-n voi răsără...

că-un frig mă frige-n inimă,
băieții mei, poeți!...

Un frig
că v-am lăsat drumeți
prin albe străzi, cu griji-nămeți,
și nu știu dacă mai aveți
o casă, o masă,
un foc senin, cuminte,

unde să vă strângeți iar grămadă,
că iarna-i tot mai aspră
între cuvinte
și mușcă-n voi
cu dinți de slavă-nalbă.

ÎN FAȚA ISTORIEI

lui Grigore Vieru

Frații mei, frați,
nu-mi căutați
la raze roentgen sufletul!...
E aici, în gândurile
cu care smulg aerul
proaspăt și verde
din țărâna frunții mele.
E aici, în aerul
pe care zilnic
îl smulg
și pe care-l rumeg
ca pe-un morcov zemos...
dar care mă doare
fiindcă între hotarele lui
stă adunat
un sat,
un deal,
un râu,
râul în care din când în când
îmi răcoresc gândurile...
și sufletul,
ca s-o aud pe mama.

MAMA MEA

cântec fiului

Mama mea-i un ram de pace –
Pasărea cuibaru-și face.

Mama mea-i un foc cuminte
Din povești și din cuvinte.

Mama mea e-o dimineață
Una pentru toată viața.

Și pe două spice-n brumă
M-a crescut haiduc pe lume.

Peste ape – drumăreață –
Mama mea-i și cântăreață,

Peste ape, munți și stele,
Tot cu suflet din bunele,

Din bunele, din durere,
Luminând zilele mele.

De la codru din colinde,

Ele murmură izvoare...
Și eu tac, și prind la minte.

**CU PRIVIRI
PLINE DE RĂNI**

Originea gândirii lui Esop
e-n iarba cea de leac
și cea de toată ziua
ce-și poartă spicul greu
și copt
dintr-un răzor
în alt răzor
și aruncă-n om semințe
ce purpură în zbor.

Din an în an,
din veac în veac
aceeași cucuvea
pe fruntea spicului
silabisește pilde
și, înălțându-se pân-dincolo
de stea,
îngână viața lui Esop,
ca pe a ta,
ca pe a mea,
ca pe-un înot
de pește-stea.

De tot ce-i neodihnă, –
îngână, –
de rădăcini
înluminând țărâni,

de o sculptură
ce vorbește întreruptă,
de o sămânță
ce-i păstrează umbra,
de-o umbră cu priviri
pline de răni
din care beau văzduh
cocorii
și urmașii.

IMAGINEA PRIETENULUI

lui Nicolae Răileanu

Ochiul bărbatului
se văzu în ochiul femeii
ca într-o oglindă
veche și simplă.
Se văzu ochi înfipt
cu amândouă aripile
în ochiul ei
care, la rândul lui,
era și el înfipt
cu amândouă aripile
în ochiul lui.
Aripi sau întrebări?!..
Iar dincolo de înfrățirea
aceea de lumini
și de zboruri necunoscute
licărea chipul unui cioban
care, cu lacrima în gură
și glasul pe umăr,
își păștea oile
pe valuri de apă
spre o corabie pustie
care avea în loc de catarge
multe cumpene de fântână,
multe cumpene și multe ciuturi,
din lemn vechi
și din lemn nou,
pline cu imagini fotografice
ale dragostei de țară.

GÂND DUMINICAL

lui Ion Ungureanu

Vorbirea scenică e o lecție
unde profesorul
luminează întâi și întâi
auzul,
apoi literele,
apoi cuvintele...
Dar azi nu știu de ce
profesorul
ne-a desenat pe tablă un deal
și câte pe unul
ne-a rugat pe noi, elevii,
să urcăm până-n vârful lui,
că acolo sunt adunate
în bulgări de carte
învățămintele străbunilor
și toate începuturile drumurilor.

Doamne, prin câte am avut
de trecut!
Și prin războaie de ploaie,
și prin ninsoare de soare,
fără drum și cărare,
pe pajiști de verbe adormite,
printre virgule și puncte
ce ne mușcau
și strigau că-s cuvinte...

peste zgrunțurii și ghețușurile
laudelor
care cresc
pe marginile tribunelor,
pe buzele paharelor...
prin cântecul marilor rătăcitori
care au dumerit claruri de lună,
grumazuri de taur,
glijii de vise,
cărți deschise...
prin universul enorm al unei gospodării
care se ocupă cu împlânzirea metaforelor,
prin gura lupului ce a deprins
relațiile politice
cu mioara noastră din baladă...
Uneori am fost trași pe roată,
că abia ne-am ales vii...
Alteori am înlocuit praștia,
arcul, săgeata
la vânătoarea de bouri...
Din miezul iernilor
ne-am ridicat iarăși
îngeri de iarbă
sub copitele bourilor
uciși...
Idolul ne-a fost fântâna,
izvorul,
lângă care au poposit și iepurele,
și vânătorul...
Anotimpurile Daciei
ne-au purtat sângele fierbinte
prin inimă,
și noi am crescut mereu căutând
aripi de pasăre...

Sub bolta drăgostită de stele
și spini
am sângerat cămașa de in.
Chiar și printr-un șarpe-am trecut,
și am ajuns la timpul prezent...
Și, iată, fără să mă uimesc,
trăiesc, trăiesc, trăiesc !...
Bucuria,
nu atât a mea,
cât a zilei,
însenină fruntea profesorului,
și tocmai atunci
când am înțeles
că pot îmbrăca obligațiile
cetățenești ale artei
și pot căuta gândul duminical
în scena mare a lumii,

profesorul,
cu inima țintuită de muchia dealului,
îmi lămuri finalul,
că abia acum
pot să-ncep iarăși
a urca dealul...
Abia acum, când toate cuvintele
au trecut
printr-o baie de suflet
la care au asistat
și Creangă, și Esop...
călări pe cai –
unul cu grele aripi,
altul hrănit cu jăritic.

FAȚĂ-N FAȚĂ CU O MAMĂ

IN CETATE

fapt divers

Culegătorii de obiceiuri
au colindat orașe și sate,
casă de la casă,
dinspre răsărit
spre asfințit,
dinspre miazănoapte
pline de drumuri și cărări
ce înmulțesc lucrurile,
amintirile, zilele,
și care hrănesc stelele
cu sângele ei...
Și i-au zis: limba noastră,
Limba Română.

INIMA

lui Mihai Eminescu

Simt pașii tăi în limpezi depărtări,
îi simt de parc-ar coborî în trupul meu
lumină și gândire de luceferi...

Simt fruntea ta prin crânguri de furtună,
o simt de parcă-mi picură în suflet
ușoare, ca un fulg, aripi de lună...

Simt glasul tău în stoguri de tăcere,
între coperți cărunte de scriptură
citite de bunel cu sufletul la gură...

Simt ochii tăi cum sparg singurătatea mea,
și toată lumea-nnemurește stele
pentru suflarea mea
și versul tău trecând prin zile grele...

Simt teiul tău făcând popas lângă o poartă
din care am pășit cândva în lume
blagosloviți de-aceeași stea, de-aceeași mamă...

Simt slova ta trudind și-ntr-o sămânță
care începe, care se deschide,
și-n ea tot neamul mă cuprinde...
Și simt, și văd atunci în tine, Doamne...
i n i m a!

N-AM CĂUTAT PE NIMENI ÎN CETATE

lui Vlad Ioviță

N-am căutat pe nimeni în cetate,
Un viscol m-a adus să uit de mine.

N-am căutat pe nimeni în cetate,
Dar, iată, ochi-mi văd în pietre doine.

N-am căutat pe nimeni în cetate,
Cetatea caută pe-un cineva în mine.

N-am căutat pe nimeni în cetate,
Dar, iată, o cărare-n urma mea rămâne.

N-am căutat pe nimeni în cetate,
Cărarea m-a adus spre Ștefan Vodă.

N-am căutat pe nimeni în cetate,
Și Vodă abia de mă găsește în cele
Treceți și patru de victorii ale sale.

N-am căutat pe nimeni în cetate,
Dar o aud cum se ridică plină de tăcere,
Și neamurile toate de piatră se dezbracă.

UNDEVA ÎNTRE APE

ritual de regizor onorat la studioul "Moldova-film"

Pe platoul de filmare
dimineța-i mândră de lucoare,
dar pentru lămurirea
eroului
din scenariu
s-au mai adus câteva mașini
pline
cu felinare...

Și culori s-au mai adus,
și haine...

Și actori de frunte,
și doctori la cuvinte...

Tunuri, muzici, cai...
Hamuri, flori și scai...

A fost uitat eroul,
acasă,

în sertare,
spânzurat c-un rând
scos
din scenariu!...

Și spre sfârșitul zilei
a început să plouă
din senin și din soare –
topește mașina cu ochi de lucoare,
spală culori și haine,

tunuri, muzici și cai,
hamuri și măciulii de scai –
și scoate la iveală,
în toată goliciunea ei,
rușinea artistului
spânzurat
cu același rând din scenariu!...

Undeva între ape
se trece artistul
și din măduva inimii lui
se hrănesc peștii
și depun icre
pentru alte scenarii...

VOCALĂ ALBĂ

către Vasile Covrig

Privirea ta purta
pe cerul adâncit în ea
povara unui ideal –
a unei văi,
a unui deal,
a casei părintești
dată cu cronici
și cu var.
Ea răscolea din var,
din cremenea-abecedar,
din lut mustit cu har,
privești mari
în păsurile simple,
în flăcările oarbe,
în neaua înverzită-n clopote,
în toate...
care-s zi și noapte,
și de unde uneori,
pe la cântat de zori,
cu primăvara la subțiori,
coboară pictorii osteniți
în sufletele lor
și aleg iarbă la miei,
și fântâni la ciobănei...
Și țipau în tine,
frate Vasile,

vântoasele iernii
troienite de tranșee,
de arme,
de foamete,
de dragoste de țară,
unde mereu te pierdeai
cu gândul
și cu penelul
în miez amărui de susai...

Până noaptea târziu,
pe lună – burghiu
rămâneai rezemat
cu fruntea de sat,
ca bunelul de hat,
și urmăreai un dialog
dintre veacul acesta grăbit
și filele de cronici
cu șleahuri fără sfârșit...

Ușa atelierului
și mai ales noi, prietenii,
urătorii, regizorii,
îți furam acest dialog interior,
îl furam c-o țigară,
c-un pahar de zi amară,
cu marele zgomot al străzilor
și al poezilor tineri
care îmbătrâneau
sub arșița filmărilor...
Am filmat mereu
carul plin și greu
care cobora

de pe truda ta;
un car încărcat
și sfințit cu decoruri,
cu drumuri și doruri,
cu zboruri și ani,
precum turbinca lui Ivan,
precum țara lui Ștefan...

Tu rimai că acest car,
plin de voie și nevoie,
e corabia lui Noe!...
Și noi, ascultându-ți glumele,
îți furam și vopselele
și penelurile,
și te lăsam să pictezi
numai cu inima,
numai cu inima...
Și ai pictat...

Oraș și sat,
și fântâni,
și grădini...
Și copii cu bunici,
și cuvinte din cronici...
Dar de unde, frate Vasile,
atâta vocală albă
în pânzele tale,
când inima-i cuibul
tău roșu?...

Din moartea–nemoartea
acestei albe vocale
ne ești și pictezi
de-a pururi.

ARIPI PROASPETE

lui Nicolae Esinencu

Doi oameni
cu același Dumnezeu
au săpat văzduhurile
și toate hotarele,
până s-au întâlnit
ochi în ochi
și s-au privit
unul pe altul,
ca într-o oglindă,
ca dintr-o groapă...

Văzându-și altarele,
umbrele
și lumânările de-o potrivă,
s-au speriat
și din ziua aceea sapă
să treacă
unul de altul...

Sapă prin cânturi,
prin crezuri,
luptând cu zmei,
cu dumnezei,
călcând nopți de nesomn,
zile, inimă și gând,
dar nu pot trece

dincolo de vechiul pământ
care
în fiecare dimineață
le dăruie
aripi proaspete
pentru asemănare.

Doi oameni
cu același Dumnezeu
au săpat vădămintele
și toate noțele
până s-au întâlnit
ochii în ochi
și s-au uimit
unul pe altul
ca într-o copilărie
ca dintr-o grădina

Văzându-și silueta
umbrile
și lumina
și-au spus
și s-au înțeles
Dar de unde
unul de altul
în gândurile tale
Șapădă căntul
prin crezuri
luptând cu zmei
cu diavolii
călând noaptea în somn
zile, inimă și gând
dar nu pot face

AI AUZIT CUMVA ÎN VIAȚA TA POVESTE

dialog între poetul Anatol Codru și piatra de gândire

– Ai auzit cumva în viața ta poveste,
Unde un zmeu l-a-nvins pe-un Făt-Frumos
Sau ai cântat vreun cântec ce nu este
Nici ghimpe de salcâm, nici floare de prinos?...

– Și totuși... Viața nu-i numai poveste.
Chiar azi un zmeu l-a-nvins pe-un Făt-Frumos!...
În albă zi... C-un zâmbet care este
Și ghimpe de salcâm, și floare de prinos!...

– Ai întâlnit cumva un codru de lumină
Dușmanului ce-i dăruie culcuș?...
Mai torci acum un fir din vechea doină,
Să-ți amintești că-i lungă calea în urcuș?...

– Și totuși... Văd în preajma mea lumine
Dușmanului ce-i dăruie culcuș,
Iar de cântat îi cer lui Făt-Frumos să-ngâne
Un cânt!... O doină-i cer!... O lacrimă-n urcuș!...

– Un Făt-Frumos din lacrimă să-ngâne cânt?...
Nu vezi că zmeul l-a trântit a treia oară
Și stă-ngropat voinicu-n țărână pân-la gât,
Iar floarea de salcâm e floare-amară?...

– Și totuși... Parcă prind un fir de cânt!...
Acum, când glia-mamă-l împresoară

Cu noi și noi puteri, mă-implântă un gând –
Că floarea de salcâm nu-i floare-amară!...

– Și-n clipa asta naști în tine cânt?...
Și-nfrânt voinicul verde nu te doare?...
Nu vezi că-l sapă zmeul, rupându-l de pământ?...
Nu simți că steaua lui se stinge, moare?...

– Da, simt...Și simt că-ncep... Că fierb un cânt!...
Un vers!... Și zmeul s-a-nghimpat de-o floare!...
Un imn!... Și frunza mea răsare din pământ!...
Un chin!... Și Făt-Frumos luminează-n mine-și are!...

– Ai auzit cumva în viața ta poveste,
Unde un zmeu l-a-nvins pe-un Făt-Frumos
Sau ai cântat vreun cântec ce nu este
Nici ghimpe de salcâm, nici floare de prinos?...

– Și totuși, totuși viața-i și poveste.
Chiar azi un zmeu a fost învins de-un Făt-Frumos!...
În plină zi... C-un cântec care-mi este
Și ghimpe de salcâm, și floare de prinos!...

**PRECUM SUFLETUL
NU ARE HOTARE**

La expoziția lui Mihai Greco,
trecând de la un tablou la altul,
m-am văzut într-o ramură,
într-o apă
curgătoare, răcoroasă și lină –
mai întâi între oameni – om,
apoi între pomi – pom,
apoi nod de lumină și de țărână
cu toate poveștile lui Creangă
de mână...

Apoi, zărind pământul de pe lună,
m-am simțit pasăre muribundă
care cu ultima suflare colindă
între fierberea cerului
și fierberea pământului,
căutând cuib de înfrățire
cu stâncă, cu marea,
cu fântâna, cu istoria,
cu istoria mea și a altor popoare
rămase porți închise
și deschise
prin veșnica ninsoare
de amortțire și trezire
spre masa de pomenire,
unde multe se uită
și multe se iartă,
lângă acest perete de cetate

care fereastră a avut odată,
și ușă cu cheie, cu lăcată,
lângă cei doi meri de afară
care nuntesc toamna-n primăvară,
până se desprinde cu bucata
pământul cu gândul,
lăsând cuibare de mirare,
cratere, izvoare
și ochiuri de sărbătoare...
În ochiul craterului,
în ochiul izvorului
am căutat ca și-n ochiul omului,
am căutat prin întuneric, prin lumină,
până la fruntea lui Dante, senină,
și atunci am coborât pe pământ,
în prezent, în viitor, în trecut,
în cămașa ostașului,
în cămașa plugarului,
să spun și să dau în scris,
că vulcanul din noi nu s-a stins,
precum pădure nu-i fără cântare,
precum satul nu-i fără izvoare,
precum sufletul nu are hotare.

MELEAGURILE LUI RENOIR

Molcome,
golașe
și plăpânde...
culorile,
meleagurile lui Renoir
în sufletul meu ba apar,
ba dispar...
o scipire,
nălucire,
unde mă văd
și mă simt
copil mic
alergând din urma mamei
prin ploaie
și frig...
iar eu, cel de acum
și de aici,
din lumea mare îi strig,
că nu pot să vin acasă,
că-n orașul fără străzi
în care trăiesc
niște mere cresc,
mere împărătești...
– Și mi-a spus, mamă,
o toamnă-femeie
că de cum le guști,
întinerești!..

Molcome,
golașe,
plăpânde...
culorile,
meleagurile lui Renoir
poartă sulița luminii
în zbor cotit,
și-n locul meu,
de amintiri și doruri fript,
pe-o zare de arșar,
versu-mi ajunge acasă
și mama pe dânsul îl pune la masă,
îl poartă într-un lan de grâu,
pe două maluri de râu,
ascultă glasul meu de copil
cu ochi senini de april...
și într-a veacurilor lumină de hotar
ea tace,
tace
ca-ntr-un tablou de Renoir.

LEGĂNÂNDU-MĂ VERDE

mărturisire dincolo de timp

Dintr-un tren în mers
și casa-mi părea un șes
cu iarba plină de amintiri...

Dintr-un tren în mers
nici versu-mi nu era vers,
dar un tren după care alerga,
cu ochi mari, copilăria mea...

Dintr-un tren în mers
un surâs am cules,
a omului ce tot vine și vine
și tot trece și trece de mine...

Dintr-un tren în mers
cineva mă vede tot mai șters,
tot mai șters...

Până în cele din urmă,
iată-mă, am ajuns...

...țărână cu plopil...

Dar țărâna nu moare, chiar de-o îngropi.

Și totuși acel cineva
urzește

să mă urce iarăși în tren
și să mă ducă
acolo
unde cândva
m-a văzut
pe-o hrincă de copilărie,
legănându-mă verde...

STARE DE CIMBRU

22 iulie 1986, ultima zi a poetului Liviu Damian

Ziua asta seamăn are cu zilele cele de secetă,
cu cele de secetă și cu cele de foamete,
cu cele de foamete și cu cele de studii,
cu cele de studii și cu floarea de cimbru...

Cimbru, zimbru, cimbru...
Floare care nu se uită,
mov de ziuă, roș de noapte! –
clipocesc ochii,
inima.

Țârâie greierii
dintre ierburi proaspete
cu miros de lumină și timp,
sub pluguri pe care țăranii
le-au trecut de Olimp
cu fire de poet:
"sunt verb !.. verb !... verb !..".

lată că soarele n-are nici gând să răsară,
dar mergem !...
lată că păsările tac ca-n mormânt,
dar mergem !...
lată un greier a tras o stea la pământ,
dar mergem !...
O stea care te înalță și doare,
dar mergem !...
Mergem ca niște copaci care au ieșit
la plimbare

și-și picură frunze
sub tălpile goale...

Zimbru, cimbru, zimbru...
Floare care nu înghimpă,
floare de amară! –
buzele se înfioară
și, alungând pelinul
unui fum de țigară,
ferește-n colibă de palme
un sărut de fecioară,
spre jocul tainic ca focul,
spre universul,
“de-a baba-iarba !... iarba !... iarba-baba !...”

Trecem prin iarbă,
prin vorbă,
prin vânt de cuvânt
și răsărim mereu din pământ...
Iată cuiva i-a răsărit numai creștetul,
dar mergem !...
Iată cuiva îi plâng rădăcinile,
dar mergem !...
Mergem ca niște icoane vechi
care și-au pierdut vopselele
în miros de cimbru...

Cimbru, zimbru, cimbru...
floare ce tace,
zimbru de pace! –
mâna plină de toamnă
viers pe-o frunză de aer înseamnă,
iar dincolo de geamul autobuzului,

pe marginea câmpului,
în ceruri humoase
o vară trudește
și urcă-n poeme dramatice,
luminând de Lăpușna, Leadoveni, Zeicani...
de Moldova, de Vodă Ștefan
care-i cuvântă dintre ramuri de ani:
"Să-aprindeți candela-n lăcaș,
dar, mai ales, lăcașe sfinte
să-aveți în fapte și cuvinte
ce vor rămâne la urmași!..."

Cineva a intrat în făptura noastră
și bate clopote !..
Cineva a coborât din făptura noastră
și totuși bate clopote !...
Cineva e undeva după orizonturi,
dar totuși bate clopote !...
Mergem cu autobuzul
pe ruta Chișinău – Leadoveni,
mergem pe drumul cel nou,
prin câmpuri, prin clopote de cimbru...

Zimbru, cimbru, zimbru...
floare vie,
glas de ciocârlie! –
mai strigă adâncurile,
dar aerul vine cu lacrimă din gât
și cade în vid
iar fruntea se reazemă iarăși
de liniște și buchii de istorie:
"Atât sunt de tânăr
încât îmi pare

că soarele altfel răsare
și pietrele altele sunt
și altu-i bătrânul pământ”.

Studentii grijesc floarea soarelui
de niște buruiene incolore, străine...

Un izvor străjuiește veșnicia...

Un elev paște oile pe asfalt...

Criticii meditează despre-o buburuză
care umblă pe frunțile lor
și culege cuvinte sfinte, de cimbru...

Iată și satul !...
Iată și leagănul !...
plin de tulpini și cărări vorbitoare,
plin de amintiri și vuiet de mare !...

Cimbru, zimbru, cimbru...
floare-scoică,
iarbă-maică! –
ici-colo, de sus, dintr-o ușă,
dintr-o fereastră,
azurul care rumegă secole
se prăbușește în calea noastră,
și noi călcăm cu inimile
pe cioburile lui de vreme
și de stele,
călcăm singuri,
singuri cu sine,
facile, cimbruri

peste prăpăstii reci
pe lungul drum
din veacul douăzeci...
Călcăm să primim adevărul
unui frate
ce și-a lăsat
toată suflarea-n carte
și, acum, se seamănă-n pământul
de-acasă,
sub iarba bună de coasă.

Am putea crede că se desfac
porți...
Că cerul e-un vânător
de nepoți...
Că salcâmul din prag e o pasăre
ce naște înălțimi...
Am putea crede, dacă ziua aceasta
de cimbru
n-ar semăna cu altele
din trecut.

Zimbru, cimbru, zimbru...
floare cu chip de sărut,
floare-trecut! –
îngână o iubită,
strângându-și buzele
să nu scape vreo taină
sub umbră de buruiană.

Dar de ce el?!... Și nu eu?!...
arde-n lacrimă
badea Ștefan,

tatăl, badea Damian,
și ne îmbrățișează
cu frânte aripi de inimă,
precum și salcâmul,
precum și ogorul,
precum și sălciile,
precum și neamurile,
precum și cele două fântâni
din care mereu lucoare cinstim,
să ne răcorim,
să ne trezim...
Cimbru, zimbru, cimbru...
floare a zilei de mâine,
ochiul mioarei străbune! –
mă scutură frigurile
în tinda cărora,
după stratul gros de lumină proprie,
mă văd obligat a fi
sămânță, izvor,
carte, fecior,
dimineață, scânteie, pădure,
cuvânt, revoluție, mișcare...
și pasăre
cu hore și doine-n zbor
la căpătâiul și iarba celor
care mă dor.

Dar iată din codru de zile
trăite,
din versuri și vânturi
rănite
dintre opaiț și lampa
electrică,

dintre fotografii, păretare,
cărți, ierni
și prosoape grăitoare
cu huma poetului
încă fierbinte,
roțile sicriului,
cuminți, răbdătoare
ca apa Răutului,
coboară din casa mare,
trec pragul
și zgârie drumul
pe sub cerul salcâmului
cu gânduri
de pietre ascuțite și rare,
cu psalm de cimbru,
cu lumânare
cuvântată de Grigore Vieru,
Spiridon Vangheli,
Nicolae Dabija
și Mihail Ion Cibotaru...

Zimbru, cimbru, zimbru...
Floarea coboară
spre sânul mamei,
floarea câmpiei,
floarea omeniei...
Dar cocostârcul acesta
ce a vrut ?
și ce-a luat ?...
și cine-i bade Liviu ?...
că atât de-aproape a venit,
și s-a rotit
peste sicriu,

peste mormânt
și, dând de-a ta suflare
de poet,
a început să sape încet-încet
cu aripile fântână
în ceruri de lumină,
făcându-se un nor,
un punct, un dor
de ploaie peste sat...

E ultimul tău cuvânt ?...
Sau e-o imagine de zimbru sfânt
pe care l-ai dorit
la al tău sfârșit
de-o zi, de-un chin, de-un film?...

Cimbru, zimbru, cimbru...
floare – film,
floare – cuvânt! –
merg prin ploaie, prin vânt,
nemișcat, orb,
și mă înfior
de eternitatea acestei ierbi,
care nici moartea n-o spală...
Ea-mi crește
prin tulpini vorbitoare,
sub ceruri înalte
și mirosul ei intim
ascultă cum murim,
cum ne naștem,
de parcă ar fi mai mult
decât dragostea ce ne paște.

SPRE O MIOARĂ

de la bunelul Petru Dănilă Burghiu mi-au rămas două cărți sfinte: Biblia și un volum de versuri al lui Mihai Eminescu, volum pe care l-am avut și-l am drept manual de limbă și de istorie. Din paginile lui am înțeles că port în sânge suflarea și caracterul latin al limbii noastre... și tot de aici am aflat că istoria neamului meu nu începe cu ziua mea de naștere, nici cu ziua tatălui meu, nici cu ziua bunelului meu, dar vine de departe, de peste sute și mii de ani. Întru dănuirea acestui manual de limbă și istorie – poezia marelui Eminescu – și întru memoria lui Dumitru Caraciobanu, actorul și omul care m-a îndemnat să scriu această cronică vegetativă.

La muzeul de arte plastice
din orașul Moscova,
departe de țărâna dulce
cu graiu de Moldova,
printre roiuri de sculpturi,
între zeii și muritorii
imperiului roman,
am întâlnit chip de flăcău dac,
strămoș moldovean,
luat prizonier pe vremea
când domnea Traian.
Originalul sculpturii se află-n
muzeul din Vatican,
poate alături de-un sfânt,
poate alături de-un cardinal!?...
Aici, la Moscova, e același murmur
de frunză ce vede,
de doină ce crede,
cioplit de anonimul sculptor

cu zile și steaguri în urmă...
Aici, la Moscova, cu același gest
din secole coboară
de-a liniști (a câta oară?)
pe frunte și-n suflet de țară,
golul și orgoliul
stăpânilor de ieri, de azi, de mâine
cu împietrită și sfântă supunere!...

Da, învins și sfânt
pe acel, pe acest pământ...
dar demn de-al lui meileag
unde s-a născut, a iubit și-a luptat...
Pletele-i curg mândre pe umeri,
ca ale codrului vânturi și ramuri.
Barba e ca o lamă de plug,
gata să taie orișice jug.
Haina – o bucată de vale și munte
cu umbre de flori și cu umbre de ciute.
Mâinile, obosite, fără nici o strigare
se țin una pe alta,
ca la mama, ca la tata.
Fruntea îngândurată îl ține-n picioare –
lumânărică de plai,
iarbă de rai,
bulgăr de colind,
piatră c-am mai fost
fulger că mai sânt!

Și aud doină – din piatră
se dezghioacă.
Aud codrii cum se luptă
cu oștirile romane...

Aud Tirasu-n turbare –
oști de nouri poartă-n coarne...
Aud văile și munții,
aud oile și lupii
cum de patrie cuvântă!...
Și mă miră, mă-nspăimântă
comportarea lui,
a prizonierului,
în fața veacului,
în fața biruitorului,
dacă până și sculptorul
nu i-a frânt genunchiul, gâtul,
să-l închine
cît mai bine...
Cum a putut dacul
să nu-și ruineze sufletul,
neamul?...

Poate că Traian, domnitorul,
a dat poruncă sculptorului
să-i preamărească onorul
în fața poporului,
făcând un prizonier
din cântecele lui Homer?!...
Sau poate că șoaptele lui,
șoaptele dacului,
au cutremurat,
au îndrumat
inima artistului?...
Că nici pe-atunci
arta n-a fost numai din porunci,
nici copacul numai spini,
fără floare, rădăcini!...

O șoaptă numai...
Și ard gândurile,
Și mână privirile
spre o năzdrăvană mioară laie,
laie–bucălaie,
ce-a venit prin trăsnet și ploaie,
să-i spună că pe-ale lui meleaguri
apele n-au porți și maluri,
și mai toți frații daci
s-au însurat cu umbre de copaci,
și până vor naște miresele,
până s-or naște nepoții,
și noi cu toții, –
să-i răspundă veacului
și domnitorului
cu floare de sânge,
cu floare de inimă,
și cu mare nuntă
unde nimic nu se uită.

POVESTEA PĂMÂNTULUI DE-A FI

*monologul lui moș Afanasie Chiaburu, omul care
s-a întors din patru războaie pentru a crește povești
prin grădinile noastre, ale copiilor*

Duminica trecută
am cărat tot pământul
la mine-n casă.
Mai întâi și întâi
l-am așezat pe masă,
ca pe-o pâine –
să aibă copiii
drum înainte... prin mine.
Apoi am crescut la păretare
nucul de la poartă.
Pe pereți și pe praguri –
de viață, de soartă –
cimbru, busuioc, coleandră...
iar la rădăcini – izvoare.
Apoi, trudit de lună și de floare,
am adormit lângă o stână
între ciobani cinstiți cu barbă sură,
să ascult din gura lor
povestea pământului de-a fi.
Dar n-am apucat să-i întreb,
să-i ascult...
De ploaie,
și că se strică vremea,

mi-au vorbit mai mult...
Că o pasăre neagră plutește prin aer
cu ciocul de mânie și fulger,
că se așteaptă războiul, potopul,
că lunecă valea și dealul
cu oameni cu tot...

Și m-a năvălit iarăși pământul...
Pe laiță,
sub icoană...
Pe vârful sabiei,
sub limbă,
pe lună,
sub soare...

În vară,
în toamnă,
în iarnă...
Și am viscolit,
I-am chemat lângă inimă
să se încălzească...
Dar, iată,
în răsăritul roșu și sfânt
al zilei de astăzi,
unde va în amiezi,
neluminate încă de-al meu pământ,
a pornit moale un dangăt
și-am auzit după gratii
vrăbiile ciripind undeva
prin câmpii...
Iar în ușa aștepta nepotul,
să mă ducă cu dorul

într-o carte,
într-un zâmbet,
într-un suflet,
într-o vrere,
într-o durere,
că mă făcusem rece,
aspru
și negru,
dar și blând,
ca pământul....

VERSURI CĂTRE FIU

Prima lecție de istorie
am luat-o de la un bulgăr
de pământ
de pe moșia satului
pe care învățătorul
Ion Sebastian Rotaru
l-a scos din geantă,
ca pe-o carte
și i-a răsfoit paginile
vorovace

de glorie
și de memorie
de la Burebista încoace.

A doua lecție de istorie
am deprins-o de la ochii
și doinele mamei,
de la baladele și rănile
tatei,
care vin din piatra cu scoici
a mării Sarmatice
de sub tălpile noastre
goale.

A treia lecție de istorie
am nemuit-o din scrisoarea
unei mioare
care și azi o ține comoară

în iarbă, lângă icoană,
și unde păstorul ei
sub baltagul Siberiei
rânduri de zile îndură,
și-i scrie... colind... urătură:
"Iar tu de omor
Să nu le spui lor.
Să le spui curat
Că m-am însurat
Cu-o mândră crăiasă,
A lumii mireasă..."

A patra lecție de istorie
am trăit-o în căutarea
bobului de grâu
pe care un neghiob
prin anul...patruzeci și șase,
ni l-a măturat din pod
cu tot cu colb,
și tata
a dezbrăcat casa, ograda și inima
de toate abecedarele dragostei
și a plecat să le vândă,
să ne aducă nouă, copiilor,
pâine, pâine...
Ca-n povestea lui Creangă.

A cincea lecție de istorie
am ascultat-o de la Luceafărul
care m-a adus în casa cuvântului,
unde izvoarele străvechi depun mărturie
că noi toți,
și cei vii, și cei morți,

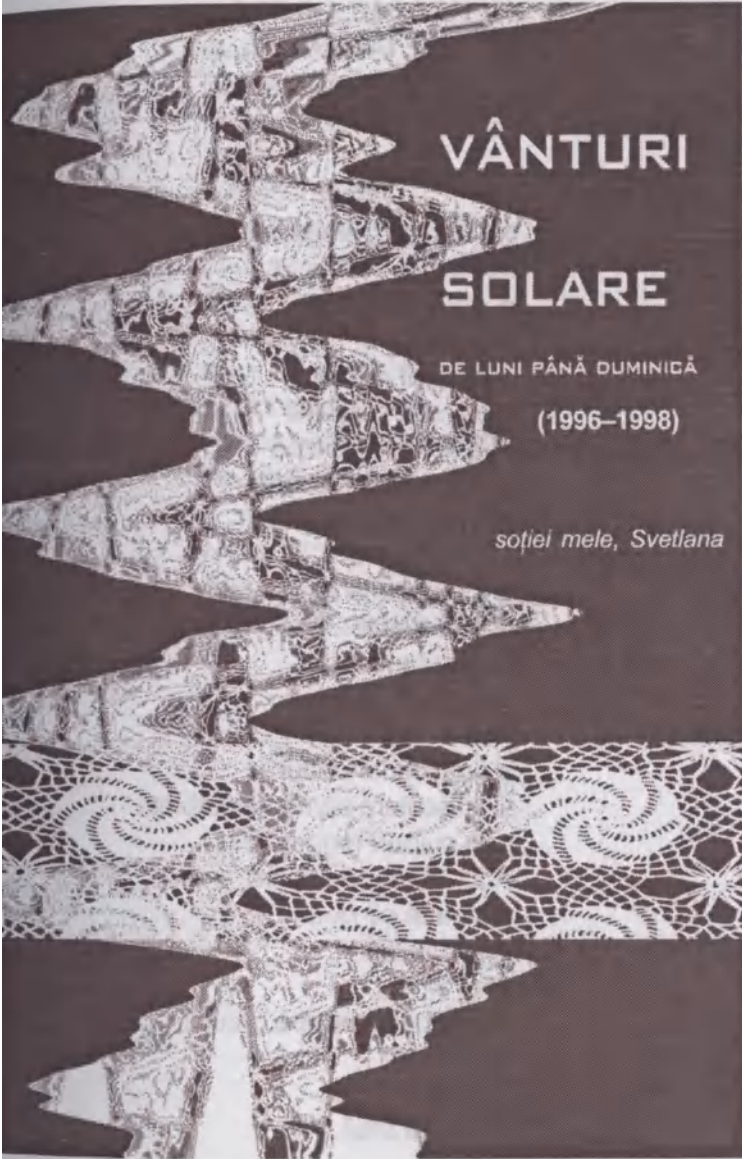
avem o datorie față de stele –
prea des dăm vina pe ele.

A șasea lecție de istorie
am petrecut-o spre răsărit
cu Nicolae Milescu Spătaru
și Cantemir...
cu Dostoevski, Cehov și Bunin...
ce mă împacă cu nepoții și bunii.

A șaptea lecție de istorie
suntem noi
cei care azi,
sub plopul atomic,
pe-o margine de veac cutremurat
creștem pâine,
fortărețe de pace și de istorie.

A opta lecție de istorie
spânzură-ntr-o rână,
n-are zi în săptămână,
fiindcă e despre mușenia
și cenușa albă, neutronică,
în care nu-și are ogor
bulgărele nostru zburător.

VÂNTURI

SOLARE

DE LUNI PÂNĂ DUMINICĂ

(1996-1998)

soției mele, Svetlana

**NU TE TEME, DRAGĂ,
DE IARNĂ**

Nu te teme, dragă, de iarnă.
Iarna
e albul viscolului
îmblânzit
sub pașii noștri.
Uite cum scapără
sub scoarța ei albă
cascadele multicolore
ale anului nostru alb.
Alb e tărâmul
unde mișună albi
hoții de stele.
O buruiană albă
lovește cu fruntea
țeava albă
a puștii unui pădurar
și își scutură sămânța fierbinte
prin cuiburi înghețate.
Albă, o mână subțire
pictează pe geamuri:
vise albe,
aripi albe,
născătoare de albe grădini.
Alba nopții
găsindu-mă alb
la ușa ta albă.

Albă,
fierbinte și tu
pe blana albă a iernii.
Nu te teme, dragă, de iarnă.
Iarna
e măgura albă,
pe creasta căreia
un cocoș alb
trâmbițează
iminența
unor albe ninsori
peste noi doi,
dactilografați cu albă dragoste
pe hârtie indigo.

Nu te teme, dragă, de iarnă.
Ea e duminica,
duminica noastră albă.

Luni

CURÂND DUPĂ ÎNTOARCEREA MEA

Curând, după întoarcerea mea
de la Roma,
m-am pomenit ostatic
aici, în Moldova,
într-o virgulă
din hrisoavele copilăriei
și adolescenței,
păzită de soră-mea
în magma lăicerului,
înflorit de atâția ani
în atriumul părinților noștri
de la Zeicani.

Și iată-mă.
Din poartă
în prag,
din prag
spre poartă...
Un du-te-vino
al fiului rătăcit
aici, la Zeicani,
și tot aici, la Roma.

Fiori
de troscot
curg
de pe treptele amfiteatrului

Coloseum,
peste pragul vetrei părintești,
și leagă,
leagă milenii.

Steaua de sus
aprinde nalba de jos
spre o coincidență
de fapte istorice:
când sabia lui Decebal
a oprit inima lui de rege,
tot atunci
din palma Ziditorului
a căzut în cutremur
Coloseumul...
Răsună de după ziduri de ani
țipete,
vaiete,
răgete...
răsună în arena din Zeicani...
Văd cum de frică
tigroaica devine pisică
și, frecându-și
de piciorul gladiatorului
spinarea tărcată,
urcă șireată,
urcă în poala surorii mele,
care s-a întors de la prășit
și odihnește, vestală dacă,
pe prispa albă, romană.
Gladiatorul se clatină
ca bradul de munte...

Cad pietre,
steme,
țărături de imperiu...
Apoi ploaia
răzmoaie Valul lui Traian.
Rămâne Columna,
unica,
în restaurare
și în veșnicie,
cu trecători
orbi, neștiutori...

Soră-mea,
coborând privirea plină de ploaie
de la steaua polară
spre fruntea mea,
refuză starea de virgulă,
își lasă galoșii pe prispă,
pe prispa penajilor din Zeicani,
și pornește desculță
spre centrul Romei,
lăsându-mi tigroaica-n ogradă.

**... DELIR SPECIFIC
SPIRITELOR FOARTE LUCIDE**

... delir specific spiritelor foarte lucide,
vigoarea și acuitatea unei vederi acide,
sunt forța motrice a două trenuri,
antrenate unul către altul
pe același ecartament...
Corpul meu, sufletul meu,
fiind în unul și-n altul,
provoacă în final
o ciocnire
imaginară,
în urma căreia toate devin reale,
insuportabil de reale,
iar criticul impresionist,
devenit cronicar,
consemnează pe o filă de strigăt și vaiet:
Astăzi,
la orele zero și zero minute,
pe tăcute,
un tren a fost lovit de un fluture,
care a adormit vigilența unor funcționari
imperiali
și, fără permis,
a urcat în trenul

plin cu satisfacțiile, cu necazurile
și chiar cu dramele
pasagerilor privați de imaginație,
scandalizați
sub coifurile lor
ruginii...

Vai, ce vers-șobolan,
cu coadă lungă de-un an,
frecventând baluri de foamete
și ronțâind
dansuri clasice,
sub acordurile
tarafurilor de lăutari moldoveni!

MĂ ENTUZIASMEAZĂ COMPORTAMENTUL

Mă entuziasmează comportamentul
aparent paradoxal
al umanoidului în ceea ce are
mai scump — privațiune de creier.

Creierul, după operația făcută de extraterestrii
tereștri,
a devenit o frunză de brusture,
pe care se plimbă cirezi de buburuze
în zadarnica tentativă
de a-și desface elitrele
pentru zbor.
Cu ochii în pământ,
brusturele
vegetează,
ignorându-l pe Dumnezeu,
care, coborât printre noi,
în fiecare zi,
de vreo două milenii,
caută
un umanoid
după chipul
și asemănarea Sa.

Edenul a încrămăntat
în așteptarea unei biografii
coborâte din vechii latini,
care depistau genii
în orice parlament al buburuzelor
aflate în ședință
de imponderabilitate...

Martți

**INEFABILUL
ȘI IMPREVIZIBILUL**

Inefabilul și imprevizibilul,
era un bărbat blond,
un mort,
căruia îi creșteau colții —
unicul semn
că e viu
și din clipă-n clipă
se putea ridica din sicriu.

S-a ridicat.
S-a ridicat și a lătrat
peste-o mare de maci:
— Baciule, baci!
Aveai nevoie de-un câine?...
Câine
am să-ți fiu eu
pentru ziua de mâine.

Inefabilul și imprevizibilul,
era un câine mort și blond,
colții căruia descreșteau.
Și acesta era semnul, unicul semn
că e viu.
Dar...
nu s-a mai ridicat din sicriu.

Sicriul
devenise un coș,
un coș purpuriu
în care plângea pruncul
Isus,
mușcat de un om roș.

AM ZUGRĂVIT O PAJURĂ

Am zugrăvit o pajură măiastră.
Am zugrăvit-o cu un spin albastru.
Soare nu am avut.
Nici lună, nici stele.
Am zugrăvit-o la jarul unei casolete
cu mirodenii —
amintirile mele...
Vântul era pânza pe care pictam,
o pânză aspră și rece de ram.

La răsăritul soarelui
am recitat culorile
ca pe niște odoare uitate,
vechi, ruginite,
din ochii
speriați ai bunicii.

Bunica se întorsese acasă
și-l căuta pe bunel prin ogradă,
să-l probozească,
de ce a dus-o la groapă
în rochie de mireasă?...
Iar de pe lumea cealaltă
bunelul,
zâmbind șiret,
a aruncat fatca
în ogradă
și a urcat, în doi cu bunica,
pe aripi de pajură măiastră,
spre o nouă constelație cerească.

IMPRIMATE ÎN MEMORIE

În memorie am imprimate
imagini sărate,
cu umbre
care
trag în oameni,
râd, discută
despre o fată,
care ieri, la prânz,
sărind peste sârma ghimpată,
fără cărare și punte,
a trecut un râu și-un munte.

Muntele,
pe urmele fetei,
s-a făcut șes
încărcat
de memorie,
în care astăzi oamenii
sapă
și dezgroapă relicvele istoriei.
Din risipa de imagini
istoricul
inaugurează un muzeu
consacrat destinului fetei
și al muntelui,
dar până la urmă
îl rebutează la capitolul "mituri",
pentru că a găsit
între palme de sârmă ghimpată
râul curgând înapoi.

Miercuri

VIOLENȚĂ INSTANTANEE

De cum mă trezesc,
simt nevoia să mă înalț în văzduh.
Îmi iau zborul pe nesimțite
și plutesc, și mă avânt,
din aripi bătând,
deasupra deșertului,
cu vederea ațintită spre soția
și toată familia mea,
care aleargă jos, între dune,
între vânturi și valize,
prin imensitatea vidului...
Și nu pot nici eu, și nici ei,
să străpungem membrana
galbenă ca aurul,
care acoperă
trupul de jar al deșertului
și care vibrează cu prudență,
dezvăluind forme neașteptate
de violență.

De cum adorm,
ating pământul,
unde va în centrul
de greutate al corpului meu...
Aterizez și devin
unul din acei cetățeni hoinari,
pentru care a străbăte un oraș

înseamnă o plimbare prin goluri
subterane
și ruine
păgâne,
care mă avântă
undeva înăuntru,
în microcosmos.

Azi soția, cu o banală lozincă,
mi-a frânt o aripă,
servindu-mă cu o cafea
de aduceri aminte.
Sorb și cafeaua mă soarbe,
cafea neagră, amară,
în timp ce întreaga familie zboară
sus-sus,
deasupra membranei
de aur,
printr-o volbură albă-albă,
în macrocosmos.

AR MAI FI...

Ar mai fi atâtea întrebări de pus,
dar democrația ierbii a ajuns sus
și Dumnezeu nu mă vede din verde,
iar necuratul crede că nu mă mai pierde.
Vânzători au devenit până și academicienii,
vânzători de roșii și pepeni...
Și numai un tren tot aleargă
din prezent în viitor,
din viitor în prezent,
un tren al istoriei,
plin cu ziare și reviste,
care urmăresc o furnică
ce poartă pe umeri
pământul,
într-un bob de grâu.

Doamne, noi, discipolii tăi,
am devenit actori
și purtăm la subțiori
discursuri moderne,
care dau pinteni cailor zburători,
împotmoliți
printre acte juridice...
Iar Maica Maria coboară
din bolți de arhitectură
străbună,
coboară, cântând
un imn
pentru ghețarii care se topesc
pe buza zilei de ieri.

RĂNILE MELE

Sângerez
de ultima sonată pentru vioară și pian
a lui Beethoven.

Bătându-mi cuie în palme,
nesăbuitul vampir
pare să ocupe un loc deosebit
pe lemnul care m-a răstignit.

Nu, nu sunt Cristos!
Ci un proaspăt creștin
care în ajunul Sfintelor Paști
a scăpat turma de oi
pe imașul unei icoane,
în hălăciuga de ierburi
și vânturi amare,
uluior de înnoitoare.

Nu, nu sunt Cristos!
Ci o variație pe-un fluier de os,
și subtilele fibre ale învierii amintite
îmi înfășoară trupul
cu o primă audiție
a propriilor răni
tă-mă-du-i-te!

CINEVA MI-A BĂTUT ÎN UȘĂ

Cineva mi-a bătut în ușă.
Deschid. Nimeni.
Cineva mi-a bătut în cântec.
Deschid. Nimeni.
Cineva mi-a bătut în inimă.
Deschid. Nimeni.
Cineva mi-a bătut în mormânt.
Deschid. Ea,
sapa,
pe care cândva, în adolescență,
am aruncat-o
peste mări și țări,
și mama, căutând-o,
a rămas în ziua de ieri.

ÎNCĂ DIN COPILĂRIE

Ziua se stinge în carapacea ei
mileneră și roșie,
aducându-mă la capitolul imaginație.
Pășesc printr-o pădure în primăvară,
care miroase a frunze și ierburi,
arse de brume și geruri,
a rațe înghețate
și a toamnă târzie cu clavecin.
Muzica izbucnește din laptele acru
uitat în frigider,
și buciună sângele în prunduri...
O răstignire,
o fântână cu coarbă,
și mai la deal de stână
o târfă bătrână
care îmi taie curele din inimă —
cărări și drumuri —
și mi le vinde
pe importante crâmpoșe de viață:
o seară petrecută la o mănăstire
cu trecutul omis din manuale;
un șarpe care m-a mușcat
și s-a otrăvit;
o piatră de moară
care mi-a măcinat duminica...
Și pentru toate
m-a lăsat într-o răspântie,
să ocolesc
acea carapace purpurie
care mi-au pus-o în față,
jărat,ic,
încă din copilărie.

RUPE, DOAMNE...

Rupe, Doamne, pragurile
apei care ne unește
și ne desparte!..
Eu pe-un mal,
tu pe alt mal.
Același cer
ne citește
tăcerea
și umbra,
și graiul
miilor de ani,
care lovesc în mal
și dezgroapă
amintiri —
solzi antici
ce scapără și ard,
topind sârma ghimpată
de pe ochii noștri
tineri de dragoste.
Iar luna daco-romană
se afundă în apă
până la astrul de veghe,
de unde ne vede,
sărind în memorie,
cerneala zilei de mâine.

SUNT LA UN HOTAR

Sunt la un hotar de pădure
și de toamnă,
caut sălbatica fiară
cu trecutul în burtă,
s-o ucid cu spectacolul miilor de plugari
ortomani,
pe care ea i-a mânat în ocol.

Pădurea chiuie
la urechea toamnei,
să ocrotească
trecutul din burtă,
ca pe-o femeie gravidă,
însă fiara,
perfect calmă,
roade osul trecutului,
tolănită, cu-n picior
întins filozofic în viitor.

Și totuși nu sunt dispus să cedez
atât de ușor
lupta cu filozoful – animal carnivor...
Pradă îndoielilor,
discut cu el
despre cer,
despre cuie dacice,
care n-au ruginit până acum,

despre dorințe
realizate
cu-n efort limitat,
despre țărâna plugarului
flămând de Dumnezeu,
ce s-a mântuit,
tăinuind
lâna de aur
a mioarei noastre
rătăcite...

ZIUA ÎN AMIAZA MARE

Ziua în amiaza mare,
în catedrala Sfinților Apostoli
Petru și Pavel
au intrat un iepure de câmp,
o pasăre albă
și un cal nătărău și bătrân.

Calul fonfăie din gingii
ceva despre femei
care iubesc și sunt iubite
fără vamă,
sub clar de lună.

Iepurele punctează cu ochii
pe pânza Sfântului Aer
nevinovata lui fugă,
însângerată de vânători.

Pasărea albă
se zbate între vitralii,
luminând din când în când
cu aripa fierbinte
fețele Sfinților Apostoli
ce se trezesc
sub geana uimită
a sfiosului iepure
și a bătrânului cal.

ÎNTIND MÂNA

Întind mâna...
Confesiunea
erupe
din mine
într-un delict
de evaziune.
Iar pe la dricul zilei
plumbul ei
îmi apasă cugetul...
Clipele
par pietre nesfârșite...
Respirația
e o apă curgătoare
de munte,
cu cascade
și treceri subterane
mute.
Și mă trezesc dansând.
Fără un sunet.
Muzicanții beau bere cu sticla.
Numai toboșarul
îmi bate inima
și privirea.
Încerc să-mi fac cruce,
dar degetele nu se adună,
și caut icoana
din care ziua
din ziuă răsare
și luminează drumul
unui Giordano Bruno.

Sâmbătă

DE CE STEAUA...

De ce steaua cărbunelui
e ca noaptea de neagră?...
De ce dulăul are
un lup
la care
nu latră?...
De ce stâlpul porții țipă
la propria lui poartă?...
De ce vârful plopului
mână oițe pe cer?...
De ce iarăși plouă
și plouă cu piatră tare?...
Și unde-i Esop,
să-i dăm ascultare?...

Esop e aici...
la steaua cărbunelui,
unde lupul latră la câine,
unde poarta e fără stâlpi
și oițele fără plop,
unde piatra e tare ca ploaia
și în ea
Esop
își spală picioarele
care l-au adus.

DISTINSUL POET

Distinsul poet, sprijinit în baston,
mestecă-alene un epocal Panteon
și prin strunga dinților de aur
îl scuipe, să-l eternizeze
astru pe cer.

Distinsa doamnă a distinsului poet
derulează involut o primăvară
în premieră,
când și când furând
cu ochiul
spre acel corn de lună nouă,
pe care un tânăr poet
i l-a lăsat pe emailul unghiilor.

Istoria creșterii și descreșterii
acelui răsărit de lună
include pagini puțin memorabile
despre odraslele distinsului cuplu,
odrasle
care,
îngropate sub jăraticul iernii,
în fața ecranului azuriu,
dormitează cu demnitate în fotolii.
Iar în scenă actorii
cer timp suplimentar
pentru implementarea zborului jubiliar
al distinsului poet, care uită
de fiecare dată
să se întoarcă acasă.

POSIBILUL IMPOSIBIL

DE CE STEAUA...

Posibilul imposibil
e o linie paralelă
cu imposibilul posibil,
plecat vineri,
spre a reveni
tot într-o vineri,
dacă trenul de dragoste
va evita rocada fatală.

Duminică

**FLOAREA
DIN FEREASTRĂ**

Dincolo de fereastră
cădelnițează
o lumină slabă,
turcoază.
În piața centrală
a orașului
oamenii
mai comunică
prin flăcările lumânărilor
ce ard ici-colo
cuiburi,
cuiburi...

Păsările nu mai zboară,
cusute fiind
în loc de nasturi
la umeri și buzunare.
O țigancă
vinde ghiocuri cântătoare.
Fotoreporterii
propun trecătorilor
imagini și abecedare
de la prima
Mare
Adunare
Națională...

Ecoul fixează
pasaje apocaliptice
din cărți apocrife.

Apoi vulpea neagră a nopții
pășește
peste toate...
Și în catedrala aceasta
mare a orașului,
sub cupola cerului,
vântul citește flăcările
lumânărilor
și frunzărește o biblie
uitată pe cenușa asfaltului...

Astăzi, în blocul de vizavi,
la ultima fereastră,
o floare de lămâiță,
încheiată la toți nasturii,
moare
de prea plinul dragostei.

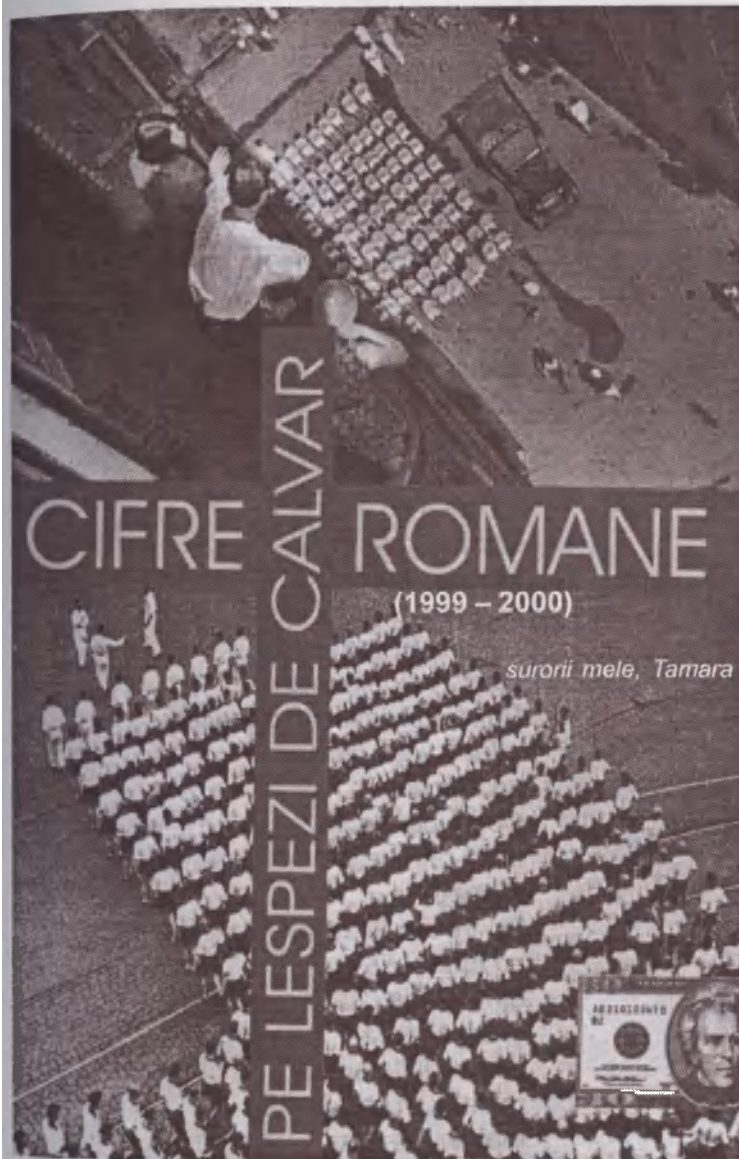
ACUM

Acum, când Dumnezeu s-a retras
undeva departe,
pe litoral,
și-n lipsa lui
agonizează un final de secol,
refuzând să moară,
Adam, un tânăr evadat din scripturi,
aleargă prin oraș,
răsfoiește străzile,
timpurile, privirile,
tună, fulgeră, dărâamnă:
o caută pe Eva,
care în prețuia
evenimentului
plecase la doctor să-și trateze
o carie dentară.
Doctorul, un lucifer galant,
o invitase pe Eva
la o cură submarină
de nămol...
După o zadarnică
așteptare,
Dumnezeu, văzând marea ieșită din maluri,
s-a retras pe tronul lui din rai
și, fără să ne blesteme,
i-a mai extras o coastă lui Adam.

ASTĂZI AM PROPUȘ SPRE VÂNZARE

Astăzi am propus spre vânzare
vânturilor solare —
opinii peștrițe,
atitudini șovăitoare,
câteva perfecte clișee,
fantoșa unor intenții binevoitoare,
broasca țestoasă
a elanurilor mele secrete,
sâmburele iubirii unei fete,
un senin care fierbe
în butoaie,
o canotieră veche de paie...

Vând
solarului vânt
tot ce-am strâns,
tot ce m-a nins,
umilitor și trist,
din înserarea lui Crist,
în schimbul câtorva cuvinte
confidențiale
cu Dumnezeu,
despre copilăria Lui
de ieri
și de mâine...

CIFRE ROMANE

(1999 – 2000)

surorii mele, Tamara

PE LESPEZI DE CALVAR

XLV.

Primăvara toamnei paște
prezentul nostru
înlăcărat de amintiri.
Soarele-i înalt și plin de sine
de parcă ar fi desenat.
Animalul zburător
urmărește din aer
noroiul pe drumuri desfundate
și se hrănește
cu ceea ce adună
copiii cerșetori.
Mâhniri adânci
au spart avionul iubirii.
Lumina în catedrală
sfâșie hainele mirenilor.
Puiul abia ieșit din găoace
aduce vești proaste
pe tigaie.
Conducta de gaz
sufală prin casele noastre –
Siberie.
Eu mi-am făcut sicriu
cu aripi
din propria ușă
și caut vorba
să se înalțe luna;
mă aflu în primăvară,
înainte de-a trece prin iarnă.

Martie

XIII.

Anul acesta are dimineți
ce cresc în mine
spaima c-am să mor
fără să am plăcerea
să te văd ...
Lipindu-mă cu spatele de-un pom
încerc să mă trec în frunză,
în floare ...
Și trec, și aștept ...
Aștept mereu să vii,
să treci, să calci,
pe lama frunzei și a florii,
iubirea mea dintâi,
iubirea mea dintâi.

VII.

XIX

Oriunde mă uit,
dau cu ochii
de aerul Hristos.

LVII.

Toate păsările sunt sfinte.
Deși iarna
nu-i iarna de-afară
cu mulțimea de ciori în copaci,
dar e cea din sângele meu
care gâlgâie, gâlgâie
tot mai departe de mine
și mă lasă în niște ninsori albe
care încearcă să imite păsările
și munții din poveștile mamei.

Mama, când a plecat,
mult înainte de plecarea sângelui meu,
mi-a lăsat scris pe aripa
unei păsări de tutun:
— la mănăstire am să fiu, la mănăstire...
în trupul maicii lui Hristos,
În versul pe care l-ai scris...

Vizitatorii care vin la spital
mi-au descărcat câteva vagoane
de cuvinte
în gara de-aducere aminte.
Cuvintele pășesc încolo și-ncoace

prin preajma mea,
prin făptura mea...

Simt
suflarea lor răcoroasă
și văd colo departe, pe dealul
ierilor mele,
unde se-atinge cerul cu pământul,
cum o măicuță bătrână la mănăstire
pornește, bătând toaca
în jurul bisericii de cuvinte.

XI.

Pe un timbru imperial
a apărut chipul dictatorului,
și toți s-au reepzit să studieze
anatomia străzilor și blocurilor
în care locuiesc.

XIX.

Trei legende luptă
pe chipul lui Traian.
Una zice că ar fi dac
și luptă cu Decebal —
un alt dac.
Alta — că biruința lui
a provocat nemulțumirea
stelelor
și, fără lumina lor
nu poate găsi drumul
spre Roma.
A treia e că sculptura
din vârful Columnei
l-a făcut mic,
atât de mic, cât un prunc
în brațele mamei.

x. XXX

Broasca era verde-verde
pe când dictatorul,
prin ploaie,
o mâna cu bățul spre școală.

XXII.

Cineva propuse să înghițim
câte o lingură de sare
și să ne amintim de Nero ...
Nu cel care a dat foc Romei,
dar cel căruia Roma
i-a dat foc să se joace.
Am fi înghițit,
dar Nero a coborât din amintiri
și ne-a molipsit de-o tuse
care l-a trezit pe dictator
înainte de-a fi fost coborât
sicriul în groapă.

XX.

Eclipsa era o vacă neagră
care în văzul tuturor
păștea lumina solară.
Noi veneam din preistorie
și aveam un singur privilegiu:
să dăm la o parte vocabularul
trup-minte
cu-n petic de sticlă afumată.

III.X

Aș vrea să fiu ușa deschisă
în spatele căreia
te-am văzut în copilărie,
dar dau peste mine
și-n fiecare clipă
sunt gata
să mă întorc
și să înfrunt publicul —
călătorii Socrate, Esop și Hristos,
care mi-au oferit
să merg înainte
și să am cădere în nedumerire.

LX.

... e construită din lespezi vechi,
de gândire ...
Are mai multe camere
rotunde
precum soarele,
pline de probleme
cu patru unghere
din care poți ieși și intra
fără a deschide ușa.
Ferestrele sunt foarte aproape
de stele și lună ...
Scara pe care urci
e tot aceeași pe care cobori.
Urcă numai acei
care vor să se găsească pe sine
și cei cărora li s-a deschis auzul
și-și pot urma dorințele inimii
fără să mai încalce măsura ...
Cei care coboară
sărbătoresc în ogradă,
în jurul gnomonului divin,
inaugurarea Casei-Muzeu "Confucius" ...

XLVII.

Călătoria mea prin furtunile
adânci
a durat câteva zile și nopți.
Vârsta pământului
m-a înfășurat strâns-strâns
cu firul câtorva cântece:
unul de naștere,
altul de însurătoare,
al treilea de înmormântare ...
Și iată că nu mă urc,
dar nici nu cad ...
Planez peste o câmpie de grâu
până ce vine iarăși furtuna
și mușcă timpurile
și drumurile
care duc spre nemurire.

XLIII.

Duminica trecută
am fost
la un miting
în Piața
Marii Adunări Naționale.
Am cugetat un timp
pe tema fidelității,
până a rămas piața
pustie-pustie,
cu niște urme
de poeme pascale...
Și, culegând de jos
silabele
cuvântului Hristos,
hrănesc cu fărâmițe
de credință
porumbeii
de pe dealul Golgotei Moldave.

Aprilie

VIII.

Arhivarul avea sufletul
descojit de piele,
și în carnea sa
se aflau impregnate
fel de fel de semne
și cuvinte
din ultima rugăciune
pe care-a rostit-o
înainte de-a veni războiul.
Se luptau doi frați,
căroră le lipseau
câte trei dinți din naștere,
și arhivarul
era prieten cu amândoi.

XXIV.

O călătorie
în continentul dramatic
am făcut amândoi:
trunchiul și așchia.
Dintre amintirile pe care le avem
a rămas numai cifra trei
și că locuitorii comunei
erau agricultori,
care-și îngăduiau
să sărbătorească Sfintele Paști,
crezând că-și schimbă sângele.

Pe calea șoptelor lor
am aflat că unica femeie
din sat
trebuia iarăși să nască
și nu putea ...
Burta nu-i intra pe ușa casei
și bărbații
îi făcură un pat de lemn,
să nască sub lună
și ei iarăși să se însoare cu ea.
Străbunicul din cămară
se juca cu nepoții
și scria din când în când
romanul unei perioade
de tranziție

cu mărturii despre șoareci
care mâncau șoareci ...

Trecători rătăcitori
se așezau pe trunchi
și cu așchia spărgeau
cerul negru,
șoptind:
"Există, există, există ... o stea".
Steaua era ziua care venea
plină, plină de rugăciuni
și fum de tămâie
care avea drum cu așchii
până-n ochiul lui Hristos.

XIII.

Nu uitați florile ...
florile!
strigau socrii cei mari
către socrii cei mici.
Dictatorul era mirele,
iar mireasa — alba zilei.

XXVII.

cu mână la spre șoareci
care mâncau șoareci ...

Trecătorii războiului
se așezau pe trunchi
și cu mâna la șoareci

În acea toamnă
pomii din livada noastră
erau încărcăți cu grenade
și nebunul rupea câte una,
și-o arunca în noi ...
Noi, bătrânii și copiii,
fugeam de nebun
sub alt pom plin
și el cu grenade.
Și asta era o tradiție
de familie
pentru a-l păstra pe nebun
în amintirea bunicii,
care de fiecare dată râdea
și-și ștergea lacrimile
de pe obraji
colorați
de niște idei oarecum noi.

Într-o zi nebunul
a pus la fiert grenade
cu tot cu coajă
și se bucura că iată-iată
va mânca ...
Bunica s-a supărat pe noi
și s-a ridicat sus-sus,

dincolo de nori,
și a început să ningă ...
Era prima ninsoare
după ce am băut cucuta foamei.
Preotul îi adunase pe cei vii
și le cânta o romanță ...

XIV.

Pe caldarâm a căzut
inelul de cununie
al dictatorului ...
L-a găsit un orb
care, până mai ieri,
a fost și el dictator.

XXXVI.

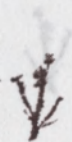
Virgula despărțea o casă
de alta.
Din prima casă
am ieșit,
în a doua casă
mă tem să pășesc.
Mâța, într-o blană parlamentară,
stă tolănită pe virgulă
și privește spre mine
ca la un șoarece ...

XLIX.

Ne-am întâlnit în stradă ...
... și după douăzeci de ani
m-ai întrebat:
Ce valoare are un fir de plâns?
Că te-am găsit
și nu sunt bucuros
de plopul fără sorți
ce-mi numără ursitele
pe ochii mei închiși? ...
Pe frunți nelocuite
un vierme roade
rachetele minciunii
și toată lumea zice, vede,
că umbra ta
e-o grea corvoadă
a sufletului bolnav de plecări
pe același drum
ce te lasă în drum.
Taci! ... Nu mă chema ...
Sunt aici lângă tine
în farfuria zburătoare
care de ieri a plecat
spre planeta nouă a iubirii,
unde extraterestrii
sub paza Domnului Isus Hristos
ne vor cânta
o lecție de botanică.

LXXV.

În dimineața-cea în Parlament
s-a furișat un șoarece
și, de flămând ce era,
a-nceput să roadă talpa
unui deputat,
care era programat
să vegheze,
dar el dormea,
pentru că ieri, ș-alaltăieri,
făcuse dragoste cu regina
unui stat
ce nu se mai află pe hartă.

XV.

Orbul încearcă
să îmbrace inelul
pe cap,
dar el tot alunecă
pe ochi,
și orbul se trezește
că vede ...
Vede cum dictatorul de azi
își caută inelul ...

Sunt aici lângă
în fațuila zburătoare
care de ieri a purtat
sora planete nouă a iubirii,
unde extraterestri
sub paza Domnului Iisus Hristos
ne vor cânta
o lecție de botanică.

Mai

XII.

Pentru că lua hotărâri
în numele tuturor,
la asfințitul soarelui
a ieșit din biserică
și, căzând în mușenie,
a fost înconjurat
de-o pădure de focuri...
În unul din ele
se topea mărul lui Adam...
și Eva devenise o haină
aibă-albă, de piatră,
îmbrăcată pe corpul lui
de credință curgătoare...

Trei câini mâncau usturoi fără pâine,
usturoiul îi mânca copios pe câini ...
Copilul Socrate se uita la soare
și dialoga cu o fabulă
care nu avea sfârșit
și nici vultur care să coboare.

XXX.

Cu câteva zile înainte de
eclipsa solară
am fost la o baie
de fecioare ...
Ne-au scăldat cu părul lor lung,
cu șolduri și sâni,
cu privirile și lacrimile lor
de Basarabia.
Apoi a venit cutremurul,
și peste noi — dărâmăturile turcești;
aerul mirosea a moliște
de arșiță cu bățai de aripi
ale fecioarelor
care se întorceau în Patrie,
s-o completeze cu îngerii.

XXXI.

Ideile umanismului,
ideile reformei,
când am ieșit din casă,
au rămas în pălăria
din cuier ...

Am pășit în mediul
democratic al unui oraș
liber, liber, liber ...

Am pășit până ce m-am
împiedicat de bolboroseala
unor colegi de lucru
care se străduiau
să disece
firul de păr în patru,
și-am întârziat să intru
în Europa.

Mi-am adus aminte
de pălărie
cam peste două secole,
dar atârna-n muzeu
lângă o piele
de zmeu.

XXXII.

În stadiul incipient al degradării noastre
se înscrie și apariția muzicii moderne,
decât s-ascultăm pasărea
din componistica universală,
mai bine s-auzim penele ei în vânt,
coaja oului din care-a ieșit
și pe acel măcelar care-și ascute cuțitele
de gândirea simfonică a lui Ravel
și de *Simfonia de primăvară* a lui Dumnezeu.

Nu căutați cântece fără dimensiuni etnice,
preluați lumina din ziua de naștere proprie.
La momentul formulării melodiei
țineți cont de albina
care-a zburat după nectar.
S-ar putea să nu se-ntoarcă
pentru că a trecut râul,
și postul de grăniceri
are aceiași mimetism în abordarea folclorului.

E limpede că așa-zisul cap încoronat
de cultură
e preocupat să spargă, în sfârșit,

crusta regionalismului,
dar cum aude de albină,
închide obloanele, ușile...
la cele treizeci și trei de intrări.

*

L-am văzut formând note la telefon...
L-am văzut, l-am văzut culegând vânt,
din armoniile interzise de chinezi,
ca pe-un gen de muzică autonom.

*

Ziarele scriu și tot scriu
de guzganii mutanți,
forfotind prin Chișinău.
O versiune solistică a lor
sau un grup
au de gând
să evalueze la Festivalul
de Muzică Nouă
după care vor savura în surdină
nectarul albinei.

XXXVII.

Urmele pașilor mei
reduc gândurile mele la legi
ce au lumină de lucruri
și fapte care n-au fost,
nu sunt, dar au să fie.
Voi fi un drum lung-lung,
a cărui tăcere vorbește,
și tot eu voi fi tată
și mamă,
și, apucând drumul
de-un capăt și de altul,
voi scutura din el
ideea de câmpie aridă,
de munte cu fructe,
de râu fără frâu
până am să te regăsesc –
stea a nemuririi
ce se deschide în moarte.

XXXIX.

Buzunarele îmi sunt pline
cu mitinguri
din Piața Marii Adunări
Naționale
și de vreo câțiva ani,
în fiecare zi,
umblu dintr-un oraș
în altul,
prin târguri,
să le vând.
Cer câte-un dolar
de fiecare
sau câte-un urlet
de câine –
să mă-nfășor în el,
să ajung pe lună.

XL.

Conflictul armat
dintre cele două grămezi de gunoaie,
care se află la zeci de mii
de kilometri
una de alta,
este bazat pe maxilarele
unui crocodil
producător de parai.
De prea mulți parai
cerul e verde,
pasărea — verde
și lacrima,
lacrima și zâmbetul
sfârșitului de mileniu.

XLI.

Mă plouă de la o vreme
cu sărbători de tot felul
și timpul prezent
e o piatră de mormânt vechi
peste inima mea.

Tu te-ai cățarat pe piatră
și-ncerci să descifrezi
inscripția de pe ea.

Pipăi cu privirea literele
necunoscute,
cu privirea, cu degetele,
cu tocurele ascuțite
ale pantofilor,
cu inima,

dar mai mult cu sânii,
cu coapsele, cu șoldurile,
cu genunchii,
și-mi șoptești:

“Te iubesc, te iubesc, te iubesc ...”

Apoi iarăși, iarăși
pleci în desișul ierbilor
crescute din ploaia sărbătorilor.

Iar țipătul meu
după tine
curge din înalturi senine
în făptura câinelui
care, la sfârșitul iernii,
plutește pe-o lespede mică de gheață
pe apa neagră a râului.

Iunie

XLVIII.

Spălătoresele scaldă îngerii
în privirea lor limpede ...
Căinele latră la ele
apoi se gudură și soarbe
scăldătoarea de pe caldarâm.
Vinul sună vibrant
în bogate nopți,
o răcoare cumsecade
înfășoară ochii tăi:
"Înțelegi?"
Întrebarea-i goală,
albastră
și eu cad, cad ...
Cad, și încep în genunchi
a mă-nvăța să-ți fiu soț,
deși spălătoresele tale,
îmbolnăvite de stelele coapte
de iulie,
văd în mine interminabilul
înger.

LXV.

XLVII.

Câmpul magnetic
din jurul meu
are termeni muzicali,
deși viața mea
de birocrat și de poet
e de Harap Alb.

1235

LXVI.

Cu lecții de canto
invidia Spânului,
unica forță,
mă poartă spre viitor,
până cad în prăpastie ...

Zburăm, zburăm!
îmi șuieră gândul
pe-o coastă de vânt
până se face
noapte-n cuvânt,
noapte albă-albă,
ca pielea unui copil.

LXVII.

Dârz și calm debarc
prundul multor lumi ...
Gloria și eternitatea
vor adăposti
tăblița cu imaginile iubirii ...
Tăcerea coboară calm
sclipind pe gura unei stele ...
Pământu-i rece, verde,
alb, albastru,
mânjit cu amarnice păcate.
Smalț de drame vechi
în umbra
care părăsește omul ...
Și toate acestea
ascund pruncii
mântuirii și învierii noastre ...
Și mai sper, Doamne,
că dulăul deșirat
își va păstra lătratul
cît încă prietenul
nu m-a trădat.

L.I

Azi, cineva nu vroia
să știe cine-s
și mereu se întorcea
cu ceafa spre mine ...
Eu învățam tabla înmulțirii,
zăvorât în cercul iubirii.

LI.

Jurnaliștii,
în țărână vâscoasă
de fum de țigară,
cultivă referate
pentru cohorta parlamentară.
Parlamentarii,
convocați în ședință,
se stropesc cu smoală
și magmă
și adoptă legi
despre iluzia de înaltă condiție
care a cuprins
întreaga existență umană.
E primăvară,
beție de miresme,
de lozinci și partide,
și pretutindenii
alegătorii urcă,
urcă spre cer
pe funii de lumină ...
Soră-mea nu privește,
nu aude ...
Sapă, sapă
cu lacrima
pământul cu iarbă
și piatră amară.

LII. X

De dimineață a plouat
cu picturi de Hristos –
să pot ajunge ...
și ieși din lut, din granit
și din os.
Am ieșit.
Dictez pașilor mei
un capitol mai tăcut,
deși cineva mușcă asfaltul
și-mi lasă în calea mea
numai gropi.
Oamenii de la salvare
îmi propun să ascult
o orchestră flămândă care răcnește.
Îi ocolesc.
Trec pe partea
cealaltă a drumului.
Rămân cu ochii
spre Sfânta Maria
până când n-o mai văd sfântă,
fiindcă tăpile sandalelor ei
sunt prea spațioase
și mari consumatoare de flori,
flori și spini pe drumul fiului ei
spre Ierusalim.

XXXII.

Trăiesc printre cifre romane
și filmul acesta
are început
și n-are sfârșit,
deși acționez,
vorbec și pășesc
spre început,
care era o frunză
și o șoptă de nuc.

LIII.

Purtăm ciorapi pe față,
de mai mulți ani purtăm,
de la perestroică purtăm,
și furăm, furăm, furăm...
un anunț,
un necrolog,
un blestem...
Eu fur de la tine,
tu furi de la mine...
Eu fur anunțul,
tu furi necrologul
și blestemul îl împărțim.
Apoi vindem...
Eu îți vând anunțul,
tu îmi vinzi necrologul
pe fragmente de blestem...
apoi ucidem urâtul din noi
și stăm la poarta Europei
ca niște atlantiți...
Eu țin zidul meu de blestem,
tu ții zidul tău de blestem...
Cei care intră
sau ies
din Europa
nici nu scuiță în noi,
pleacă, pleacă cât nu-i târziu
să se lupte

Julie

XXXIII.

E minunat să fii scenarist:
la premiera filmului
mângâi patern pe creștet
copilul pe care nu l-ai avut,
dar pe care l-ai văzut
în copilărie
plutind printre copaci
și strigând
cu intonații sfâșietoare,
că s-a pierdut de părinți.

LIV.

Noul Prim-ministru,
între microfoane,
vorbește spre imaginea sa
ce se oglindește
în ploaia din nori.

Plouă de-o săptămână
și microfoanele
nu corespund realității.
Focul de ieri –
o coroană de cenușă
pune în mișcare iedera.
Niște câini flămânzi
ling analfabeții iubirii.
Broaște, broaște țestoase...
și apa-i oțet.
Pământul cu locuitorii săi
sub ploaie
pare un postament
pecetluit de lumina secretă
a jumătății de somn.

Moneda de aur, căzută
de pe limba Prim-ministrului,
se rostogolește nevăzută
printre bărbați zdraveni
cu dinții de iederă,

și renunță la peștii
ce-o trag în adânc.

Ah! Țara de iederă
încă de ieri
își numără generațiile înapoi
în jurul unei virgule
pe un preț
de două țigări.

— Când pleci, cu uita să pui chela
pe plată la
de la intrare
o pui cu zmeură spre poartă
ca să o poată găsi
numai cei cu mânușile albastre
și cei cu pantofii roșii,
și cei galbeni-galbeni
de iubire de Petre.

XXXIV.

E minunat să fii regizor:
la premiera filmului
mereu nu poți să cobori
de pe acoperișul bisericii
pe care ai ridicat-o
în aer de prăpastie
cu aripile care te dor,
chiar de-ți privești filmul
din spatele ecranului
la fel cum priveai
pe când erai copil
la mâna păroasă a preotului
ce răsfoia sfintele scripturi.

LV.

Cântările politicianului au un caracter
bine organizat.

Ziua atacă noaptea
cu o roată spartă
din care curg gheare de lumină.
Noaptea devine un zămos
care se rostogolește
din capitolul unu
în capitolul doi,
apoi din doi în trei
a lucrării de diplomă,
pe care politicianul o recitește
ascultând la telefon
o istorie despre un metrou
care a devenit mauzoleu.

– Când pleci, nu uita să pui cheia
sub piatra lunii
de la intrare,
o pui cu zimții spre poartă
ca să o poată găsi
numai cel cu mânușile albastre
și cel cu pantofii roșii,
și cei galbeni-galbeni
de iubire de Patrie.

– Am pus,
așa cum mi-ai spus,
însă a venit politicianul

și i-a dăruit cheia
unui agitator orb
care-și linge rănile
și se tânguie,
că duce lipsă de greutate.
Deci să așteptăm
în afara durerii de rânză,
pentru că ochiul meu stâng
și cu ochiul tău drept
în acest sfârșit de mileniu
pot fi luați în ramă
drept mari anotimpuri
în care firele și ghearele zilei
se dizolvă și devin oi cu lapte
din care se face brânză cântătoare.

XXXV.

E minunat să fii actor:
în fiecare zi fabrici
un fel de rugăciuni
din care spectatorii
taie cărți de joc
și câștigă bani de-o bere,
menționând că azi luna,
încetul cu încetul, o să nască
iarăși iepuri pentru vânătoare
și tu ai să te ascunzi
după glonte care zboară.

LVI.

Din când în când
Dumnezeu, fiind un om
în toată firea,
ară pământul,
seamănă... îngeri.

Îngerii zboară
cât zboară
prin țărână,
unii se înalță,
alții coboară
și-ncolțesc în făptura lor
demoni și răni:
amalgam de fum,
rugină și scrum,
tovărășie de cârpe,
mujdei de creieri,
înjurături, fluierături,
podoabe de furturi și baluri,
paragină, viță de vie moartă,
plută, bale de șampanie,
clacă bancară,
țurcăneală parlamentară,
fundătură de rai,
bogăție pe-un pai...

Dumnezeu,
fiind totuși Dumnezeu,

ară în adânc
rănilor, demonii
cu o voce din trecut...

Și ne oferă ocazia
să creștem din ea
numai și numai
cuvinte și daruri
care ne-ar vindeca...

Însă noi, îngerii-demoni
și demonii-îngeri,
surzi și orbi,
urcăm pe tribune,
urcăm în altare,
ne facem cruce,
evlavios, forțos,
cu mâna dreaptă,
care de fiecare dată
crucifică
un nou Hristos.

Și când,
din când în când
seara, seara târziu,
după un spectacol solubil,
gustat cu umor à la Creanga,
în cuptoarele atomice interioare
se aprind amintirile;
doare...
frige...
arde...
tot ce-i sfânt și nu-i prezent.

XXXVIII.

Și ne oțără ocazia
să creștem din ea
cu o voce din trecut...

Uneori e ciudat
să mai rămâi om
după vizionarea
unui film despre om.

August

XCVII.

Ierusalim – o pâine sfântă
din care toți rup, rup,
mănâncă
și nu se satură.
... dar cum se aprinde
tăcerea
necreștinății
continuă războiul cu pietre.

C.

Porumbei, porumbei... senini,
solari, divini,
coboară de undeva din înălțimi,
prin ceața dimineții,
caută umărul Bunului Păstor
să se așeze.

Din atelierul sculptorului
Bunul Păstor urcă în avionul
ce-și ia zborul din Chișinău
spre Ierusalim.
E un chip de bronz,
e un dar al poporului
și al Bisericii Ortodoxe din Moldova
pentru Biserica-Mamă
de la Mormântul Domnului.

Dar porumbeii
sunt ceva mai mult decât porumbei,
au pătruns în avion
și săgetând
printre noi
ne-amintesc de sufletele părinților,
bunilor și străbunilor,
care n-au avut cum
să facă acest drum
spre Ierusalim.

LXXIII.

Lumina acestei sculpturi
e simplă ca o poveste.
S-au întâlnit lutul cu apa.
Apa bea din lut,
lutul se trezește
iar visele,
toate visele noastre,
visele sculptorului
urmează un bun păstor
care a plecat pe-o vreme
undeva între dealuri,
între ceruri,
după ruga și lacrima
unei mioare
pierdute.

II.

Acum două mii de ani
locuiam în Bethlehem,
lângă un staul
unde sub spicele cerului
l-am întâlnit pe Hristos.

toate visele noastre
să se realizeze
Din stăruința
Botezului
nașterea
undeva între brațele
E un chip de
e un chip de
și ai Bisericii
pentru Biserica
de la Mormântul Domnului.

Der porumb
sunt ceva mai mult decât porumbel,
au pătruns în avion
și săgețând
printru noi
ne-amintesc
bunilor și străbunilor,
care n-au avut cum
să facă acest drum
spre Ierusalim.

LXVII.

Sunt un pelerin
prin țara sfântă...
Caut un ghid geografic
și religios
pentru lăcașul
lui Hristos.

Sunt un pelerin
rătăcit
prin valea măslinilor,
lângă un izvor,
pe malul căruia
gândurile dor...

Am renovat,
am ridicat
biserici...
Chemăm credința
cu mese pline de bucate,
cu moși –strămoși
ce-au ruginit în amintiri,
chemăm pe Isus Hristos
dintre insulte
că acolo se șoptește
a fost și este
Sfântul mormânt.

Un metru la stânga,
altul la dreapta...

poate la miază-zi,
poate la miază-noapte...
dar Sfânta Elena,
romană și dacă,
mamă-dacă
și sfântă romană,
ne spune că aici,
aici, e mormântul.
Aici, la poale și-n vârf
de Golgotă.

LXX.

Printre pelerini
pășește Isus Hristos.
Făptura lui ba se fărâmă,
ba se adună
între lespezile roase de timp.
E a opta oprire
Pe drumul Golgotei,
cea mai fără de suflare.
Preotul Alexandru,
de la biserica
Sfântului Haralambie
dîn Ierusalim,
privește la înălțarea noastră
nesigură din iarna aprigă
a necredinței
și se rușinează
că ne asemănăm cu asprimea
unor manuscrise vechi, încă necitite.

LXXI.

Luminozitatea crucii săpată
în piatra zidului
deschide ochilor noștri
lectura lungă
a unor spice rupte de Hristos
duminica
care acum, peste două milenii,
abia, abia se aud
venind la înmormântarea
golului
ce domină creierii
cu noțiuni și hotărâri
de Guvern,
de Parlament
și de Rai Privat.

Septembrie

LXXII.

Domnilor am privatizat
până și piatra de mormânt
a lui Isus Hristos.
Ne-a mai rămas
aerul și lumina lui.
Cine dă mai mult?
Cine?...
Cine?...
Întreb, întreb, întreb...
Eu! aud într-un târziu
aici, la Ierusalim,
glasul
și plânsul
poetului Nicolae Esinencu
care a conservat într-un poem,
cu două decenii în urmă,
aer de Chișinău.
Suntem
iarăși la prima stație
și abia, abia Hristos
simte greutatea noastră,
acelora, care urcăm drumul crucii
ca să turnăm un film
despre lumina unei sculpturi.

LXXIV.

Câțiva pelerini
au plecat pe calea aerului
spre Ierusalim –
să vadă izvorul
din care curge
sângele
Domnului.

Au găsit în prima zi
la intrarea spre biserica
Constantin și Elena,
în vârful de Golgotă,
un robinet,
un izvor
pentru cei însetați.

Și a doua zi, mulțumiți
după o limonadă răcoritoare,
au plecat spre Marea Moartă,
să se avânte în scaldă.

LXIX.

Ambasadorul unor întâmplări
ce au produs formarea unui stat
mereu uită
că piatra de Ierusalim
crește din lumina ridicării
lui Isus spre cer,
deși Isus, demult-demult,
trăiește chiar aici,
lângă ambasador,
și, pentru a mai rămâne ambasador,
ambasadorul,
confirmă viza de trecere
a lui Isus Hristos
din bucătăria proprie
în dormitor
pe o plată de doi pești
și cinci pâini.
Hristos îl iartă,
și se roagă lui Dumnezeu
întru sănătatea domnului
ambasador.

XCI.

Abia, abia printr-o rază solară
dincolo de gard,
în Raiul Privat
a trecut poetul Hristos,
cel pătimit, cel chinuit,
care-și scrie versurile
pe-o hârtie de gând
pe care luda,
și cel negru, și cel de zi,
le citește, plângând
sau cântând
povestea veche
și nouă
a trădării de om...

XCII.

XVIII.

Mi-am procurat o haină
din pietrele Sfântului Mormânt.
Și toți râd ...
Râd,
pe rând...
și numai Iuda mă sărută
ba pe obrazul drept,
ba pe cel stâng.

Octombrie

XVIII.

Ochii prăpastiei erau
de culoarea mълului
și nu indicau decât
lipsa unor cunoștințe
tehnice de specialitate
din cultura apostolului
care a desenat-o.

LXXXIII.

De ce taci, Barabba,
de ce?
Tac, fiindcă gloata
și Pilat
mi-au spus
că nu-s... nu-s vinovat.
Și nu-s,
și tac,
ca să-l ascult pe Isus.

LXXXIV.

XVII.

Voi, voi, credincioșii mei...
voi, voi, pietrele mele de joi,
coborât atunci
sau acum de pe cruci,
ați înțeles
de ce eu, Isus,
am înviat din apus.

XCVII.

Cuprime de o violență purificatoare,
văd magazinul unde se vînde
certIFICATE de a fi singur.
Cumpăr paharul uscat
al regelui-vero

Porumbei senini,
porumbei solari, divini...
Stau în rând
la Sfântul Mormânt

Mi s-a dat o lumânare,
o flacără albă, albă,
în care abia, abia văd,
lespezile calvarului...

Și aud o colindă
în care unul cântă,
altul plânge, că Isus Hristos
iarăși, iarăși merge pe jos,
și pietrele caldarâmului
citesc înălțimile cerului.

CXIII.

Mi-am golit sufletul,
precum cabinetul,
de hârtii, de cărți și picturi...
Au rămas câteva hotărâri
de Guvern
și o simplă dispoziție
de Parlament,
că de mâine
voi mânca pâine albă,
ieftină,
de șaisprezece bănuți
și voi avea un singur manual,
al noilor deputați,
pe care îl voi citi în cor
cu toți artiștii-ambasadori
în fața dictatorului
zămislit din granit sau carton

*

Briza începutului de iarnă
atinge Ecuatorul
și Nietzsche cu buclă
de sârmă ghimpată
neagă simbolul.

*
Cuprins de o violență purificatoare,
văd magazinul unde se vinde
certificate de a fi singur.
Cumpăr păharul uscat
al regelui-verb
și substantivele încep
să discute pluralitatea
unei clipe
care-n fiecare dimineată
mă sărută și mă roagă
să-mi las limba
sub lama ghilotinei.

*
Eu am plătit gazul,
apa, lumina!
strigă soția prin somn
dintr-o tristețe enormă
ce a cuprins universul.
Eu, poetul
prefer masca nimicului
bine-gândit
și studiez hărțile
și toate cărțile
ce sunt pline
de un meci de fotbal
dintre Infinit și Present.

*
După ani de cercetare
găsesc o singură minge
în poartă:
Globul pământesc
cuprins de brațul lui Hristos.

CXIV

Niște capre, joi, după amiază,
pasc sandala mea de iarbă.
Din urma lor cerul și pământul
au culoarea unei nalbe.

Îi întreb pe preoții ortodocși:
de unde li se trag neamurile?
Ei îmi răspund cu ochii,
ca niște privitori ai lui hristos.
Îmi răspund pe malul Mării Moarte,
îmi răspund de valul Mării Învierii...
Iar bunii părinți
Iosif și Nicodin
care-s trecuți în măslini,
îmi șoptesc de Longhin,
ostașul roman,
care s-a convertit la creștinism.

Eu mă-nchin
celui care m-a trădat.
Mă-nchin,
că m-a-năițat.

Noiembrie

XCV

Ca un vânt din pământ,
din țării, din cuvânt,
ca un melc, tot pe cerc
toată viața alerg, alerg...
prin custodii de garduri
și răstigniri de gânduri...
Cineva îmi pregătește crucea...
Altcineva mă despoaie
și-mi împarte hainele...
Și numai împrejurimile
Sfântului Mormânt
miroase a piatră seacă
și a măslin
ce au harul de a nu se vinde
pe cei treizeci de arginți.

CVIII

Nesigure, cu murmure,
ni se adunau privirile
în jurul luminii Patriarhului
de Ierusalim, Diodoros...

Cineva parcă ar fi spus
că el a coborât
undeva sus,
în primăvara lui Isus,
și aici, în apus,
i-a rămas numai
și numai
cuietele și lemnul
pe care a fost răstignit
iarăși Isus
și el, Diodoros,
pentru că-n vremuri grele
a adunat toate durerile
Bisericii Ortodoxe
în inima sa de credincios
întru a fi fericiți toți –
și preoți,
și feciori,
și surori,
și nepoți credincioși.
Doamne, iartă-ne greșelile noastre,
iartă-le fiilor tăi!...
Scară spre tine avem.
E din piatra calvarului
și osul lui Diodoros Întâi.

CI.

Solari, divini...
porumbei, porumbei senini
străjuiesc înălțimile Katholikonului,
zburând din pom în pom,
pomi din cântările preoților
și din luminile celor cinci pâini,
care-amintesc de Sfânta Grădină
unde a odihnit Bunul Păstor.

Scribul de cinema,
Silviu Dabija,
prinde cu aparatul său
de luat vederi
umbrele și inimile senine
ale porumbeilor în zbor,
ce licăresc ba ici, ba colo,
în veșmintele preoților
în aurele icoanelor,
în chipurile apostolilor...
și-n pauză mă-ntreabă cu drag
din altar:
Ai vrea să fii porumbel?...
Ai vrea să fii pește, pâine?...
Sau preot?...

Sculptorul Iurie Canașin,
prietenos și alb ca giulgiul de Torino,
îchide

și deschide
în memoria sa
cele paisprezece căderi
și-nălțări ale Domnului
și ale Creștinilor,
și pare
dintr-o parte
și pește...
și pâine...
și porumbel-plumb...
și preot-sculptor,
preot dac dintr-o chilie
a Mănăstirii săpată
în malul de piatră
al bătrânului Nistru.

Da... inima lumii e aici,
sap fără cuvânt
către scrib.
Aici, din acest ogor
Hristos
și-a întins mâinile pe cruce
pentru a îmbrățișa lumea întreagă
cu trecut, cu prezent și viitor.

LXXVII.

Întâlnirile noastre
au sensul drumului
orbit de steaua
indiferenței noastre...

Am vrut ceva mai mult
decât o pâine și-un bob de sare,
am vrut povestea din trecut
cu feți-frumoși, aprinși din soare...
Și i-am avut...
Și i-am pierdut
pe niște arginți ce nu mai au valoare.

Un nu știu cine, un nu știu cum,
își are casă între măslini.

CIX

Când mi-au arătat
pe-o margine de pătrat
măslinul lui Iuda,
ea, trădarea,
era atât de inteligentă
pe suprafața periferiei
imperiului,
c-am început s-aud
și să văd
cum contemporanul meu,
poetul-vampir,
scrie versuri
despre nașterea lui Dumnezeu...

CX

Câțiva europeni, străini,
ani la rând
vin în Moldova
și cumpără români,
ca să crească din piatră
ceapă,
apă
și delfini...
de parcă ar veni potopul.

Eu, muribund ce sunt,
strig cu gura plină de pământ,
să nu vindem români,
nici pe os,
nici pe ochi de străin,
chiar dacă străinii
sunt străbunii români,
care se adună
sub soare, sub lună,
lângă sfânta fântână
spre care Hristos
a întins mâna
și-și seamănă inima.

CII.

Porumbei, porumbei... senini,
solari, divini...
privind spre ei,
trăiesc o sărbătoare
în care plâng...
Isus s-a ridicat
pe-o rază solară,
eu am rămas lângă plug...

Și iată că brazda, pe care o las,
a înfășurat pământul.
Pământul nu are nici glas,
are lumina de sus
și piatra aceluiași care s-a dus.

Cad din toate clădirile
în care-am locuit.
La cumpăna de secole și de milenii
simt marea dorință
de-a pune mărturie.
Cad din toate cărțile
pe care le-am citit,
cad din toate filmele
în care am trăit.

Cad în privirea albă
a copilăriei nevorbitoare.

Cad în genunchi, cad
și tac...
Tac și mă rog
împreună cu piatra de Ierusalim.
Mă rog bunului Dumnezeu
să mă primească în acel plâng
care ca un plug
răstoarnă brazdă de trecere
într-o rază solară.

Decembrie

XCVIII.

Viețuiesc după propriile gratii,
într-un socialism perfect;
iar vecinul după propriile lui gratii,
într-un capitalism în proiect.

El, vecinul, îmi vinde apă colorată,
moartă.

Eu îi vând varză și ceapă
crescută în mucegaiul
de la mansardă.

Cineva la televizor îmi lămurește
politica economică pe unghii
și deseori
cântăresc dintr-o palmă în alta
lespezi de cuvinte
despre-o biată Rusie,
despre-o sărmană Românie
și despre Republica Moldova.
Iar Mariile și Magdalenele noastre
basarabene,
bătute de pietrele
și de vântul șuierător
al Infernului,
prin moarte-nemoarte, nasc
și cresc
feciori plini de cuget și os
ce au și nu au nimic cu Hristos.

Ați văzut vreo dată temnița
în care a fost expus Isus?...

E plină de pelerini,
dovleci tineri și bătrâni,
care râd
de forma politică a ochilor lor,
și de zid, zid de ființă
și de transparență
de care își sprijină
curpănul de credință
Porumbei, porumbei... cu tâng
fac tâng
pe un pârg basarab de nisip și scrum.
Toate-s cu puțință...
Va veni cel de sus, va veni...
Credința mai are credință.

CXIX.

Pe Drumul Crucii
se zbate o inscripție,
una singură, nevăzută,
neauzită...
E de pe când Iosif
i-a șoptit lui Nicodim
în miezul nopții,
că Isus va învia din morți,
și e necesar de-a face în stâncă
o spărtură adâncă
unde va cădea moartea,
să-și piardă
în orzoaică de piatră
măgelele, cerceii
și toți dediței.

CIV.

Demult nu mai concurez cu nimeni.
Sunt un pix care scrie cuvinte,
puncte, virgule
pe lespezi de soare-asfinte
ce alină durerea altora.
Drumul care-l fac în toată dimineața
și-n toată seara,
de-acasă la lucru
și de la lucru acasă,
e plin de hristoși falși,
răstigniți parcă
pe la fiecare poartă...
în stânga și în dreapta.
Asfaltul are proprietatea
de-aduceri aminte,
luminează de la privirea ta
firul, și sunetul de telefon
pe care-l aștept.
Sunt plin, plin... îngropat în cuvinte,
ca pădurea vara în frunză,
în iarbă și în albine...
Și nu te-aud...
Și nu te văd...
Umbli pe undeva prin Ierusalim
și-mi ștergi fața de sudori,
deși ambasadorul ți-a spus,
c-am urcat într-un autobuz
să-l aduc de-acasă
pe adevăratul Isus.

CV.

Cineva...

s-a frânt alergând
și plângând,
că vroia să fie pește-împărat
în iazul de lângă oraș și sat.

Cineva...

un fost general de poliție
care știe să împuște
fără nici o discuție
în niscaiva oameni și muște.

Cineva...

un preot-ateu
ce mai poartă
în geantă
un curcubeu
de la explozia bisericii
"Venirii lui Dumnezeu".

Cineva...

Un copil de vreo șapte ani
care a-nvățat pe doi bani,
că Dumnezeu,
și tu, și eu
suntem sărbători,
suntem mari sărbători
ale poporului iudeu.

LXXX.

Iuda iar plânge
lângă Zidul Plângerii,
că Hristos
nu vrea să iasă
din Sinagoga
plină de osemintele gândurilor
și înălțărilor
ce ard în vechile scripturi.

Eu stau pe malul
unor mari necredințe
și rup spice
de pe gurile pietrelor sfinte
de duminică...

Eram la a treia oprire
și Înalt Preasfințitul Vladimir,
Mitropolit al Chișinăului
și Întregii Moldove,
ne-a mărturisit cum Iuda
iese mereu noaptea,
pe Via Dolorosa,
la prins ploaie...

CVI

Un poet strânge vreascuri
din pădure
să-și aprindă oasele
și acele
câteva veacuri
de durere...

Alt poet rumegă luna
și soarele
să vadă cât mai aproape
stelele...

Și numai acel,
care de ieri
a uitat că e poet,
arde și răsare
pasăre vorbitoare
din cenușa unor vreascuri
de milenii.

CXV.

- Și cât costă o poezie?
- Trei pași spre moarte.
- Dar moartea?
- Treizeci de arginți
sau ceea ce simți
când ești mușcat de zmeu
și mai ai nepăsători
pentru Țara
care ți-a dat-o Dumnezeu.

XI.

Nu știu, nu știu cine sunt,
mă zbat în triunghiul sfânt,
să răsar literă de abecedar
pe talpa Bunului Gospodar.

*

Am răsărit stea verde-verde
pe cărarea unde vânătorul e orb
și disperarea mea nu se pierde.
Sunt treaz ca un cerb
Înspicat de propriile coarne.

*

Nedumerirea crește grădini
în bulboana memoriei...
Alunec în ea,
și rămân într-un cireș
spre care lumea saltă,
mănâncă fructe coapte
și scuipă sâmburii...
în ochii Zborului meu.

•
Și numai fica mea,
Victoria
mă apără...
Crede că poezia mea
cîintr-un târziu
va ajunge la Dumnezeu.

Am lăsat alea verde-
de cătarea unde vîntul e oț
și disperarea mea nu se pierde.
Sunt trist ca un oț
împicat de prophiile coame.

Nedumerirea crește grădini
în dulzimea memoriei...
Alina în ea,
și rămîn într-un cîrș
spre care lumea saltă.
mîncă fructe coapte
și scupă sămîni...
în ochii zborului meu.

CXII

An nou!...
Secol nou!...
Mileniu nou!
Am pășit într-o prăpastie
infinită
și plină de dragoste.
Se desprind hainele,
încălțările,
carnea, oasele...
Rămâne numai sufletul meu
și al tău
zburând,
ca niște păsări albe,
sub acoperișul lui Dumnezeu.

LVIII.

După o imensă vânătoare de tauri
cântă pitpalacul sub cămașă.
Doctorul îmi zâmbește în gol,
de parcă abia mă cunoaște.
Eu fug spre o pădure
Și-i amintesc că numele meu
curge spre o sămânță neplătită
care dă trunchi și coajă
fără să încolțească.

Șarpele japonez, negru, mânuit de doctor
intră în stomac și mă pompează
cu aerul unor mâncăruri gustoase,
făcute din rădăcinile unui copac
care crește prin preajma Raguzei,
cam pe acolo unde acum, două milenii,
am lăsat cifre de sânge.

Doctorii înoată în jurul meu
ca niște delfini prinși în plasă.
Mă lovesc cu frunțile
din când în când
și râd
de ceea ce văd și iar văd.

O mare de țărână, țărână albă,
și un pui de cucuvea

sus, pe catargul corabiei
cu care plec împreună cu Ovidiu
din Dacia spre Roma ...
Da, da ... spre Roma,
fiindcă lui Ovidiu
după două milenii, i s-a permis
să vină acasă cu toată poezia.

LIX.

...se supără mortul
că l-am urcat pe malul
abrupt al drumului ...
Preotul studiază harta
ținutului ...
Legea multiplicării tuturor
lucrurilor
ne prevestește că, în loc
de unul,
vom avea mai mulți
morți...
Acum morții se înmulțesc
ca iepurii
și vom constitui un nou
stat
sau poate
chiar două, trei...
State cu multe, multe
partide
democratice...
Cu Nord dezvoltat
și cu Sud subdezvoltat...
Cu populație deznădăjduită,
pasivă,
care merge în tăcere
spre mântuire,
cu oameni bogați,

care rezolvă problemele
săracilor
cu o strachină de borș.
Omul este un obstacol
pentru om,
îi acuză pe ceilalți
și-l blestemă pe Dumnezeu...

Dumnezeu face însemnări
despre dictatură,
republică parlamentară,
și crede că lumea

în acest început de mileniu
e într-adevăr foarte stabilă.
Pistoalele din celula
fostului general de securitate
anunță elementele
unei mentalități
în război cu ea însăși.
Timpul vieții mortului,
care s-a supărat,
ba-i subiect, ba-i predicat,
Și are sâni de față,
deși pe malul abrupt
copii din sute și sute
de state
s-au adunat
și cântă la instrumente
de suflat
muzică de funeralii
după mersul unui dramaturg.

VI.

**Bocetul avea trei note,
care-l țineau la postul vamal
dintre prezent și istorie.**

Februarie

XLIV.

Plec pe un drum –
cântec de lăudat țigani,
clipe care zgârie în nori,
cioban la purici de ninsoare,
blesteme în loc de cușmă,
amor dezbrăcat de pe oase,
ceas turmentat de muțenie,
un cutremur plin cu cărți,
brusture spus în zadar,
ochi cu frigul pe umeri,
depărtare cu vipere-n sânge,
hipnoză din munți de hipnoză –
și o singură zi
pentru întoarcere acasă.

LXI.

Romanul vieții mele
e o pagină mototolită,
aruncată la coș,
pe care soția
în fiecare dimineată
o desface și mi-o pune
pe masă ...

Și iarăși sap
în piatra albă
a hârtiei,
să găsesc cuvântul
Patrie

Spre mijlocul zilei
dau de un birocrat-mafiot
care-mi spune că Patria mea
e fecioara
pe care el o dezbracă
în fiecare zi
de piele și carne ...

În altă zi
dau de un bătrân,
trecut prin mai multe Siberii,
care plânge de-asupra
corpului său...
Medaliile și ordinele altora

pâlpâie în jurul lui
ca niște lumânări.
Soția mea vede
chiar și-n cozile de usturoi
numai și numai mesteceni.

Feciorul bate la poarta
unei mănăstiri de maici.
Vrea s-o găsească
pe noră-mea
care lecuiește dinții
la careva dintre clopote.

Fiică-mea, Victoria,
a suportat o intervenție
chirurgicală
și așteaptă la ușa bisericii
să aprindă o lumânare.

Iar Aurelia
la Los Angeles
adoarme și visează
că parcă-i în casa de aici,
din Chișinău,
și de groază se trezește
plină de sudori reci.

Ginerii mei,
Sergiu și Ion,
discută la telefon
despre faptul
cum Buddha a intrat
în nirvana.

Nepoții au învățat
o colindă
și mă felicită
cu Anul Nou
în miez de vară.

Colinda e despre un Hristos
care umblă
cu crucea-n spate
prin Piața Marii Adunări Naționale,
caută Golgota Neamului ...

În urma lui
pășește Ștefan Vodă
și întreabă:
– Dar ai adus cu tine
cele cinci pâini
și cei doi pești?
Mulțimea va afla
că ai venit
și ar putea să se adune.

Și astea-s imaginile
Patriei mele
care fumegă
peste pragul secetei
și al foametei.

Mă zbat într-un cuvânt
abia venit de la bunic:
amic, amic, amic ...
Amic mi-i soarele de mic,
amic mi-i drumul,
colbul,
focul,
fumul ...
Carul Mare, Carul Mic,
cerul care a încăput
într-o lacrimă de lut.

REFERINȚE CRITICE

UN PROZATOR PRINTRE POEȚI

Iacob Burghiu e un copil mare cu barbă.

La cei mai slabi curenți ai realității el reacționează prompt și mereu cu aceeași lipsă de reținere, pe care am crede-o neseriozitate, dacă n-am ști că e altceva – însăși ingenuitatea dezgolită. De aici și deseale sale exclamații monosilabice:

– Frumos! – când se bucură de ceva.

– Măi! Măi! – când viața îi arată cu sfidare răni și suferințe care umilesc sau frustrează omenescul.

Și neapărat – un zâmbet plin, în care simți cum radiază întreaga-i ființă, ori o crispă disperată, în care durerea, compasiunea și revolta, adunate în cel mai vulnerabil punct vital – inima, răbufnesc într-un sentiment dezarmant de neajutorare. Într-o muțenie desăvârșită – un strigăt asurzitor al sângelui!

*Un eticism **sui generis**, implantat adânc în însuși sorgintea pură nealterată a vieții, ce "răzbună" statornic în poeziile lui Iacob Burghiu împotriva a ceea ce aș numi demență a nefirescului (în infinitele sale forme și manifestări). E semnul roșu al unei inocente Calocagatii.*

Andrei ȚURCANU

Într-o pânză de lut și visare

*Tentația unei axiale nuvele cinematografice, derulându-se fragmentar, dintr-un disc esoteric pe ecranul imaculat al unei existențe virtuale, ce pare a se fi întâmplat în spațiul dintre candoare și prihană al unei inconștiente și imemorabile copilării, sau în secolul ancestral, **zei-khan**, al sacralității paradiziace, adică în spațiul unde sufletul strivit își retrage căprioarele vâdate de flămânzii ogari ai cotidianului — aici, în zona acestor invincibile tentații de frumos și aspirații de refacere spirituală își găsește refugiul acest **hidalgo** solitar al imaginii poetice care este Iacob Burghiu.*

Cunoscându-i anterior filmele, prozele, pledoariile pentru adevăr și virtute artistică și întâlnindu-i numele sub mai multe texte citite cu diverse ocazii, cunoșteam, firește, definițiile critice ale acestei generații cine-prozo-poetice talentate, care a anticipat coborârea absurdului postmodernist pe tânguioasa noastră vatră mioritică. Aveam, deci, idee despre coordonatele acestei stilistici, totuși, la auzul primelor texte, anterior rostite de Iacob Burghiu tradițional, cu prilejul unor sărbători/jubilee, mai păstram careva temeri să nu-mi înșele așteptările un eventual manuscris înjghebat în pripă, sub incidența unor oportunități de moment. Acum, în fața unui manuscris pregătit să ia calea tiparului, pot răsufla ușurat, zicând — este cartea!

*Închegată domol, dar temeinic și coerent, după un stagiul inerent prin sertarele căutărilor ezitante, această carte de **Vânturi solare** demonstrează, cred eu, convingător, că Iacob Burghiu și-a depășit decisiv canicula derivei, cu siguranță aduimcându-și gulfstream-ul poetic. Piedicile s-au rupt, afirmă autorul, așadar, depășirea de sine este ireversibilă. Într-o impresie de ansamblu, acest volum de poeme inedite, semnat de Iacob Burghiu, are*

consistență, concepție, fior și sistem. Deși pline de referințe mitologice, de simboluri și fragmente de mit, textele lui Iacob Burghiu nu vin din lecturi, sau nu atât din literatură, cât dintr-o realitate gândită în imagini picturale, cinematografice, cu multiple conotații culturale și literare. Discursul liric se sprijină pe scripuri "imprimare în memorie", uneori frizează diatriba neîmpăcată, alteori atinge sensuri psalmodice... În esență, poetul desfășoară formula unui mionitism postmodernizat, care, tentat de angoasele timpului, acceptă totuși schema diurnă ca pe o carcasă logică, însă valabilă să dea oarecare curs și coerență acestui periplu existențial. Logica vieții e, de fapt, cu totul alta: dacă acceptăm iama ca pe o duminică, o finalitate a sărbătorii ființiale, sau ca pe o împăcare de final. Aceasta deoarece în alambicata frază a vieții circumstanțele modale sunt întretăiate de cele temporale, fatale, predicative, adeseori chiar fără careva motivații substanțiale, și aici gândirea imaginativ-asociativă a autorului este mai autentică, depășind surprinzător orice fel de scheme și-ar impune.

Simțind că **"edenul a încremenit în așteptarea unei biografii"**, însă sfâșiat de efuziuni lirice și străfulgerări lucide, eroul său liric se vede perindându-se de-a valma prin zilele săptămânii ca printre recifuri proiectate simultan atât în **"floarea din fereastră, încheiată la toți nasturii"**, precum și în tânărl **"Adam evadat din scripturi, ce răsfoiește străzile, timpurile, privirile..."**

Desigur că această vânătoare de păreri răsfoite la infinit ar putea oricând eșua într-o ocupație lipsită de noimă, dacă, spuneam la început, nu ar exista o axă, ce ar da sens și substanță fugarei noastre treceri pe pământ. Sensul pare a se releva autorului și implicit cititorului prin-tr-o frumoasă parabolă, întâlnită într-o sfântă zi de Vineri în catedrala Sfinților Apostoli Petru și Pavel (de la Roma?): **"iepurele de câmp, pasărea albă și calul nătărău"** care au venit să se roage în altar, fiind la un moment dat strălumiți prin lumina vitraliilor de imaginea reciprocă a propriului lor chip imuabil împlinit de Domnul.

Ziua în amiaza mare, de rând cu alte alegorii, care, negreșit,

trebuie să se întâmple o dată pe zi sau într-o zi dată nouă "inefabil și imprevizibil" "încă din copilărie", rămân astfel drept mărturisiri sufletești ale unui credincios slujitor al scânteii divine și al Cuvântului nerisipit în van, ci numai atunci când razele bucuriei și dogoarea suferinței ți-au umplut cu putere și vis toate pânzele vieții...

Ion Hadârcă

a d d e n d ă

*

...dacă ai citit cândva sau acum - cu ochi de cândva dar și de azi, "Soare în cârjă" – ai să citești și "Cifre romane", un spectacol al eului readresat către sine, în care autorul e actor ce coboară din scenă și uită că-l cheamă așa cum îl cheamă;

dacă ai citit această carte

cu cifre romane care ascund după sine o altă dimensiune a dicției suverane a felului omului mereu devenind un alt-ci-ne-va decât este, s-ar putea să guști, savurând, un târziu numai al tău;

dacă ai citit această carte...

*

dacă ai citit această carte, îți dai seama, că, logic tu nu poți scrie un cuvânt înainte la aceste cifre romane, fiindcă nu-s scrise de tine, dar tu, citind-o, îi devii coautor într-o viziune pe care cartea ți-o sugerează și tu faci ceea ce nu poți să nu faci și te pomenești complicele ideilor și formelor auxiliare precum verbul "a fi", ca să fii, și "a avea", ca să ai puterea ta de analiză internă;

dacă ai citit această carte...

*

dacă ai citit această carte înainte de somn, se poate întâmpla ca și tu prin vis să continui a scrie poezii în maniera celor citite, dar interesant este faptul că ele singure vin și îți cer să le scrii, și tu le scrii ca pe-un dictat lirico-epocal și acest dictat se vrea continuat și tu prin el te continui exhaustiv, ca o rugăciune budistă,
readresată ție,
când susții dialoguri cu Buddha, dacă ai citit această carte:

dacă ai citit această carte, interceptezi farmecul cuvântului care nu se pronunță, ci se încearcă mereu ca o dispută a dragostei în afara timpului, pe hotarul dintre cel care vine și cel care pleacă, întru aflarea preceptului de care depinde discursul zilei
cătore accentul
punctului ce se pune pe "i",
să se afle adevărul sunetului
care iese din clopot și se întoarce îndărăt, parcă ar fi uitat ceva și nu știe ce, dacă ai citit această carte:

*

dacă ai citit această carte, umbli prin cetatea noastră de scaun, iar în Piața Marii Adunări Naționale îl poți întâlni pe Isus Hristos cu crucea în spate, întrebând ba de unul, ba de altul, unde e Golgota de-aici, ca să-și înfigă crucea, și de acolo, de sus, să ne privească ciorovăiala noastră politică.

- Golgota? Ar putea cineva să se mire.

- Da, ar putea să spună Hristos, Golgota. Un timp am să stau pe cruce și-aici, totul e predestinat.

Dar, ar putea vreun bătrân să-l întrebe: Ai adus cu tine cele cinci pâini și cei doi pești?

Mulțimea va afla că ai venit și ar putea să se adune;

dacă ai citit această carte:

*

dacă ai citit această carte, ai putea să vezi și tu spălătorese scâldând în albia senină a ochilor lor înger, ca aceștia să iasă din scâldătoare cu semne distincte de bărbat sau femeie, gata fiind a continua specia noastră umană într-o altă manieră, mai aproape de Dumnezeu căci prea am luat-o hăisa cu-aceeași credință

prin necredință: dacă ai citit această carte...

- Dar dacă n-am citit-o? Ar putea cineva să întrebe.

- Dacă nu m-ai citit, ar putea cartea "Cifre romane" să-i spună, niciodată nu-i prea târziu să mă citești;

dacă n-ai citit această carte...

Victor TELEUCĂ

Date biografice

Născut la 3 iulie 1941 în comuna Zeicani, județul Bălți, într-o familie de țărani. După absolvirea școlii medii se înscrie la facultatea de fizică și matematică a Institutului Pedagogic din orașul Bălți. După o jumătate de an este admis prin concurs - ca actor - la Teatrul dramatic din Bălți. Își continuă cariera actoricească la Teatrul "Luceafărul" din Chișinău.

Primele sale nuvele au apărut pe paginile revistei "Nistru" în 1962. Din 1967 este membru al uniunii Scriitorilor din Moldova. În 1969 absolvă facultatea de regie a Institutului Unional de Cinematografie din Moscova, iar în 1975 devine membru al Uniunii Cineaștilor din Moldova.

Ca regizor și scenarist, a produs o serie de filme artistice și documentare: "O singură zi", "Colinda", "Povârnișul", "Casa pentru Serafim", "Țipătul păsării de noapte", "Fii fericită, Iulia", "Paralela 47", "Pământul nu uită", "Mama", "Surorile", "Codrii în toamnă", "Balada lemnului", "Vlad Ioviță" ș.a. Ca scriitor, publică trei cărți de proză și două de versuri. Este și autorul a două piese de teatru: "Alexandru Lăpușneanu" și "Cutremurul".

Unele lucrări literare și cinematografice sunt cunoscute și apreciate de către cititorii și spectatorii din Ucraina, Germania, Anglia, Polonia, Rusia ș. a.

În anii 1987-1989 activează în calitate de consultant la secția dramaturgie a US din Moldova; în anii 1989-1990 - șef al Direcției arte și relații cu uniunile de creație a Ministerului Culturii; 1990-1994 - prim-viceministru al Ministerului Culturii și Cultelor; 1994-1995 - șef de secție a Uniunii Scriitorilor; 1995-1997 - director al Centrului Național de Studii Literare și Muzeografice "M. Kogălniceanu".

Din ianuarie 1997 pînă în aprilie 2001 a fost consilier prezidențial în problemele culturii și cultelor din Republica Moldova.

SUMAR

POETICA BUNĂTĂȚII	3
VERDE, FIRUL VERDE	8

LADĂ CU NUNȚI

POETUL	10
PATRIA	12
BAȘTINA	13
PRAGULE, DRAGULE	14
CU ALBA PRIN SAT	16
COPILĂRIA MEA	17
ÎNCEPUT DE LUNĂ	18
INIMĂ DE SEMĂNAT	20
PASĂRE ÎMPĂRAT	22
CLIPA CU PREA MULTĂ MILĂ	23
ORA DURERII	24
FRUNZĂ DE SOMN	25
PE ACEEAȘI PARALELĂ	27
BALADĂ	29
CĂRĂRUȘĂ DE DOINAR	32
PE DRUM BĂTUT DE OCHI	33
LADĂ CU NUNȚI	36
DEPĂRTARE	38
O AUZEAM, O AUD	39
ȘI PĂSĂRI ERAM	41
PE SUB DEAL, PE SUB VÎLCEA	42
FLOAREA ZILEI DE IERI	43
IARBA DE CARE MĂ FRIG	44

SUB OACHEȘA LUNĂ

SE SCURG AMURGURILE	48
MI-AM GĂSIT INIMA	49
SUB OACHEȘA LUNĂ	50

DE VEGHE LÂNGĂ CUIBURI	52
DIN NOAPTE, DE LA FRIG	53
UN FEL DE AXIOMĂ	55
PÂNĂ AZI, DINSPRE ZIUĂ	56
DEȘI-N SURĂSUL TĂU	58
FEMEIA	59
ÎNTOARCEREA TA	60
IARĂȘI	61
CINEVA LA ETAJUL DE SUS	63
ÎN CASA DE PE MALUL MĂRII	65
URC SCĂRILE	67
LA MOARTEA TATEI	70
AM ADUS DE LA BAȘTINĂ	71
PĂNUȘ DE PLUMB	72
LUMÂNĂRICĂ DE PLAI	74

IARBĂ CU NALBĂ

VIN ANI PESTE NOI	76
LA ZIUA MEA DE NAȘTERE	78
ACCIDENT	79
LĂCRIMIOARĂ	81
ÎN ACEST VEAC CU PECINGINI	82
VÂNTUL VÂNTURĂ, VÂNTURĂ	85
LA CEAS TÂRZIU DE NOAPTE	87
IARBĂ CU NALBĂ	88
PRIVEGHI	89
PACOSTEA E ȘI EA O APĂ	90
CERU-I ÎNSPICAT	91
MIRACOL ÎN DOUĂ CAPRICII	93
IAR EU TAC, LUMINAT DE O IARNĂ	95
MIEII DE TOAMNĂ	96
SOMNABULISM BIROCRATIC	97
PALMA MORTII	100
COLIND ALB	102
NEVINOVAȚI SUNT BRUSTURII	104
PE GEANA NEPLÂNSĂ	106
E NORMAL SĂ FIU ANORMAL	108
ZICI CĂ VREI SĂ-MI FII PRIETEN	112
ANOTIMP DUPĂ CUTREMUR	113
EXPLOZIE DE PACE	115

SPRE O MIOARĂ

TU, FLOARE DE DUMINICĂ	118
ȘOAPTĂ DE NUC	119

UN FRIG MĂ FRIGE-N INIMĂ	121
ÎN FATA ISTORIEI	123
MAMAMEA	124
CU PRIVIRI PLINE DE RĂNI	125
IMAGINEA PRIETENULUI	127
GÂND DUMINICAL	128
FATĂ-N FAȚĂ CU O MAMĂ	131
INIMA.....	132
N-AM CĂUTAT PE NIMENI ÎN CETATE	133
UNDEVA ÎNTRE APE	134
VOCALĂ ALBĂ	136
ARIPI PROASPETE	139
AI AUZIT CUMVA ÎN VIATA TA POVESTE	141
PRECUM SUFLETUL NU ARE HOTARE	143
MELEAGURILE LUI RENOIR	145
LEGĂNÂNDU-MĂ VERDE	147
STARE DE CIMBRU	149
SPRE O MIOARĂ	157
POVESTEA PĂMÂNTULUI DE-A FI	161
VERSURI CĂTRE FIU	164

VÂNTURI SOLARE (de luni până duminică)

NU TE TEME, DRAGĂ, DE IARNĂ	168
<i>Luni</i>	
CURÂND DUPĂ ÎNTOARCEREA MEA	170
DELIR SPECIFIC SPIRITELOR FOARTE LUCIDE	173
MĂ ENTUZIASMEAZĂ COMPORTAMENTUL	175
<i>Marți</i>	
INEFABILUL ȘI IMPREVIZIBILUL	177
AM ZUGRĂVIT O PAJURĂ	179
IMPRIMATE ÎN MEMORIE	180
<i>Miercuri</i>	
VIOLENTĂ INSTANTANEE	181
AR MAI FI... ..	183
RĂNILE MELE	184
<i>Joi</i>	
CINEVA MI-A BĂTUT ÎN UȘĂ	185
ÎNCĂ DIN COPILĂRIE	186
RUPE, DOAMNE... ..	187
<i>Vineri</i>	
SUNT LA UN HOTAR	188
ZIUA ÎN AMIAZA MARE	190
ÎNTIND MÂNA	191
<i>Sâmbătă</i>	
DE CE STEAUA... ..	192

DISTINSUL POET	193
POIBILUL IMPOIBIL	194
Duminică	
FLOAREA DIN FEREASTRĂ	195
ACUM	197
ASTĂZI AM PROPUS SPRE VÂNZARE	198
CIFRE ROMANE (pe lespezi de calvar)	
XLV.	200
Martie	
XIII.	201
VII.	202
LVII.	203
XI.	205
XIX.	206
X.	207
XXII.	208
XX.	209
III.	210
LX.	211
XLVII.	212
XLIII.	213
Aprilie	
VIII.	214
XXIV.	215
XIII.	217
XXVII.	218
XIV.	220
XXXVI.	221
XLIX.	222
LXXV.	223
XV.	224
Mai	
XII.	225
I.	226
XXX.	227
XXXI.	228
XXXII.	229
XXXVII.	231
XXXIX.	232
XL.	233
XLI.	234
Iunie	
XLVIII.	235

LXV.	236
LXVI.	237
LXVI.	238
L.	239
LI.	240
LII.	241
XXXII.	242
LIII.	243
Julie	
XXXIII.	245
LIV.	246
XXXIV.	248
LV.	249
XXXV.	251
LVI.	252
XXXVIII.	254
August	
XCVII.	255
C.	256
LXXIII.	257
II.	258
LXVII.	259
LXX.	261
LXXI.	262
Septembrie	
LXXII.	263
LXXIV.	264
LXIX.	265
XCi.	266
XCII.	267
Octombrie	
XVIII.	268
LXXXIII.	269
LXXXIV.	270
XCVII.	271
CXIII.	272
CXIV.	274
LXXIX.	275
Noiembrie	
XCV.	276
CVIII.	277
CI.	278
LXXVII.	280

CIX	281
CX	282
Cil.	283
Decembrie	
XCVIII.	285
CXIX.	287
CIV	288
CV	289
LXXX.	290
CVI	291
CXV.	292
XI.	293
CXII	295
Ianuarie	
LVIII	296
LIX.	298
VI.	300
Februarie	
XLIV.	301
LXI.	302
LXIV.	305
Referințe critice	306
Date biografice	312

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții.
Burghiu, Iacob. Rup spice duminică / Iacob Burghiu; coperta,
prez. graf. Oleg Panfil. Ch., F.E.P. "Tipografia Centrală". 2001
– 320 p.

ISBN 9975-78-112-8

1000 ex.

821.135.1(478)-1

Com. 1000
Firma edito-impreso-grafică "Tipografia Centrală",
MD-2008, Căminău, str. Florilor, 1
Tel. 40-20-32, 48-31-48, 48-80-48
Departamentul Activității Editoriale
Registrul și Aprovizionarea cu Cărți